

T. C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**GİRESUN KENT MERKEZİNDEKİ AÇIK YEŞİL ALAN
DURUMUNUN İRDELENMESİ**

BETÜL KOÇ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

ORDU 2019

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

**GİRESUN KENT MERKEZİNDEKİ AÇIK YEŞİL ALAN
DURUMUNUN İRDELENMESİ**

BETÜL KOÇ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ORDU 2019

TEZ ONAY

Betül KOÇ tarafından hazırlanan "GİRESUN KENT MERKEZİ AÇIK YEŞİL ALAN DURUMUNUN İRDELENMESİ" adlı tez çalışmasının savunma sınavı 31.07.2019 tarihinde yapılmış ve jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Ordu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman
Doç. Dr. Pervin YEŞİL

Jüri Üyeleri

İmza

Danışman
Doç. Dr. Pervin YEŞİL
Peyzaj Mimarlığı Bölümü / Ordu Üniversitesi

P. Yeşil

Üye
Doç. Dr. Nalan DEMİRCİOĞLU YILDIZ
Peyzaj Mimarlığı Bölümü/Atatürk Üniversitesi

N. Demircioğlu Yıldız

Üye
Doç. Dr. Ömer ATABEYOĞLU
Peyzaj Mimarlığı Bölümü / Ordu Üniversitesi

Ö. AtabeYOĞLU

28 / 07 / 2019 tarihinde enstitüye teslim edilen bu tezin kabulü, Enstitü Yönetim Kurulu'nun 29 / 08 / 2019 tarih ve 2019 / 518 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

M. Sami Güler

Enstitü Müdürü
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sami GÜLER

TEZ BİLDİRİMİ

Tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan ve kullanılan intihal tespit programının sonuçlarına göre; bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezin içerdiği yenilik ve sonuçların başka bir yerden alınmadığını, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

BETÜL KOÇ

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZET

GİRESUN KENT MERKEZİ AÇIK YEŞİL ALAN DURUMUNUN İRDELENMESİ

BETÜL KOÇ

ORDU ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ YÜKSEK LİSANS TEZİ, 120 SAYFA

TEZ DANIŞMANI: DOÇ. DR. PERVİN YEŞİL

Kent yaşamının yoğun temposu içerisinde, kent halkının, kentin gürültüsünden uzaklaşma, psikolojik, fiziksel ve sosyal açıdan rahatlama istekleri, kent içinde doğal ortamlara olan ihtiyacı arttırmıştır. Kentsel açık ve yeşil alanlar, halkın rekreatif gereksinimlerinin karşılanmasını sağlarlar. Dolayısıyla kent içinde yer alan bu alanların kent nüfusunun kullanımını karşılayacak miktarda, büyüklükte ve ulaşılabilirlikte olması gerekmektedir. Kentsel açık ve yeşil alan standardı, ülkemizde 3194 sayılı İmar Kanunu'nun, 23804 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan yönetmeliğine göre, nüfus ne olursa olsun kişi başına 10 m² olarak belirlenmiştir.

Bu çalışmada Giresun kent merkezi açık ve yeşil alan varlığının ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, mahalle bazında mevcut ve imar planında öngörülen açık-yeşil alan varlığı tespit ve mukayese edilmiştir. Daha sonra genel olarak kent merkezinde yer alan parklar, çocuk oyun alanları, spor alanları, mezarlıklar, ormanlık alanlar, meydanlar ve yol yeşili ayrı ayrı irdelenmiştir. Parklar, çocuk oyun alanları ve spor alanlarının ulaşılabilirlik durumları değerlendirilmiştir. Kent genelinde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarı 3.35 m² olarak tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda bu miktarın artırılması için alınması gereken önlemlerle ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Açık Yeşil Alan, Kent Parkları, Rekreasyon, Giresun Kenti.

ABSTRACT

Examination of the Open Green Area Situation in Giresun City Center

BETÜL KOÇ

**ORDU UNIVERSITY INSTITUTE OF NATURAL AND APPLIED
SCIENCES**

LANDSCAPE ARCHITECTURELANDSCAPE ARCHITECTURE

MASTER THESISMASTER THESIS, 120 PAGES

SUPERVISOR: DOÇ. DR. PERVİN YEŞİL

Urban open and green spaces ensure that the recreational needs of the public are met. Therefore, these areas within the city should be large enough to meet the usage of the urban population and be accessible. The urban open and green spaces standard is determined as 10 m² per person regardless of the population according to the regulation of the Law no. 3194 published in the Official Gazette No. 23804.

In this study, it is aimed to reveal the presence of open and green areas in Giresun city center. In this context, the presence of the open-green area on the basis of the neighborhood and envisaged in the zoning plan was identified and compared. Afterwards, parks, children's playgrounds, sports fields, cemeteries, forest areas, squares and road green in the city center were examined separately. Accessibility of parks, playgrounds and sports areas were evaluated. The amount of light-green area per person in the city was determined as 3.35 m². As a result of the study, suggestions were made about the measures to be taken to increase this amount.

Keywords: Giresun the city, Open and green field, Recreation.

TEŞEKKÜR

Bu araştırma için beni yönlendiren, karşılaştığım zorlukları bilgi ve tecrübesi ile aşmamda yardımcı olan, tez çalışmam boyunca beni sabırla ve hoşgörüle takip eden ve çalışmaktan son derece gurur duyduğum, saygıdeğer hocam Doç. Dr. Pervin YEŞİL'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmalarımnda ve her anlamda bana yardımcı olan, başta Yüksek Peyzaj Mimarı Aslıhan ARGAN ve Yüksek Peyzaj Mimarı Kübra Nur Beyli olmak üzere tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Tez çalışmalarımnda sorularıma sabırla cevap veren, beni her anlamda destekleyen, motive eden ve her zaman yanımda olan nişanlım Ahmet Mesut CANER'e teşekkür ederim.

Tez çalışma süresinde bana sabırla destek ve güç veren, kıymetli annem Şükran ve kıymetli babam Vahit Koç'a, ablalarım Fatma, Rumeysa ve abim Cahit'e canı gönülden teşekkür ederim.

Betül KOÇ

Haziran, 2019

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
TEZ BİLDİRİMİ	I
ÖZET.....	II
ABSTRACT	II
TEŞEKKÜR.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
ŞEKİL LİSTESİ.....	VIII
ÇİZELGE LİSTESİ.....	XI
SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ.....	XII
1. GİRİŞ	1
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR.....	3
3. KURAMSAL TEMELLER	10
2.1 Açık ve Yeşil Alan Kavramları	10
2.2 Açık ve Yeşil Alanların İşlevleri	11
2.2.1 Ekolojik işlevler	13
2.2.2 Fiziksel İşlevler	13
2.3 Açık ve Yeşil Alanların Sınıflandırılması	14
2.4 Açık-Yeşil Alanların Standartları	17
2.5 Açık ve Yeşil Alan Sistemleri	18
2.5.1 Yeşil Kuşak (Green Belt)	19
2.5.2 Yeşil Kama (Green Wedge).....	19
2.5.3 Yeşil Örgün (Green Network)	20
2.5.4 Yeşil Kalp (Green Hearth).....	21
2.6 Kentsel Açık-Yeşil Alan Planlama İlkeleri	22
4. MATERYAL ve YÖNTEM.....	24
4.1 Materyal.....	24
4.2 Araştırma Alanının Doğal ve Kültürel Özellikleri.....	25
4.2.1 Coğrafi Konum	25
4.2.2 Topoğrafik Yapı.....	25
4.2.3 Jeolojik Yapı ve Depremsellik Durumu	26

4.2.4 Hidroojik Yapı	26
4.2.5 Toprak	27
4.2.6 İklim	27
4.2.7 Doğal Bitki Örtüsü	27
4.3 Giresun Kenti Kültürel Özellikleri.....	28
4.3.1 Giresun Kenti Tarihsel ve Mekansal Gelişim.....	28
4.3.2 Kent Nüfusu.....	31
4.3.3 Ekonomik Durum.....	32
4.3.4 Ulaşım	32
4.2 Yöntem	33
5. ARAŞTIRMA BULGULARI	36
5.1 Aksu Mahallesi	36
5.2 Çınarlar Mahallesi.....	39
5.3. Çıtlakkale Mahallesi.....	43
5.4 Fevzi Çakmak Mahallesi	47
5.5 Gaziler Mahallesi	49
5.6 Gedikkaya Mahallesi.....	52
5.7 Gemilerçekeği Mahallesi.....	56
5.8 Güre Mahallesi.....	59
5.9 Hacı Hüseyin Mahallesi	62
5.10 Hacı Miktad Mahallesi	66
5.11 Hacı Siyam Mahallesi	69
5.12 Kale Mahallesi	73
5.13 Kapu Mahallesi	78
5.14 Kavaklar Mahallesi	81
5.15 Nizamiye Mahallesi	84
5.16 Osmaniye Mahallesi.....	86
5.17 Seldeğirmeni Mahallesi	90
5.18 Sultan Selim Mahallesi.....	92
5.19 Şeyhkeramettin Mahallesi	96
5.20 Teyyaredüzü Mahallesi	98
5.21 Giresun Kent Merkezi Aktif-Yeşil Alanları ve Ulaşılabilirlik Durumu	101

5.21.1 Mahalle Parkları.....	101
5.21.2 Çocuk Oyun Alanları.....	103
5.21.3 Spor Alanları.....	105
5.21.4 Yol Yeşili ve Meydan Alanları	107
5.21.5 Mesire Alanı	108
6.2.6 Mezarlık Alanı	108
5.21.6 Ormanlık-Fındıklık Alan	109
5.21.7 Giresun Kent Merkezi Aktif Yeşil Alanlar	109
6. TARTIŞMA ve SONUÇ	115
7. KAYNAKLAR.....	121
ÖZGEÇMİŞ	124

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 3.1 Kentsel Açık-Yeşil Alanların Sınıflandırılması (Richter 1981).	14
Şekil 3.2 Büyük Londra Planı-Yeşil Kuşak (Değirmencioğlu 1998; Albayrak 2006)	19
Şekil 3.3 Yeşil Kama (Washington kenti radyal koridor planı) (Mcharg 1969, Öztürk 2004, Albayrak 2006; Müftüoğlu 2008).	20
Şekil 3.4 Yeşil Örgün (Lewis 1966, Değirmencioğlu 1995, Albayrak 2006)	21
Şekil 3.5 Kent Kalitesini Etkileyen Faktörler (Etlı 2002; Aytatlı 2013).	23
Şekil 4.1 Araştırma Alanı	25
Şekil 4.2 Zeytinlik Mahallesi Tescilli Yapı ve Dar Sokak Görüntüsü	29
Şekil 4.3 Giresun Evleri	30
Şekil 4.4 Giresun Kale Görüntüleri	30
Şekil 4.4 Giresun Kale Görüntüleri	31
Şekil 4.5 Giresun Adası	31
Şekil 4.1 Yöntem Akış Diyagramı	33
Şekil 5.1 Aksu Mahallesi Mevcut Durum Haritası	36
Şekil 5.2 Aksu Mahallesi Ç.O.A ve Aksu Festival Alanı	38
Şekil 5.3 Giresun Çotanak Stadyum.....	38
Şekil 5.2.1 Çınarlar Mahallesi Mevcut Durum Haritası	40
Şekil 5.5 Giresun Zeytinlik Mevkii, Tarihi Giresun Evleri	41
Şekil 5.6 Giresun Çocuk Kütüphanesi.....	42
Şekil 5.7 Giresun Ticaret Lisesi	42
Şekil 5.8 Çınarlar Parkı.....	43
Şekil 5.9 Çıtlakkale Mahallesi Mevcut Durum Haritası.....	44
Şekil 5.10 Çıtlakkale Mahallesi Park Alanları.....	46
Şekil 5.11 Fevzi Çakmak Mahallesi Mevcut Durum Haritası	47
Şekil 5.12 Giresun 23 Nisan Çocuk Parkı (Anonim 2017).....	49
Şekil 5.13 Gaziler Mahallesi Mevcut Durum Haritası	50
Şekil 5.14 Gedikkaya Mahallesi Mevcut Durum Haritası.....	53
Şekil 5.15 Çocuk Oyun Alanları ve Spor Sahaları	55

Şekil 5.16	Gemilerçekeği Mahallesi Mevcut Durum Haritası	56
Şekil 5.17	Gemilerçekeği Mahallesi Sokak Görüntüleri	57
Şekil 5.18	Gemilerçekeği Mahallesi, Giresun Mezarlığı.....	58
Şekil 5.19	Gemilerçekeği Mahallesi Park ve Aktif Alanlar.....	59
Şekil 5.20	Güre Mahallesi Mevcut Durum Haritası	60
Şekil 5.21	Güre Mahallesi Park Alanları	62
Şekil 5.23	Hacı Hüseyin Mahallesi Park Alanları.....	65
Şekil 5.24	Hacı Miktad Mahallesi Mevcut Kullanım Haritası.....	67
Şekil 5.25	Hacı Miktad Mahallesi Atapark Meydanı	69
Şekil 5.26	Hacı Siyam Mahallesi Mevcut Durum Haritası.....	70
Şekil 5.27	Hacı Miktad Mahallesi Aktif Alanlar	72
Şekil 5.28	Hacı Miktad Mahallesi Aktif Alanlar	73
Şekil 5.29	Kale Mahallesi Mevcut Durum Haritası	74
Şekil 5.30	Giresun Müzesi ve İl Turizm Müdürlüğü.....	76
Şekil 5.30	Giresun Kalesi Park, Mesire ve Otopark Alanları	77
Şekil 5.31	Giresun Kalesi Tarihi Alanlar	78
Şekil 5.32	Kapu Mahallesi Mevcut Durum Haritası	79
Şekil 5.33	Seydi Vakkas Parkı ve Türbesi.....	81
Şekil 5.34	Kavaklar Mahallesi Mevcut Durum Haritası.....	82
Şekil 5.35	Kavaklar Mahallesi Çotanak Parkı	83
Şekil 5.36	Nizamiye Mahallesi Mevcut Durum Haritası.....	84
Şekil 5.37	Nizamiye Mahallesi Kubilay Güngör Çocuk Parkı	86
Şekil 5.38	Osmaniye Mahallesi Mevcut Durum Haritası	87
Şekil 5.39	Osmaniye Mahallesi Çocuk Parkı.....	89
Şekil 5.40	Seldeğirmeni Mahallesi Mevcut Durum Haritası	91
Şekil 5.41	Sultan Selim Mahallesi Mevcut Durum Haritası	93
Şekil 5.42	Sultan Selim Mahallesi Meydan, Liman ve Park Alanları	95
Şekil 5.43	Şeyhkeramettin Mahallesi Mevcut Durum Haritası	96
Şekil 5.44	Şeyhkeramettin Mahallesi Gazi Caddesi.....	97
Şekil 5.46	Teyyaredüzü Mahallesi Park ve Karayolları Görüntüsü	101
Şekil 5.47	Mahalle Parkları Ulaşılabilirlik Haritası	103
Şekil 5.48	Çocuk Oyun Alanları Ulaşılabilirlik Haritası.....	105

Şekil 5.49 Spor Alanları Ulaşılabilirlik Haritası	107
Şekil 5.50 Giresun Kent Merkezi Aktif Yeşil Alan Kullanımı Haritası	110
Şekil 6.1 Giresun Kent Merkezi Aktif Alan Öneri Haritası.....	118

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 5.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	37
Çizelge 5.2.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	40
Çizelge 5.3.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	45
Çizelge 5.4.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	48
Çizelge 5.5.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	51
Çizelge 5.6.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	53
Çizelge 5.7.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	57
Çizelge 5.8.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	60
Çizelge 5.9.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	63
Çizelge 5.10.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	67
Çizelge 5.11.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarı	70
Çizelge 5.12.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	74
Çizelge 5.13.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	80
Çizelge 5.14.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	82
Çizelge 1.15.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarı	85
Çizelge 5.16.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	88
Çizelge 5.17.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	91
Çizelge 5.18.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	93
Çizelge 5.19.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	97
Çizelge 5.20.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları	99
Çizelge 6.1.2.1 Mahalle Parkları Mevcut Durumları	102
Çizelge 6.2.2.1 Çocuk Oyun Alanları Mevcut Durumları	104
Çizelge 6.2.3.1 Spor Alanları Mevcut Durumları	106
Çizelge 8.2.8.1 Giresun Kent Merkezi Aktif Alan Mevcut Durumları	111

SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ

---

cm	:	Santimetre
da	:	Dekar
ha	:	Hektar
km	:	Kilometre
m	:	Metre

---

1. GİRİŞ

Geçmişten günümüze teknolojiye yaşanan hızlı değişimler, hızlı nüfus artışı ve beraberinde getirdiği yoğun ve çarpık yapılaşma, kirlilik, karmaşa, yoğun trafik; kentler ve kentliler için katlanılması ve çözülmesi zor problemler olarak ortaya çıkmıştır. Kentte, yüksek yapılar arasında ve içerisinde kurgulanan hızlı ve monoton yaşam tarzı, insanlar için doğaya kaçışı zorlaştıran en önemli etkidir. Kent insanının fiziksel ve psikolojik açıdan sağlıklı, mutlu ve huzurlu olabilmesi için, zaten çok az olan boş zamanlarını doğru yerde ve kendisi için en uygun aktivitelerle değerlendirmesi gerekmektedir.

İnsanın yaşama, çalışma, dinlenme, eğlenme gibi tüm ihtiyaçlarını karşılamak için oluşturulan kapalı mekanlar, ne kadar konforlu ve yaşanabilir olursa olsun, salt iç mekan düzenlemeleri ile kurgulanmış bir yaşam düşünmek mümkün değildir. İnsanların pek çok eylemi gerçekleştirmek ve özellikle soluk almak için dış mekanlara ihtiyacı vardır. Kentsel dış mekanlar içerisinde düzenlenmiş ve düzenlenmemiş açık alanlar yer almaktadır. Açık-yeşil alanlar, kentsel dış mekanları insan ölçeğine indirgeyen, daha yaşanabilir kılan yegane mekanlardır.

Yoğun ve hızlı kentleşme süreçlerinin yaşandığı, kent silüetlerinin yüksek ve yoğun yapı kitleleri ile kaplandığı günümüz kentlerinde, açık ve yeşil alanlara olan ihtiyaç daha da artmaktadır. Kentlerin monotonluğunun kırılması, halkın kentlilik bilincinin oluşması, sosyalleşme gibi pek çok değişim; açık yeşil alanların varlığı, doğru ve dengeli dağılımı, üstlendiği fonksiyonları yerine getirme kabiliyeti gibi unsurlar tarafından önemli ölçüde etkilenmektedir. Yine açık ve yeşil alanların, nitelik ve nicelik açısından yeterliliği, doğru planlanmış olması ve bünyesinde barındırdığı donatılara kadar doğru verilmiş kararlarla oluşturulmuş olması, kentin kimliğini ve karakterini de etkilemektedir.

Açık ve yeşil alanlar, niteliklerine ve karakterlerine bağlı olarak kent içerisinde çeşitli büyüklüklerde ve çeşitli ulaşılabilirlik mesafelerinde planlanırlar. Planlamada amaç, tüm yaş gruplarından her tür bireyin doğaya dönük alanlara ihtiyacı olduğu bilinerek, bu ihtiyacı yapı kitleleri arasında veya dışında oluşturulan çeşitli büyüklüklerde ve hedef kitleye uygun niteliklerde, kullanılabilir, ulaşılabilir ve sürdürülebilir mekanlar

kurgulamaktır. Ayrıca oluşturulan mekanların çeşitli koridorlarla birbiri ve hatta kent dışında yer alan doğal alanlarla bağlantısını sağlamak, kentsel ekoloji açısından önemli bir yaklaşımdır.

Bu çalışmanın amacı, Giresun kent merkezinde mevcut bulunan açık ve yeşil alan varlığını mahalle ölçeği ve kent genelini baz alarak incelemek, elde edilen değerleri imar planında ön görülen değerler ve standartlarla karşılaştırmak, kentin daha yaşanabilir olması adına açık ve yeşil alan varlığının artırılması için alınabilecek önlemlerle ilgili öneriler sunmaktır.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Güçlü ve ark., (1996) Kentsel Yeşil Doku İçinde Mezarlıkların Yeri, Önemi ve Erzurum Örneği isimli çalışmalarında kentte bulunan iki ana mezarlık alanı incelenmiş olup alan büyüklüğü, planama ilkeleri ve bitkilendirme açısından eksiklikleri tespit edilerek çözüm önerilerinde bulunmuşlardır.

Aksoy, (2001) İstanbul için yürüttüğü çalışmada kent ve ilçe düzeylerinde yeşil alan dokümanlarını çıkararak, imar planında öngörülen yeşil alanların gerçekleşme oranlarını saptamıştır. Çalışmada ayrıca kişi başına düşen mevcut aktif yeşil alan miktarı 3.5 m² olarak belirlenmiş ve 25 yıllık bir değerlendirme yapılmıştır.

Yıldız, (2001) tarafından yürütülen çalışma kapsamında Kars kent merkezindeki alan kullanımları irdelenmiş, mevcut durum ile imar planı karşılaştırılmıştır. Çalışma kapsamında mevcut durumda kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı 1.02 m² olarak hesaplanmış, imar planında ise bu durumun 31 m² olarak ön görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan incelemeler ve hesaplamalar sonucunda kent merkezindeki eksiklikler tespit edilerek, kent merkezi için uygun yeşil sistem önerisi getirilmiştir.

Ballıoğlu, (2005)'nin yürüttüğü çalışmada Aydın kentindeki gençlik parkı çocuk oyun alanını yeterlilik ve tasarım ilkeleri yönünden incelenmiştir. Çalışma kapsamında anket çalışmalarına ek olarak yerinde gözlem ve arazi çalışmaları ile literatür araştırmaları gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler analiz edilerek bahsi geçen alan tarım ilkeleri vb. diğer standartlara göre eksiklikleri tespit edilmiştir.

Albayrak, (2006)'ın yürüttüğü çalışmada, Çorum kentinde bulunan açık-yeşil alanlar kent içi açık-yeşil alan sistemi yaklaşımı ile değerlendirilmiş, bu alanları standartlar ve planlama kapsamında incelenmiştir. Çalışma sonucunda mevcut açık-yeşil alan sisteminin tekrar değerlendirilmesi gerektiği ortaya konulmuş, mevcut sistemlerin işlevsel kullanımlarının artırılması ve yeni açık-yeşil alan sistemlerinin kente kazandırılması gerektiği vurgulanarak bu yönde önerilerde bulunulmuştur.

Akbulut, (2007) tarafından yürütülen çalışma kapsamında; Aksaray kent merkezinde bulunan açık-yeşil alanların mevcut durumu incelenmiştir. Açık-yeşil alanların nitelik ve nicelik açısından yetersiz olduğu ve Türkiye standartlarının altında kaldığı tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra açık-yeşil alanlarının kent genelinde düzensiz dağıldığı ve

yüzölçümlerinin küçük olduğu ortaya konulmuş, bu durumun kent için olumsuz durumlar sergilediği görüşüne varılmıştır. Çalışma sonucunda sorunların çözümü için alınması gereken önlemler üzerinde durulmuştur.

Özarlan, (2007) Mezarlıkların peyzaj tasarımı ve planlama ilkeleri ile ilgili olarak yaptığı araştırmada, örnek olarak belirlenen İstanbul Zincirlikuyu Mezarlık alanı tasarım ve planlama ilkeleri doğrultusunda incelemiş, belirlenen eksikliklerin giderilmesi için öneriler sunmuştur.

Müftüoğlu, (2008) Ankara ilinde Bahçelievler ve Mebusevleri semtlerinde bulunan açık yeşil alanlarla ilgili olarak imar mevzuatı kapsamında kanun ve yasaları incelemiştir. Bu alanların kullanımında kararlarının ne kadar yansıtıldığına bakılmış, bu alandaki eksiklikler tespit edilerek kanun ve yasaların yeşil alanları koruma üzerinde etkisinin yetersiz kaldığı, bu alanları giderek yapılaştığı sonucuna varılmıştır. Yeşil alanları koruma ve kullanım kapsamında peyzaj mimarlarına söz hakkının verilmediğine değinilmiş ve bu alanlarda çözüme ulaşmak için öneriler sunulmuştur.

Karaoğlu, (2009)'nun araştırmasında; mezarlık alanlarının birinci işlevlerinin yanında kente kazandırdığı pozitif değerler incelenmiştir. Örnek alan olarak belirlenen Karacaahmet Mezarlığının tarihsel gelişimi ile mevcut durumu incelenmiş, buna ek olarak ziyaretçilere yüzyüze anket çalışması uygulanarak memnuniyet düzeyleri belirlenmiştir. Elde edilen veriler ışığında tespit edilen sorunların çözümleri için öneriler sunulmuştur.

Budak, (2010)'ın çalışmasında Antakya kentinin Cumhuriyet döneminde yeşil alan varlığının mevcut durumu incelenmiştir. Yeşil alanlara yönelik yıllar içerisinde yapılmış olan değişiklikler, mevzuatlar ve yeşil ağ sistemleri ile karşılaştırılmıştır. Elde edilen veriler Avrupa standartları ile karşılaştırılarak kişi başına düşen yeşil alan miktarları hesaplanmıştır. Çalışmaların sonucunda 1987 yılında 9.39 m² olan yeşil alan miktarının, 2009 yılında 6.39 m² olduğu ve yıllar içinde Antakya kentindeki yeşil alanın azaldığı görülmüştür. Kaybolan yeşil alan miktarını standartların üzerine çıkarmak adına kente yönelik yeşil alan önerilerinde bulunulmuştur.

Şişman ve Özyavuz, (2010) çalışmalarında kentteki çocuk oyun alanlarını mahalle bazında ve kent bazında ayrı ayrı irdelemiş olup; il genelinde ortalama 0.556 m²/ kişi

olarak belirlemiştir. Bu oranın 3–6.5 m²/kişi değerlerinin çok altında olduğu ve çocuk oyun alanı sayısının yetersiz olduğu belirlenmiştir. Ayrıca gerçekleştirilen yüzyüze anket çalışmalarıyla da mevcutta bulunan çocuk oyun alanlarındaki eksiklikler, kullanıcılar ve ebeveynlerin gözünden tespit edilmiştir.

Aksoy, (2011) çalışma kapsamında Türkiye’de 8 ilde (Isparta, Eskişehir, Erzurum, Kayseri, Ankara, İstanbul, Trabzon ve Zonguldak) çocuk oyun alanlarının yeterliliği üzerine araştırmalar gerçekleştirmiştir. Araştırma yapılan illerde çocuk başına düşen alan büyüklüğünün diğer Avrupa ülkelerine nazaran oldukça düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun çocukları fiziksel ve zihisel olarak olumsuz etkilediği, anket çalışmaları ile desteklenmiştir. Elde edilen veriler ışığında çocuk başına düşen alanın artırılması ve olumsuz etkilerin azaltılabilmesi adına öneriler sunulmuştur.

Atabeyoğlu, (2011) Ordu kentinde bulunan yeşil alan varlığını tespit ederek, kent geneline yönelik fonksiyon haritaları oluşturmuştur. Tespit edilen yeşil alanları Fraktal Analiz ile değerlendirmiş, alanların yeterlilikleri ve gelişim yönlerini tespit etmiştir. Yapılan çalışmada çıkan sonuçlarda kişi başına düşen yeşil alan miktarı 28m² olarak hesaplanmış ve bu miktarın artırılabilir olduğu, yeşil alanların homojen dağılımı, kent girişleri, tarihi alanlar ve yeşil alan kullanımlarına ilişkin önerilerde bulunulmuştur. Fraktal analiz sonucunda kentin basit ve fonksiyonel bir kentleşme yapısına sahip olduğu belirlenmiştir.

Aytatlı, (2013) tarafından Erzurum kentinde açık-yeşil alanların mevcut durumu hakkında kullanıcıların görüşlerini almak amacıyla anket çalışması yapılmış, bu anket verileri ışığında SPSS 17 kullanılarak sayısal verilere ulaşılmıştır. Elde edilen veriler sonucunda kent merkezindeki kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarı 12.34 m² olarak hesaplanmış, kentin standartların üstünde bir yapıya sahip olmasında karşın anketler sonucunda kullanıcıların bu miktarı yetersiz bulduğu sonucuna varılmıştır.

Çulha, (2013) tarafından yürütülen çalışmada; Kırklareli kent merkezindeki yeşil alanlar tespit edilmiş, mahallelere göre nitelik ve nicelik açısından 11 kategoride incelenmiş olup, yeşil alanların yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır. Ulaşılan sonuçlar imar mevzuatı standartlarının altında kaldığı kullanıcılar için yetersiz olduğu ve ihtiyacı karşılamadığı için; yeşil alanların sınırlandırılması, işlevinin doğru amaçla

kullanılması, parkların artırılması ve düzenli periyotlarda bakımlarının yapılması, güvenlik, konfor artırılması gibi önerilerde bulunulmuştur.

Kalkan, (2013) tarafından yürütülen çalışmada; Malatya ili mücavir alan sınırları içerisinde bulunan açık yeşil alanları nitelik ve nicelik açısından, alan büyüklüğü, alan eğimi, güvenlik ve ulaşım, alan bakımı, bitkilendirme ve donatılar olarak 7 grup ve 45 adet ölçüt kullanılarak anket çalışması yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda çocuk oyun alanları, mahalle parkları, spor alanları gibi alanlar imar mevzuatları standartlarının altında kaldığı ve kullanıcıların ihtiyacını karşılamadığı tespit edilmiştir.

Yücekaya, (2013) tarafından yürütülen çalışmada; Kilis kentinde bulunan yeşil alanlar nicelik ve nitelik açısından incelenmiş, kent merkezinde bulunan 3 parkta anket çalışması yapılarak kullanıcıların görüşlerine ulaşılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda kişi başına düşen yeşil alan miktarı 3.71 m² olarak hesaplanmış, imar mevzuatı normlarının altında kaldığı, parkların kent içerisine homojen dağılmadığı, park içerisinde donatıların yetersiz olduğu gibi sonuçlara ulaşılmış ve bu olumsuzlukları düzenlemek amacıyla Kilis kent yapısına uygun öneriler sunulmuştur.

Coşkun, (2015) Ankara kenti Yenimahalle sınırları içerisinde bulunan 10 adet çocuk parkında yürütülen çalışma kapsamında, bu alanlarda kullanılan ekipmanların tasarım ve güvenlik açısından standartlara uygunluğu irdelenmiştir. Alanlarda kullanılan ekipmanların yetersiz, bakımsız ve çocukların ihtiyaçlarına cevap vermeyecek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Elde edilen veriler ışığında tespit edilen sorunların çözümüne yönelik öneriler sunulmuştur.

Doygun ve ark., (2015) Kahramanmaraş ilinde kentleşmeye bağlı olarak yeşil alanlardaki 2000, 2006 ve 2012 yıllarında meydana gelen değişimleri inceledikleri çalışma kapsamında; yüksek çözünürlüklü uydu görüntüleri ve coğrafi bilgi sistemleri yardımıyla gerçekleştirilen analizlerde, araştırma alanının %25'ini meydana getiren 25.372 da arazide alan kullanımlarının değişime uğradığı belirlenmiştir. Aktif yeşil alan yüzölçümü 12 yıl boyunca dört kat artmış, ancak bu yöndeki iyileşmenin kişi başına metrekare oranı, yeşil alanlara yürüyerek ulaşma olanağı, ortalama parsel genişliği ve yeşil alanların araştırma alanı bütünü içerisindeki oranına yeterince yansımadığı anlaşılmıştır. Tespit edilen sorunların çözümler için öneriler sunulmuştur.

Aksu, (2016) Atatürk Üniversitesi açık-yeşil alanlarının peyzaj tasarımı yapılmadan önceki ve sonraki hali üzerine kullanıcılara anket uygulaması yapmış, tasarım öncesi alanın görsel, bitkisel tasarım açısından yetersiz bulunduğunu tespit etmiştir. Yapılan peyzaj tasarım sonrası kullanıcı görüşleri incelendiğinde %75.6 oranla kullanıcıların tasarımdan memnun olduğu, daha konforlu çalışma alanına sahip olduğu ve üniversitenin prestijinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Akten ve Özkartal, (2016) İzmir Soğukkuyu mezarlığını inceledikleri çalışmada; mezarlık kavramı, oluşumu ve genel olarak tarihsel gelişimi, açık ve yeşil alan kavramı, mezarlıkların kent için değeri ve önemi vb. kavramlar incelenmiş, literatür taramalarından elde edilen mezarlık planlama kriterleri, etüt, analiz ve sentez aşamaları üzerinden değerlendirilerek planlama ve tasarıma yönelik öneriler getirilmiştir.

Yılmaz, (2016) tarafından yürütülen çalışmada; Sancaktepe ilçesinde yer alan yeşil alanların mahallelere göre büyüklüğüne, kişi başına düşen yeşil alan miktarı ve dağılımına bakılmış, elde edilen sonuçlar İmar ve İskân Bakanlığının belirlediği normlarla karşılaştırılıp yeşil alan miktarının yetersiz olduğuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda ilçede yeşil alanların homojen dağılması, ulaşılabilirliği, kent konforunu ve işlevselliğini artırmak amacıyla öneri olarak ‘Sancaktepe İlçesi Yeşil Alan Sistem Planı’ sunulmuştur.

Altıntaş, (2017) tarafından yürütülen çalışmada İstanbul- Esenler ilçesinde bulunan kamusal alanların vasıfları, mevcut durumları, yeterliliği hesaplanarak, ilçe içerisinde bulunan refüjler, okullar, kamu binaları, parklar, dini tesisler yerinde incelenmiş, imar mevzuatları kapsamında kişi başına düşen miktar hesaplanmış ve kişi başına düşen yeşil alan miktarı yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İncelenen parklarda bulunan donatılar sosyo-ekonomik yapıya uygun olduğu tespit edilmiş, parklarda su kullanımına az yer verildiği ve bu su kullanımlarının artırılmasına, yeşil alanları artırmaya ve korumaya yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Aytaş, (2017) Çankırı kentinin doğal ve kültürel özelliklerini inceleyerek birinci derecede öneme sahip koruma alanları ve potansiyel rekreasyon alanlarını tespit etmek amacıyla çalışmalar yapmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda Çankırı için yeşil kuşak,

yeşil kama, yeşil yol ve ekolojik ağ olmak üzere 4 farklı açık yeşil alan sistemi belirlenmiş ve bu sistemler üzerinden yola çıkarak 4 farklı öneri haritası sunulmuştur.

Daloğlu, (2017) tarafından yürütülen çalışmada; Isparta il merkezinde yoğun kullanımı olan açık-yeşil alanların yüz ölçümleri hesaplanarak standartlarla karşılaştırılması yapılmıştır. Yapılan karşılaştırmalar sonucunda hem Isparta da hem de ülkemizde genel sorun olan açık-yeşil alanların yetersizliği bulgusu elde edilmiştir. Çalışmada mevcut durum ile imar planları üzerindeki farklılıklar ortaya konularak, yeşil alan standartlarının kağıt üzerinde kaldığı sonucuna ulaşılmış, yeşil alanların standartların altında kaldığı hesaplanmıştır.

Ertürk, (2017) tarafından yürütülen çalışmada; son on beş yılda Çanakkale iline yapılan göçlerin neden olduğu kent merkezindeki yeşil alanların ve kentin peyzaj değişimi hakkında inceleme yapılmıştır. Çalışma esnasında kent merkezinde yaşam sürdüren kişilere anket yapılarak kişilerin çevre sorununa karşı bilinçli olduğu, göç eden kişilerin kenti sahiplendiği ve kentlilik bilincinin de arttığı tespit edilmiştir.

Özhancı ve Aklıbaşında, (2017) tarafından yürütülen “Kentsel Peyzaj İçinde Mezarlıklar ve Peyzaj Mimarlığı Açısından İncelenmesi; Nevşehir Örneği” isimli çalışmada; Türk kültüründe mezarlıkların oluşumu, açık yeşil alan sistemleri içerisinde önemi açıklanarak literatür araştırmalarıyla mezarlık planlama ve tasarım ilkeleri ortaya konulmuştur. Bu çerçevede Nevşehir kent mezarlıklarının (Taşlıbel-Kaldırım) mevcut durumları analiz edilmiş; mekânsal ve tasarımsal özellikleri incelenmiş; değerlendirme ve önerilerde bulunulmuştur.

Akan, (2018) mezarlık arazileri üzerine yaptığı araştırma kapsamında, mezarlık alanlarının imar planlarındaki yerine değinerek, nüfus artış hızı, doğum-ölüm oranlarına göre yeni mezarlık alanları için ihtiyaç analizleri yapmış, daha sonraki süreçte İstanbul kentinde mezarlık bilgi sisteminin gelişim sürecini detaylandırarak iyileştirilebilmesi için öneriler sunmuştur.

Ardalı, (2018) tarafından Beylikdüzü İlçesinde bulunan açık-yeşil alanların mevcut durumu incelenerek imar kanun planı ile karşılaştırılmıştır. Beylikdüzü ilçesi açık-yeşil alanlar, çocuk oyun alanları, spor alanları miktarı birlikte hesaplanarak ortak sonuca ulaşılmış ve kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarı 3.41 m² olarak

hesaplanmıştır. Çalışma sonucunda ilçede bulunan açık yeşil alanların yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır ve açık-yeşil alanlarının artırılması için önerilerde bulunulmuştur.

Çatal, (2018) tarafından yürütülen çalışmada Konya kentinde bulunan il merkezindeki ve çevre ilçelerden de kullanıcılarının olduğu Meram Dere Kültür Park ve Evliya Çelebi Parkı'nda, peyzaj tasarımını dikkate alarak kullanıcıların fiziki konforun yanı sıra psikolojik etkilerini incelemek adına, nicel ve nitel verilere dayalı tarama modelinde anket çalışması yapılmıştır. Yapılan anket sonuçlarında kullanıcıların alan içerisinde mahremiyete önem verdiği, sakin kişisel alanlar, egemenlik sağlayan alanlar tercih ettikleri tespit edilmiş bu istekleri karşılayabilmek adına öneriler sunulmuştur.

Gülçin, (2018) tarafından yürütülen çalışmada; Aşağı Büyük Menderes Havzası'nda çeşitli ekosistemleri bir arada sunabilen peyzajların ve öncelikli koruma alanı oluşturulan yeşil alanların belirlenip altyapı sistem haritası oluşturulmasını hedeflemektedir. Yapılan çalışma sonucunda mutlak koruma değeri taşıyan alanlar belirlenip yeşil altyapı sürecinde peyzaj potansiyeli, koruması ve sürdürülebilir yönetim sağlanmasına ulaşılmış ve bu kapsamda oluşabilecek sorunlar için engeller belirlenip öneri çözümler sunulmuştur.

Uzun, (2018) tarafından yürütülen çalışmada; Karamürsel ilçesinde bulunan spor alanlarının yeterlilik, ilçe içerisindeki dağılım, erişilebilirlik, mevcut durum analizi yapmak adına uydu görüntüsü ve imar planı haritası karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgular CBS programına aktarılarak ilçede bulunan spor alanlarının, alan içerisinde düzensiz dağıldığı, kişi başına düşen spor alanı miktarı ve erişilebilirliğin yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3. KURAMSAL TEMELLER

2.1 Açık ve Yeşil Alan Kavramları

Kentsel açık ve yeşil alanlar kent içerisinde, insanların günlük yaşamlarında ruhsal ve fiziksel gereksinimleri için ihtiyaç duydukları önemli mekanlardır. Açık-yeşil alanlar, kentlerde yapılar dışında kalan boşluklar olup, yapıların oluşturduğu yoğun baskıyı azaltmada etkili olan unsurlardır. Açık-yeşil alanlar kentlerde doluluk-boşluk dengesini sağlamakta olup pek çok önemli işlevi üstlenmektedir.

Literatürde, açık-yeşil alanlarla ilgili bazı tanımlar yapılmıştır. Bu tanımlardan bazıları şunlardır:

Pamay, (1978)'e göre açık alan, insanların yaşamlarını sürdürdüğü kapalı mekânların dışında kalan alanlar veya bir bakıma açık yüzeyler olarak, yeşil alanları ise kent içi ve kent çevresinde olan koruma (toplum sağlığı), rekreasyon, peyzaj, hidroloji gibi fonksiyonlar gören orman, koru, park alanları, refüjler, mezarlıklar, bahçeler gibi canlı (ağaç, ağaççık, çalı, yer örtücü, çayır ve çimenlik) ve cansız (yollar, havuzlar, oturma elemanları) öğelerden oluşan alanlar şeklinde tanımlanmıştır (Çulha, 2013).

Gürses, (1970) açık alanı; 'Mülkiyeti kime ait olursa olsun, üzerinde yapı bulunmayan açıklık yerler (su yüzeyleri dahil)', yeşil alanları ise 'tarım ve diğer işletme alanları dışında kalan, düzenlemelerle genelde topluma yararlı hale getirilmiş yerler şeklinde tanımlanmıştır (Akbulut, 2007).

Gold, (1980) ise, kentsel yerleşim alanlarında ve çevresinde fiziksel sınır oluşturularak, kentlerin doğal kimliklerini, peyzaj özelliklerini gelecek nesillere aktarmasını sağlayan, doğal olarak veya sonradan insan müdahalesiyle yapılmış arazilerin genel adını açık-yeşil alan olarak tanımlamaktadır (Aytatlı, 2013).

Lednhold, (1970)'a göre açık alanlar; kentin sürekli ya da belirli zaman içerisinde belirli amaçlara yönelik kamuya ve belirli yaş gruplarına hizmet etmek için, kentin kitlesine veya grupların kentsel yaşam statüsüne hizmet veren alanlar olarak tanımlamaktadır (Çulha, 2013).

Kaymaklı, (1990) açık yeşil alanları, genel olarak doğal yapısı ve formu ile korunan fazla yerleşmeye gereksinimi olmayan alanlar şeklinde tanımlamıştır (Çulha, 2013).

Kentsel açık ve yeşil alanlar 3194 Sayılı İmar Kanunu'nda aktif yeşil alanlar ve diğer yeşil alanlar olarak iki grupta tanımlanmıştır. Aktif yeşil alanlar; kent içerisinde yaşayanların doğrudan yararlanabilmesi için planlanmış, parklar, dinlenme alanları, çocuk oyun alanları ve bahçelerini kapsayan alanlar olarak tanımlanır. Diğer yeşil alanlar ise; kent içerisinde yaşayanların doğrudan kullanabilecekleri veya dolaylı bir şekilde yararlanabilecekleri fakat aktif yeşil alan fonksiyonlarına sahip olmayan alanlardır. Yerleşim alanı içerisinde doğal olarak bulunanların yanı sıra insan eliyle yapılmış da olabilirler. Kentlerde diğer yeşil alanlar ise; orman alanları, ağaçlandırma alanları, çalılıklar, kamu yada özel mülkiyete ait bahçeler, fuar, panayır ve festival alanları, mezarlık vb. gibi alanlardır (Kahraman, 1999).

Yukarıdaki tanımlardan yol çıkararak, aktif alanlar, kent içerisinde, tüm kent halkının kullanımının açık olan, üzerinde herhangi bir yapı bulunmayan, belirli odak noktalarını (cadde, sokak vb.) birbirine bağlayan, meydanlarla birlikte kent içerisinde yer almakta olup, insan eliyle yapılmış kamuya açık alanlar, pasif alanlar ise kent içerisinde doğal yeşil alan olarak kalan, kentin doluluk-boşluk dengesini sağlayan alanlar olarak tanımlanabilir.

2.2 Açık ve Yeşil Alanların İşlevleri

Açık yeşil alanlar kentin yoğun ve yorucu yapısını hafifletmede önemli rol oynamaktadır. Artan nüfus ile birlikte betonarme yapıların da arttığı günümüz şartlarında, kentlerde yaşayan insanlar nefes almak için kent merkezinde ya da kent merkezine yakın mesafede açık yeşil alanlarda vakit geçirmektedirler. Artan betonarme yapılarla birlikte kentlerde doğal yeşil alanlar kaybolmakta, kentin doluluk-boşluk dengesinin kaybolduğu günümüzde, insan eli ile oluşturulan veya kaybolmamış doğal alanlarla kentin yeşil alan ihtiyacı karşılanmaya çalışılmaktadır.

Kent merkezinde, kenarında, yanında veya yakınında bulunan açık-yeşil alanlar, rekreatif, hijyenik, fonksiyonel, estetik ve koruyucu karakterde özelliklerini bazen ayrı ayrı, bazen öbek şeklinde oluşturdukları bir sistemle yerine getirirler. Bu özellikleri Pamay, (1978) yaptığı çalışmasında başlıklar halinde özetlemiştir (Akbulut, 2007).

1. Kentin ticaret, konut ve endüstri gibi farklı karaktere sahip alanları arasındaki olumsuzlukları gidererek, tampon görevi gören açık alanlar, kentin fiziksel dengesini sağlamaktadırlar.
  - Kent içerisinde artan nüfus ve betonarme yapıların artmasına engel olarak, kent yoğunluğunu hafifletirler. Kent içerisinde düzensiz yapılaşmayı, kontrolsüz artışı engeleyerek, kentin dengeli yapılaşmasını sağlar.
  - Açık alanlar kent içerisinde, monoton olan betonarme yapıların görüntüsünü kırarak, yapı kitlelerinin daha estetik anlam kazanmasında, bu kitleler arasında bağlantı kurmasında önemli işlevlere sahiptir.
  - Açık yeşil alanlar, betonarme yapılar arasında şehrin akciğer görevini üstlenerek kentin hem nefes almasını hemde estetik görünmesini sağlamaktadır. Açık alanlar şehrin kalitesini artırmaktadır.
2. Açık alanlar kaldırım ve refüj gibi alanlarda kentin vasıta trafiğini ve rekreasyon sahalarını ayırıcı görev üstlendiğinden, araç ve yayalar için trafiği daha güvenilir duruma getirir.
3. Şehir içi ve şehir dışı sirkülasyonuna kolaylık sağlar.
4. Açık alanlar, kentin gürültü ve görüntü kirliliğinde perde görevi görerek kentin daha estetik ve yaşanılabilir duruma gelemesine yardımcı olur.
5. Açık alanlar, kente ve kentte yaşayan bireylere temiz hava ve ışık sağlar.
6. Açık alanlar kentin iklimini etkileyerek, kentin mikroklimatik özellik kazanmasını katkı sağlar.
7. Kent merkezinde bulunan açık alanlar, şehirde yaşayan bireylerin günlük ve haftalık rekreasyon aktivitelerini karşılamada önemli rol oynar. Şehir dışı açık alanlar ise daha uzun süreli aktivite özelliklerine sahip aktif ve pasif alanlardır.

Günümüzde artan kentleşme, yoğun iş temposu ve bu kentleşme içerisine hapsolmuş günümüz insanı, doğa ile ilişkisini giderek azaltmakta olup, gürültü, kirliliği ve güneşsiz hava şartlarına maruz kalmakta, bunların sonucunda bunalım, depresyon gibi çağın hastalıkları olarak bilinen pek çok problemlerle yüzleşmektedir. Bu hastalıkların azalması için eskiden olduğu gibi günümüz insanının da doğa ile iç içe olması gerektiği görülmektedir. Açık alanlar, kentin mekansal yapılarına ve işlevsel özelliklerine bağlı, fiziksel ve sosyal çevre bakımından katkılar sağlayan alanlardır. Genel olarak açık

yeşil alanlar ekolojik ve fiziksel işlevler açısından incelenebilir (Alkay ve Ocakçı 2003; Aytatlı, 2013).

2.2.1 Ekolojik işlevler

Açık yeşil alanlar, yaşam koşulları açısından ekolojik ve biyolojik açıdan sağlıklı, yaşanabilir bir çevre yapılaşmasında önemli rolü vardır. Açık yeşil alanlar havayı temizleme, toz tutma, gürültü önleme, oksijen sahası oluşturma gibi etkileri sayesinde iklime yararlı etkisi vardır. Açık yeşil alanlar bu özelliklerinin yanı sıra estetik ve görsel açıdan kentin daha kaliteli, estetik ve güzel görünüm oluşturmaları ile turizm potansiyeli sunarak hem ekonomiye hem de kentte yaşayan bireylerin günlük aktivitelerini gerçekleştirip sosyalleşebileceği fonksiyonlarla birlikte kentin sosyal statüsünün artmasına yardımcı olmaktadır (Özcan, 2000; Çulha, 2013).

Açık-yeşil alanlar, kentin içerisinde oluşan, yapılaşmanın artırdığı sıcak havayı emerek, havanın daha fazla ısınmasını engeller. Kentlerde artan sanayileşme ile birlikte oluşan hava kirliliği, yeşil alanlar sayesinde absorbe edilir. Hava kirliliğini önler, gürültü perdesi oluşturur. Kent içerisinde hava sirkülasyonunu oluşturarak temiz hava ve ışık oluşturur. Kent içerisinde akciğer görevi görür. Arazi üzerine konumlanmış ağaçlar arazi toprağını tutarak, fazla suyu emer ve toprakta erozyonunu büyük oranda engeller. Geçirimli yüzeyler oluşturarak, yağışla birlikte yüzey akışına geçen su miktarının azalmasını sağlar. Taşkın, sel gibi problemlerin azaltılması ve toprağa geçen su miktarının artırılmasını sağlar.

2.2.2 Fiziksel İşlevler

Açık-yeşil alanlar, kentin fiziksel yapısının oluşmasında ve şekillenmesinde önemli rol oynar, mekânlar arasında bağlayıcı, düzenleyici görevler yapar. Yeşil alan kentsel yaşam kalitesini artırır ve gelecek nesillere daha yaşanabilir kentler bırakılmasını sağlar.

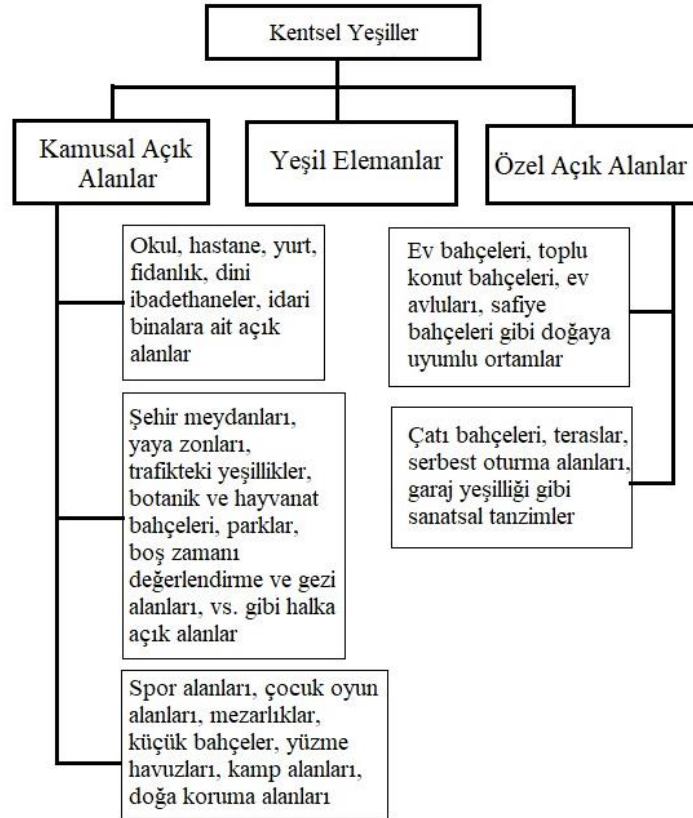
Açık-yeşil alanlar kent içerisinde bulunan ticari ve sanayi alanları ile yaşam alanları arasında olumsuz etkileri önlemek için tampon görevi oluştururken, kentin fiziksel dengesini sağlar. Kent içerisinde yoğun yapılaşmayı önler. Yapılaşma arasında sınır görevi görür. Kentin monoton görüntüsünü kırarak, kente doğal görüntü katarak, kent silüetine katkı sağlar. Bina-insan arasındaki dengeyi sağlar, yüksek yapılar arasında

kalan mekanları insan ölçeğine indirger. Kent içi ve dışı yol sirkülasyonunu kolaylaştırır. Araç ve yaya trafiğine yön verir.

2.3 Açık ve Yeşil Alanların Sınıflandırılması

Açık-yeşil alanlar; kullanım amaçları, büyüklükleri, hizmet ettiği yaş grubu, rekreasyon tipleri vb. özelliklerine göre farklı sınıflandırmalara dahil edilebilir. Richter, (1981) yapmış olduğu çalışmasında açık-yeşil alanları genel olarak Şekil 3.1'de olduğu gibi sınıflandırmıştır (Akbulut, 2007).

Şekil 3.1 Kentsel Açık-Yeşil Alanların Sınıflandırılması (Richter 1981).

California Recreation Commission açık ve yeşil alanları altı gruba toplamıştır (Özkan, 1986; Akbulut, 2007):

1. Çocuk Bahçeleri (Playground): Kentlerde yeşil alan sisteminin en küçük birimini oluşturan, 0-6 yaş grubuna hizmet vermesi için planlanan ve trafikten, gürültüden uzak alanlarda, emniyetli ve konutlardan kolaylıkla ulaşım sağlanabilen alanlardır. Çocuk bahçeleri ana ulaşımın haricinde trafiğin

olmadığı ve konutlardan kolaylıkla görülebilecek alanlarda bulunması gerekmektedir.

2. Mahalle Rekreasyon Merkezi (Neighborhood recreation center): Kentlerde mahalle içerisinde, mahallede yaşayan tüm bireyler hizmet veren, başta 6-14 yaş grubu olmak üzere gençler ve yetişkinler için rekreasyonel aktivitelerini gerçekleştirebileceği alanlardır. Bu alanlar içerisinde çay bahçesi, gezinti yolları, piknik alanları olabileceği gibi, spor sahaları da eklenebilir. Bu yeşil mekanların okul bahçeleri ile birlikte planlamaları okul zamanları dışında da kullanılabilir olması daha pratik ve ekonomik olur.
3. Mahalle Kümesine Ait Rekreasyon Merkezi (Community recreation park): Mahalle içerisinde yaşayan bireylere hizmet veren ve mahalle parkının daha fonksiyonlaştırılmış olduğu alanlardır. İçerisinde hayvanat bahçesi, botanik bahçesi, spor alanları, güzel sanatlar ve sosyal faaliyet binası vb. alanlar bulunabilir.
4. Kent Parkı (City recreation park): Kentin tamamına hizmet veren, kentin açık dokusunu vererek kent prestijinin artmasına katkı sağlayan daha büyük ölçülü planlanan alanlardır.
5. Özel Kullanım Alanları (Special and use facilities): İnsanların özel ihtiyaçlarını karşılayan, kendi kendilerine yapacakları aktiviteler için oluşturulan alanlardır. golf sahaları, açık hava tiyatroları, botanik ve hayvanat bahçeleri vb. gibi alanlar için sayılabilir.
6. Bölge Parkı (Regional recreation park): Bir veya daha fazla kente hizmet veren ya da bölge büyüklüğüne göre değişen, asıl amacı koruma olmasının yanı sıra dinlenme, eğlenme, spor faaliyetleri için kullanılabilen çok geniş alanlardır.

Değirmencioğlu, (1998)'nin, Ankara Nazım Plan Bürosu'nun 1978 yılında yaptığı açık-yeşil alanlarla ilgili genel sınıflandırması ise şöyledir (Aytatlı, 2013):

1. Kentsel ölçekteki açık ve yeşil alanlar: Kent Parkı, Hayvanat bahçesi, stad alanı.
2. Yerel ölçekteki açık-yeşil alanlar: Çocuk bahçesi, spor alanı, çocuk oyun alanı.

Bir başka sınıflandırmaya göre açık açık-yeşil alanlar hizmet ettiği duruma göre, genel, yarı özel ve özel alanlar olmak üzere 3 ana başlık altında toplanabilir (Gül ve Küçük, 2011; Müftüoğlu, 2008):

1. Kamusal (Genel) Açık-Yeşil Alanlar: Toplumun yararlanabildiği, bütün aktivite ihtiyaçlarının karşılanabildiği kamusal alanlardır. Bu alanlar içerisinde kent parkları, mahalle parkları, botanik parkları, kent ormanı, mezarlık gibi alanlar girmektedir.
2. Yarı-Özel Açık-Yeşil Alanlar: Çoğunlukla toplumun tümüne hizmet vermeyen, sadece kamu ve kuruluş çalışanları, ailelerine ve kısmi bir kesim tarafından kullanılabilen alanlardır. Askeri alanalar, kamu kurum ve kuruluşlara ait alanlar gibi.
3. Özel Açık-Yeşil Alanlar: Özel mülkiyet sahipleri tarafından kullanılan konut alanlarıdır.

Başka bir sınıflandırmaya göre ise açık-yeşil alanlar 3 ana başlık altında incelenebilir (Çelik, 2000; Albayrak, 2006).

1. Aktif Alanlar: Toplumun eğlenme, dinlenme gibi ihtiyaçlarını doğrudan ya da dolaylı olarak karşıladıkları açık alanlardır. Bu alanlar parklar, çocuk bahçesi, fuar alanları, mesire alanları gibi alanlardır.
1. Yarı Aktif (Sınırlı) Alanlar: Halkın bir kısmını ödediği ücret karşılığı kullandığı alanlardır.
2. Pasif Yeşil Alanlar: toplumun kullanımına açık olmayan, koruma, çevre sağlığı amacıyla düzenlenen ya da doğal olarak bulunan koruluk, fındıklık, meyve bahçeleri gibi alanların genel adıdır.

Aktif yeşil alanlar; toplumun yararlanması için ayrılan çocuk bahçeleri, parklar, piknik ve rekreasyon alanlarını ifade etmektedir.

Pasif yeşil alanlar; Tarım alanları, meyve bahçeleri, çayır ve mera alanları, refüj ve yol yeşilleri vb. gibi üzerinde yapılaşma olamayan ama aktif bir kullanım da gerçekleştirilemeyen arazilerdir.

2.4 Açık-Yeşil Alanların Standartları

Bir kentin sosyal, ekonomik ve kültürel yapısı, nüfus yoğunluğu, iklim özellikleri vb. kentin açık-yeşil alan oluşumunu etkileyen faktörlerdir. Bu nedenle açık-yeşil alan standartları her ülkede farklılık gösterebilir.

Amerika’da önerilen açık-yeşil alan standartlarının bazıları Çizelge 3.1’de gösterilmiştir (Albayrak, 2006).

Çizelge 3.1 Açık-yeşil alan standartları (TUBİTAK, 1987)

Alan Türü	Nüfus Ölçütü	Alan Büyüklüğü
Çocuk Bahçesi	5 da/1000 kişi	20-40 da
Mahalle, kent ve semt parkları	4 da/1000 kişi	8 da ve daha fazla
Rekreasyon Merkezi	5 da/1000 kişi	60-80 da
Spor Alanları	5 da/1000 kişi	40-120 da
Toplam	19 da/1000 kişi	

Peyzaj planlamacısı Gürses, (1986) yapmış olduğu çalışmasında, açık-yeşil alan miktarı ve kişi başına düşen yeşil alan standartları Çizelge 3.2’de gösterilmiştir (Etlı, 2002; Müftüoğlu 2008).

Çizelge 3.2 Gürses’e (1986) göre açık-yeşil alan standartları

YEŞİL ALAN TİPİ	NÜFUS BAŞINA DÜŞEN ALAN (m)
1.Çocuk oyun alanları	1
2. Oyun ve spor alanları	10
3. Açık yüzme havuzları	1
Aktif Yeşil Alan Toplamı	12
1. Merkezi mahalle birliği parkları	8
2. Trafik yeşillikleri	1
3. Sınır ve endüstri yeşillikleri	1
Pasif Yeşil Alan Toplamı	10

Ülkemiz kentlerinde kişi başına düşen açık-yeşil alan miktarı, gelişmiş ülkelere göre çok alt seviyelerde yer almaktadır. Türkiye’de kişi başına ortalama 1.2 m² açık-yeşil alan miktarı düşmektedir. Amerika’da ise bu oran, 250 kişi/ha kent yoğunluğunda kişi başına düşen miktar 40 m² olarak hesaplanmıştır (Gül ve Küçük, 2001; Müftüoğlu, 2008).

Ülkemizde ilk olarak 2290 sayılı Yapı Yolları Kanunu ile 1933-1956 yılları arasında kent için yapılan planlamalarda kişi başına 4 m²’lik yeşil alan standardı önerilmiştir. 1956 yılında yürürlüğe giren İmar kanunu ile bu hüküm kaldırılmıştır. 6785/1605 Sayılı İmar kanununun 28. Maddesinde açık-yeşil alan için kişi başına en az 7 m² standardı öngörülmüş olup, komşuluk düzeyinde oyun ve çocuk bahçeleri (3-6 ile 7-11 yaş) 1.5 m², mahalle düzeyinde oyun ve spor alanları (11-18 yaş) 2 m², mahalle parkları 1 m², kent düzeyinde ise kent parkları 1.5 m²’dir. Bu norm 3194 sayılı İmar Kanununun, 1999 yılında çıkarılan 23804 sayılı yeni yasası ile, belediye mücavir sınırları içerisinde kişi başına düşen aktif alan miktarı 10 m² olarak belirlenmiştir. Ancak bu yönetmelik, yeşil alan dağılımı, planlanması ve tasarımı ile ilgili herhangi açıklayıcı kesin hükümlere yer verilememektedir (Gül ve Küçük, 2001; Müftüoğlu, 2008).

2.5 Açık ve Yeşil Alan Sistemleri

Kentsel açık-yeşil alan planlamasının, kentin fiziksel yapısı bakımından, çevresinin doğal peyzaj ve ona ait yeşil alan ile kent arasındaki uyumun ortaya koyduğu organik bütünlüğe sahip, kent yaşamına olumlu etkileri olduğu görülmektedir. Bu nedenle kent planlamasında açık-yeşil alan önermeleri bulunmaktadır. Yeni yapılacak kentlerde, kent planlamasının yenileneceği kentlerde açık-yeşil alanlar belirleyici, sınırlayıcı görev görmelidir. Fakat her kent için aynı yeşil alan standartlarının uygun olmayacağı bilinmektedir. Kentin topoğrafik ve iklim özellikleri, alan kullanım şekilleri, doğal peyzaj özellikleri, sosyo-kültürel yapısı, nüfus yoğunluğu, kullanım yoğunluğu, ulaşılabilirlik, yerleşim şekli, açık-yeşil alan oluşumunda etkili faktörler olup, her kent yapısına uygun planlanması ve uygulanması gerekmektedir (Çalışkan, 1990; Müftüoğlu, 2008).

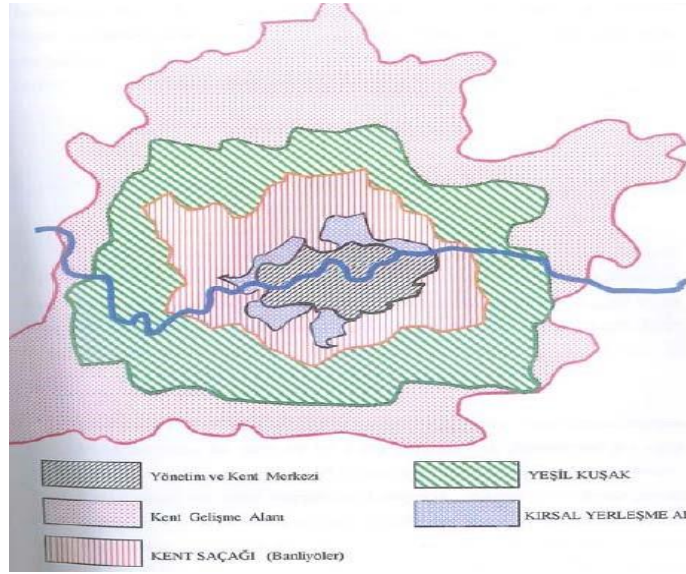
Kentte yaşanabilir bir çevre ve açık-yeşil alan oluşturmak için plancılar, yukarıda sözü edilen kriterleri dikkate alarak farklı açık-yeşil alan sistemleri oluşturmuşlardır. Bu

sistemlerden bazıları Yeşil Kuşak, Yeşil Kama, Yeşil Örgün, Yeşil Kalp'dir. (Müftüolu, 2008).

2.5.1 Yeşil Kuşak (Green Belt)

Yeşil kuşak kavramı, sürekli gelişmekte olan kentlerin bir çok sorununu engellemek adına ana kenti çepeçevre saran yeşil kuşaktan sonra ana kentle ve birbiri ile ilişkili uydu kurulması fikrinden yola çıkarak oluşan bir sistemdir. Kent çevresini saran bu yeşil kuşak sistemi eski çağlara dayanmakta olup, kent halkının hem yiyecek ihtiyacını karşılama hem de kenti koruma amaçlı oluşan, rekreasyon aktivitelerinin gerçekleştirildiği alanlardır (Değirmencioğlu, 1985; Albayrak, 2006).

Komşu iki kenti birbirinden ayırmak için oluşturulan yeşil kuşak, bu sorunu önleyici kalınlıkta ve iki kent arasında oluşturulmalıdır. Böylece hem kentleri farklı yönlere gelişmesini sağlar hem de aşırı yayılmasını önler. Kentleri yeşil kuşak sistemi ile devamlı çevrelemek mümkündür (Demircioğlu, 185; Albayrak, 2006).

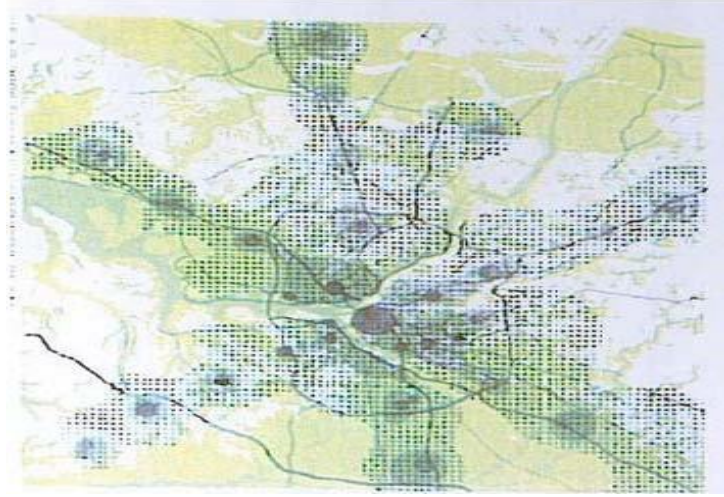
Şekil 3.2 Büyük Londra Planı- Yeşil Kuşak (Değirmencioğlu, 1998; Albayrak, 2006)

2.5.2 Yeşil Kama (Green Wedge)

Kentin belirli yönlere olan sapsmasını belirleyerek, bu alanları çevreleyici yeşil alan oluşturarak, kentin gelişimini ve düzensiz dağılımını kontrol altına sağlamaktadır.

Oluşturulan yeşil kama kuşağı kenti koruma görevi hem de kentte yaşayan bireylerin rekreasyon aktivitelerinin birazını karşılamaktadır (Çalışkan, 1992; Müftüoğlu, 2008).

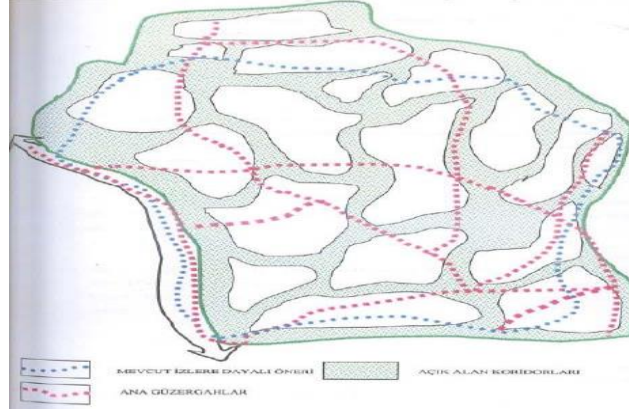
Yeşil kama sisteminde yeşil alanlar; yeşil şerit ve yeşil koridor şeklinde kent içerisine yerleşerek, hem birbiri ile bağlantı kurar hem de kırsal ile kent yaşamını birleştirir (Çalışkan, 1990; Müftüoğlu, 2008).

Şekil 3.3 Yeşil Kama (Washington kenti radyal koridor planı)
(Öztürk, 2004, Albayrak, 2006; Müftüoğlu, 2008).

2.5.3 Yeşil Örgün (Green Network)

Yeşil Örgün sistemi, grid formlu kentler için oluşturulmuş, kent içerisinde eşit dağılım göstererek, her alandan yeşil alanlara ulaşım kolaylıkla sağlanabilen alanlardır. Yeşil örgün sistemi, kent içerisine eşit olarak yerleştirildiğinde, kent içerisinde yol sirkülasyonunun oluşumuna da yardımcı olur. Yeşil örgün sisteminde oluşturulan yeşil alanlar kentin rekreasyonel ihtiyacını karşıladığı gibi, kırsal özellik de taşımaktadır (Tazebay, 1990; Yeşil, 2006).

Şekil 3.4 Yeşil Örgün (Lewis, 1966, Değirmencioğlu, 1995, Albayrak, 2006)

Yeşil Örgün Sisteminin 5 temel kuralı vardır (Demircioğlu, 1995; Albayrak, 2006)

- Nehir kenarında yer almalıdır. Nehir kenarının yanı sıra, göl veya deniz kenarında da yer alabilir.
- Rekreatif amaçla kullanılabilir olmalıdır.
- Ekolojik koridorları içermelidir.
- Manzarası ve tarihi öğeleri bulunmalıdır.
- Geniş alana sahip olmalıdır.

2.5.4 Yeşil Kalp (Green Hearth)

Kent ve banliyö yerleşimlerini birbirinden ayıran bir tampon görevi üstlenen yeşil kuşağa karşılık bölgesel ölçekte kentleri birbirine bağlayan yeşil kalp de bir açık-yeşil alan sistemidir (yeşil kuşak = separator, yeşil kalp = connector / integrator). Yeşil kalp ile 1930'larda oluşan kent organizması metaforu yeniden ortaya çıkmıştır. 1950'lerin Almanya'sında ve Batı Avrupa ülkelerinde kentler kan damarları, hücreleri ve kalbi olan organizmalara benzetilmişlerdir (Kühn, 2003; Öztürk, 2004; Albayrak, 2006).

Yeşil kalp sisteminde kentler merkezi bir alan oluşturarak, yeşil alan kentin çevresinde bir kalkan oluşturacak şekilde planlanmalıdır. Yeşil Kalp sistemi Hollanda'nın Rotterdam, Hague ve Utrecht kentlerini birbirine bağlayan bir sistemdir. Günümüzde artan nüfusla birlikte bu sistem 1970'li yıllarda kademeli olarak özelliğini

kaybetmeye ve kırsal karakterini yitirmeye başlamıştır (Kühn, 2003; Öztürk, 2004; Albayrak, 2006).

2.6 Kentsel Açık-Yeşil Alan Planlama İlkeleri

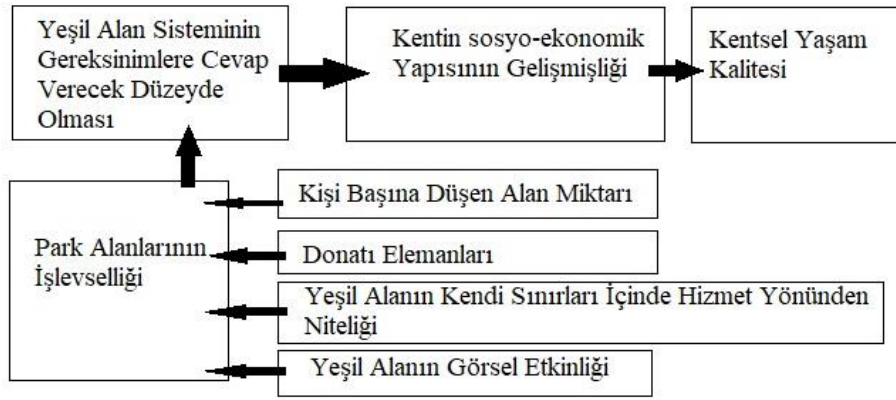
Kentsel açık-alanların planlanmasında uyulması gereken bazı şartlar bulunmaktadır. Açık-yeşil alanlar planırken her ülke, her şehir için farklılık gösteren bu ilkeler erişebilirlik, iklim ve yörenin doğal yapısı, kalite, yaşanabilirlik, karakter, uygunluk, kontrol ve multi fonksiyonellik gibi özelliklere dikkat edilerek planlanmaktadır (Çulcuoğlu ve Oğuz, 2000; Aytatlı, 2013).

Erişebilirlik: Oluşturulan yeşil alan konumu itibarı ile hitap ettiği yaş aralığınca kolaylıkla ulaşabileceği şekilde olmalıdır. Aktif alanlar tasarlanırken ulaşılabilirlik anlamında da dikkat edilmesi gerekir. Yapılan çalışmalardan ve standartlardan yola çıkarak, aktif alanların hizmet ettiği alan sınırları belirlenmiştir. Mahalle parkları ve çocuk oyun alanları için bu miktar ortalama 800 m'dir (Yeşil ve Beyli, 2018). Kent içerisinde bulunan spor alanları içinse bu miktar 1 000 m'dir (Ersoy, 1994).

İklim ve yörenin doğal yapısı: Planlanan alan şehrin iklimine ve doğal yapısına uygun peyzaj strüktürü oluşturulmalıdır.

Kalite: Kentsel yaşamda hızla artan nüfus, kontrolsüz konutlaşmayı beraberinde getirmektedir. Bu nedenle konut-yeşil alan ilişkisi olumsuz yönde etkilendiğinden kentin kalitesi de düşmektedir.

Kent içerisinde bulunan açık-yeşil alanlar kentin kalitesine olumlu katkısı bulunmaktadır. Etili, (2002) yapmış olduğu çalışmasında kent kalitesini etkileyen faktörleri belirtmiştir (Şekil 3.5) (Aytatlı, 2013).

Şekil 3.5 Kent Kalitesini Etkileyen Faktörler (Etlı, 2002; Aytatlı, 2013).

Yaşanabilirlik: Tüm canlılar için ortak yaşanabilir bir çevre planlamasıdır. Kent içerisinde çevre atıklarının olmadığı, güvenilir çevre ve olumsuz çevre koşullarının etki ettiği hastalıkların olmadığı çevre yaşanabilir çevre olarak gösterilmektedir (Aytatlı, 2013).

Karakter: Kenti oluşturan elemanlar, açık-yeşil alanlar planlanırken kentin karakterine olumlu nitelik oluşturacak şekilde planlanmalıdır. Kent karakterini oluşturmada, kentin kültüre ve tarihsel dokusu dikkate alınarak planlama yapılmalıdır (Aytatlı, 2013).

Uygunluk: Mekan içerisinde oluşturulan aktiviteler kentle bir bütün halinde olmalıdır. Mekan kullanıcılar tarafında sorunsuz kullanabilecekleri ve gelecekte de oluşabilecek ihtiyaçları karşılamak için esneklik payı bırakılarak planlanmalıdır.

Kontrol: İnsanlara sorumluluk vermek adına, oluşturulan alanın bakımı, onarımı, yenileme ve yönetim süreçlerine kullanıcıları da katarak insanların bu alanları benimsemesine katkı sağlar.

Multi Fonksiyonellik : Kent içerisinde oluşturulan mekanların farklılık göstermesi, kullanıcıların özgür ve daha farklı deneyimler kazanması için, kullanıcıları memnuniyetini yükseltir.

4. MATERYAL ve YÖNTEM

4.1 Materyal

Araştırma alanı, Giresun Belediyesi mücavir alan sınırları esas alınarak, kent merkezini oluşturan 20 mahalle baz alınarak belirlenmiştir. Giresun Belediyesi kent merkezi toplam 26 mahalleden oluşmaktadır, ancak 6 mahalle kırsal nitelikte olup, köy yerleşimlerinin mahalleye dönüştürülmesi ile oluşan kırsal karakterdeki yerleşmelerdir. Yürütülen çalışmanın ana materyalini Giresun kent merkezini oluşturan 20 mahallenin sahip olduğu açık-yeşil alanlar oluşturmaktadır.

Araştırma sürecinde, araştırma alanı ile ilgili sayısallaştırılmış veriler ve bilgisayar programları kullanılarak alanın doğal, kültürel ve fiziki yapısı incelenmiştir. Elde edilen bulguları işlemek için kullanılan material ve bilgisayar programlarının kullanım amaçları detaylı şekilde açıklanmıştır.

Yerli ve yabancı kaynaklar, dergi, makale, tez, internet taramalarında elde edilen veriler: Çalışmanın yöntem ve amacını belirlemek ve çalışma konusu ile ilgili ayrıntılı bilgi edinmekte istifade edilmiştir.

Google Earth Pro: Mahalle sınırlarını, açık yeşil alanların mevcut durumlarını, sınırlarını belirlemede kullanılmıştır.

NetCAD 5.2: Giresun Belediyesi'nden alınan imar planı mevcut durumu ile karşılaştırılarak, mevcut durum haritasının oluşturulmasında kullanılmıştır.

Autocad 2015: Netcad 5.2 yazılımında oluşturulan mevcut durum haritasının vektörel teknik çizim çalışmalarının gerçekleştirilmesinde kullanılmıştır.

Adobe Photoshop CS6: Autocad programında oluşturulan altlıklarla paftaların oluşturulmasında kullanılmıştır.

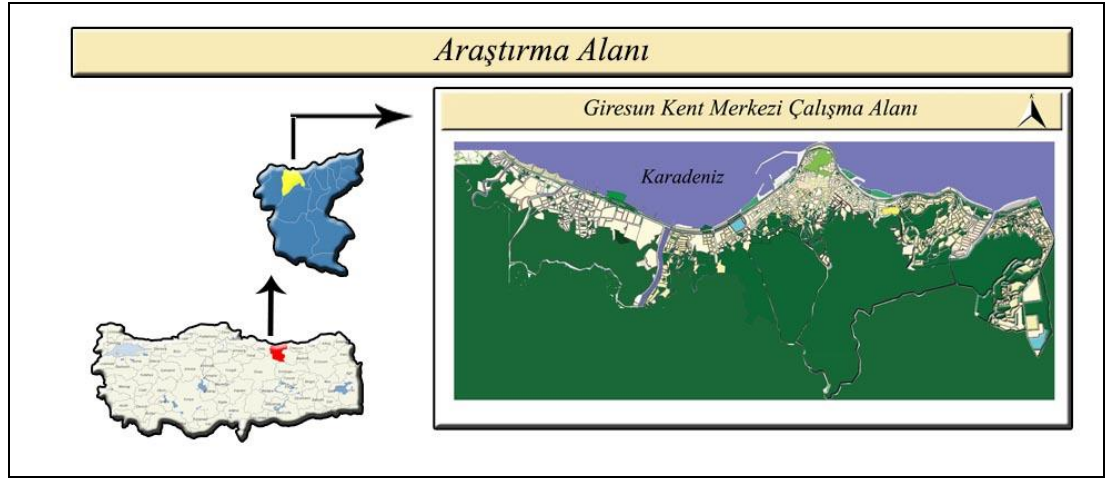
ArcGIS 10.5: Autocad programında oluşturulan altlıklar üzerinden kent merkezindeki aktif alanların ulaşılabilirlik haritası oluşturulmasında kullanılmıştır.

Yukarıdaki programlardan Ordu Üniversitesi Bilgisayar Bilimleri Araştırma Merkezi bünyesinde bulunmayan programların eğitim sürümlerinden yararlanılmıştır. ArcGIS yazılımı için Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bilgisayar Laboratuvarında bulunan ArcGIS Serveri kullanılmıştır.

4.2 Araştırma Alanının Doğal ve Kültürel Özellikleri

4.2.1 Coğrafi Konum

Araştırma alanı olan Giresun kenti, 37 50' - 39 12 doğu boylamları ile 40 07' - 41 08' kuzey enlemleri arasında yer almaktadır. Giresun kentinin doğusunda Ordu, batısında Trabzon, güneyinde Sivas, Erzincan ve Gümüşhane, kuzeyinde ise Karadeniz bulunmaktadır. 6.831 km² yüzölçümüne sahip ve denizden yüksekliği 40 m'dir (Anonim 2019). Araştırma alanı şekil 4.1 de gösterilmiştir.

Şekil 4.1 Araştırma Alanı

4.2.2 Topoğrafik Yapı

Giresun kenti, engebeli arazi üzerinde bulunmakta ve yüzey şekillerinin çatısını, Karadeniz kıyısı boyunca uzanan oldukça dar, yüksek ve alçak düzlükler oluşturmaktadır. Giresun kentinin kıyı şeridi ile güneyde Kelkit Çayı Vadisi arasındaki alanı kaplayan, ortalama yüksekliği 2 000-3 000 metreyi aşan Giresun Dağları yer almaktadır. Balaban Dağları (3 331 m), Gavur Dağı (3 248 m), Küçükkor Dağları (3 107 m), Kırkkızlar Tepesi (3 025 m), Yürücek Dağları (2 313 m) Giresun'un önemli yükseklikleridir. Giresun'un, diğer şehirlerle olan bağlantısı, kıyıya paralel uzanan bu dağlar üzerinde bulunan; Şehitler Geçidi (2 475 m), Eğribel Geçidi (2 075 m) ve Fındıkbel Geçidi (1 750) gibi geçitlerle sağlanmaktadır. Rakımın 2 000 m'yi geçtiği Kulakkaya, Kümbet, Bektaş, Karagöl gibi yaylalarda hayvancılık önemli geçim kaynağıdır (Işık, 2007).

4.2.3 Jeolojik Yapı ve Depremsellik Durumu

Giresun İli'nin kuzey kesiminde üst kretase volkanik fasiyesli (mineralleri birleşim bakımından her yerde aynı olan yer katmanlarına verilen ad) arazi çok geniş yer kaplar. Alp kökenli kıvrım dağlarından olan Giresun Dağları'nın çekirdeğini granodiyoritli bir temel oluşturur. İkinci jeolojik zaman ve üçüncü jeolojik zaman bu dağların oluşumu sırasında ve daha sonrak dönemlerde kırılmalar, kırılmalar ve bindirmeler olmuş, zaman zaman meydana gelen volkanizma olayları nedeniyle kalınlığı 500 metreyi bulan püskürük bir dizi ile örtülmüştür. Dağların batı kesimini oluşturan Karagöl kütesinin kuzeyinde glasyal şekillere rastlanır. Giresun ili kıyılarına yüksek falezlerle belirginleşen boyuna kıyı hakimdir. Bu dik ve yüksek falezli kıyıların arasında yer yer kumsallar oluşmuştur. Kıta platformu geniş değildir. Bu durum, ilin yapısı ve jeomorfolojik gelişimi ile ilgili olmaktadır. Derinlik kısa bir mesafede 200 metreye varmakta, sonra 1 000 metreye kadar inmektedir (Işık, 2007).

Giresun ili sınırları içerisinde depreme neden olabilecek diri fay hattı gözlenmemiştir. Ancak Kuzey Anadolu Fay hattı (KAF) zonu Giresun il sınırlarına bitişik olan Suşehri ovasından geçmektedir. Oluşabilecek deprem riski Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinden gelmesi beklenmektedir (Anonim, 1994).

4.2.4 Hidrojenik Yapı

Karadeniz Bölgesi akarsu ağının sık bulunduğu bir alandır. Bunun sebebi her mevsim yağışın fazla olmasıdır (Arınç, 2005; Köse, 2015).

Karadeniz bölgesinde yer alan Giresun kenti hem yer altı, hem yer üstü su kaynakları bakımından oldukça zengin olup, kentin güneyinde bulunan Kelkit Çayı Vadisi yamaçlarında birçok alan bulunmaktadır. Kentin rakımı düşük alanlarında yer altı su seviyesi 8-10 m, kuzeyindeki alanlarda 2.5-3 m derindedir (Tabban, 1980; Köse, 2015).

Kent içerisinde içme suyu yer altı sularından, kuyular vasıtasıyla temin edilmektedir. Kentin su şebekesine Duroğlu mevkisinden iki, Batlama mevkisinden bir olmak üzere üç ana merkezde bulunan 17 kuyu vasıtasıyla saniyede 550 litre içme suyu sağlanmaktadır (Köse, 2015).

Giresun kentinin kuzey bölümünde, Giresun Dağları ile Kuzey Anadolu Dağları'nın bazı kesimlerinden doğan çok sayıda irili ufaklı akarsu bulunmaktadır. Bunlardan bazıları; Karagöl bölgesinden doğan, Kızıldağ, Sarıyakup, Pınarlar ve Güdül bölgelerinden geçerek 60 km uzunluğundaki Aksu Deresi ve Çaldağ'ın batı yamacının güneyinde Bektaş Yaylası'ndan doğan, 40 km uzunluğundaki Batlama Deresi kent merkezinden geçerek Karadenize dökülmektedir (Işık, 2007).

4.2.5 Toprak

Yağış miktarının fazla olduğu Doğu Karadeniz Bölümü'nde yer alan Giresun, fazla yağış alması nedeniyle topraklarında podzollaşmaya neden olmuştur. Gri-Kahverengi ve Kırmızı-Sarı podzolik topraklar yaygındır. Bu toprak üzerinde genellikle fındık tarımı yapılmakta ve aynı zamanda mera olarak da kullanılan bu topraklarda ormanlık alan fazlaca bulunmaktadır (Özyazıcı, 2013; Çelebioğlu, 2017).

4.2.6 İklim

Giresun kentinde dağların kıyıya paralel uzanışı iki ayrı iklim kuşağının görülmesine neden olur. Kentin kıyı kesimi ılık ve yağışlı, Giresun Dağları'nın güneyinde ise yazlar sıcak, kışlar soğuk geçmektedir. Yıllık yağış ortalaması kıyı kesimde 1300-1760 mm arasında olurken; güney kesimde 564 mm'dir. Ülkemizde en çok yağış alan kentlerden biri olan Giresun, Karadeniz kıyı kesiminde Rize'den sonra en çok yağış alan kenttir. Kent merkezinde yıllık sıcaklık ortalaması +9.8°C ile +37.3°C arasında seyretmektedir (Anonim, 2014).

4.2.7 Doğal Bitki Örtüsü

Doğal bitki örtüsü, iklim özellikleri ve yüksekliklere göre değişim gösterdiğinden Giresun kenti bitki örtüsü bakımından oldukça zengindir. Bol yağış alan kuzey kesiminde 800 m yüksekliğe kadar fındık, meyve ağaçları ve yaprak döken geniş yapraklılar (*Carpinus betulus*, *Quercus sp.*, *Alnus glutinosa*, *Acer sp.*, *Tilia*, *Castanea sativa* vb.) bulunmaktadır. 800-1 200 m arasında ibreli bitkiler (*Pinusa sylvestris*, *Pinaceae sp.*, *Oleaceae sp.*, *Abies sp.* vb.) bulunmaktadır. 2000 m yukarılarda ise alpin bitki örtüsü görülmektedir.

Kent içerisinde orman ağaçlarının yanı sıra, orman alanlarında; *Rhodendron* (orman gülü), *Tamarix tetrandra palas* (ılgın), *Prunus laurocerasus* (karayemiş), *Buxus sp.*

(şimşir) gibi çalılar, *Cyclamen* (sıklamen), *Primula veris* (çuha çiçeği), *Ranunculus ficaria* (dügün çiçeği), *Galanthus* (kardelen), *Lilium* (zambak) gibi gibi toprak üstünü kaplayan bitkiler bulunmaktadır.

4.3 Giresun Kenti Kültürel Özellikleri

4.3.1 Giresun Kenti Tarihsel ve Mekansal Gelişim

M.Ö. 2000’li yıllarda Kafkas sıra dağları ile Karadenizi’in kuzeyinde Orta Asya’dan gelen Kimmerler yaşamışlardır. Sinop’tan Trabzon’un doğusuna kadar olan bölgede arkeolojik çalışmalarda Kimmer’lere ait parçalar bulunmaktadır. Bu alanda sadece Kimmerler değil, Kohlar, Driller, Mossinoikler, Halibler, Tibarenler, Gaskalar, Amazonlar, Hunlar, Peçenekler, Akhunlar, Sabirler, Hazarlar, Bulgar Türkleri ve Oğuz Türkleri de yaşamıştır (Işık, 2007).

M.Ö. 7.y.y. ilk yarısında yaşayan Kimmerler, Orta Asya’dan gelen İskiterin bölge ele geçirmesiyle, bu bölgeden Kızılırmak Havzasına gittikleri görülmektedir. Bugün Şebinkarahisar olarak bilinen, Karahisar Kasabası Isola Köyünde bulunuyordu ve Derebeylik şeklinde yönetilen kasaba sakinlerinin 7 yıllık kıtlık ve açlık süresi zarfında yaşayanların bir kısmı göç ediyor ve bir kısmını da Ordu-Şebinkarahisar arasındaki 3040 m yüksekliğindeki Karagöl Dağının Kırklar Tepesine sığınmış ve 7 yıllık süreyi orada geçirmişlerdir.

Merkez noktasının Terme olduğu bilinen Amazon kadınlarının Giresun’da da yaşadığı rivayet edilmektedir. M.Ö. 546-332 Pers İmparatorluğu döneminde Giresun Pers İmparatorluğunca ele geçirilmiş, M.Ö. 332-323 yıllarında Pers İmparatorluğu İskender tarafından işgal edilerek dağılmıştır. Kapodokya Krallığı doğarak Giresun bu krallığın içerisine kalmış, İskender’in ölümünden sonra bölge Makedonyalıların hakimiyetine geçmiştir. M.Ö. 310-66 zamanında Pontuslular döneminde Giresun Pontos hakimiyetine geçmiştir. İsmi Kerasus olarak bilinen Giresun 1397 yılında Ordu emiri Hacı Emir Bey kuvvetleri ile başlayan ve ölümünden sonra Oğlu Süleyman Bey tarafından ele geçirilmiş, 1398 yılı sonunda Giresun Osmanlı Devleti sınırlarına dahil edilmiştir. 1402’de Giresun Trabzon Rum İmparatorluğu’nca işgal edilmiş daha sonra 1461 yılında tamamen Osmanlı topraklarına dahil edilmiştir. Trabzon’a bağlı ilçe

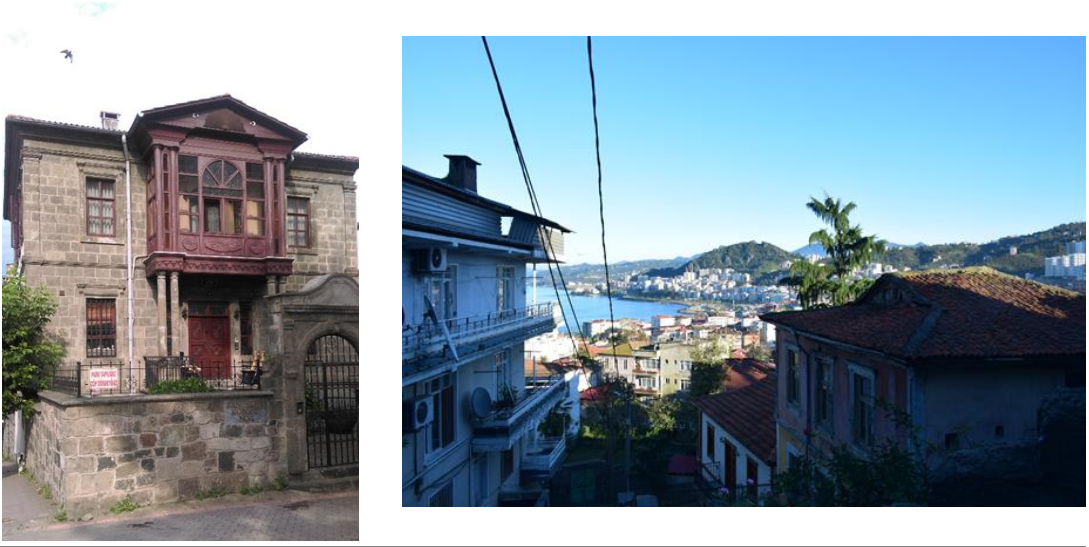
merkezi iken 1920 yılında müstakil muta sarraflık, 1923 yılında Cumhuriyet'in ilanı ile il merkezi olmuştur. (Anonim, 2015).

İlk yerleşim yeri olarak bilinen Zeytinlik Mahallesi mevki, Giresun limanından Avrupa ülkelerine yapılan fındık ihracatına paralel olarak 19. Yüzyılın ortalarına doğru, ticaretin getirdiği canlılık, Giresun'da yeni yaşam tarzı ve buna uygun konut yapılaşması ile oluşan, bugün III. Derece Kentsel Sit Alanı olarak korunan bölgedir. Rumların da yaşadığı bu kentte, genellikle Türk mimarisine ait izler görülürken, yer yer Rumlara ait olduğu düşünülen yapı izleri görülmektedir. Günümüzde 80 adet tescilli yapının bulunduğu Zeytinlik Mahallesi mevki, dar sokaklardan oluşmuştur (Şekil 4.2) Zeytinlik Mahallesi'nde bulunan konutlar taşlık, şenlik, çamaşırılık, sarnıç, çeşme, kuyu, müstemilet gibi birimlerin bir arada bulunmasıyla oluşturulmuştur. Burada bulunan evlerin çoğu balkon özellikli ve evler birbirinin manzarasını kapatmayacak, mahremiyete önem verecek şekilde planlanmıştır (Şekil 4.3) (İltar, 2014).

Şekil 4.2 Zeytinlik Mahallesi Tescilli Yapı ve Dar Sokak Görüntüsü

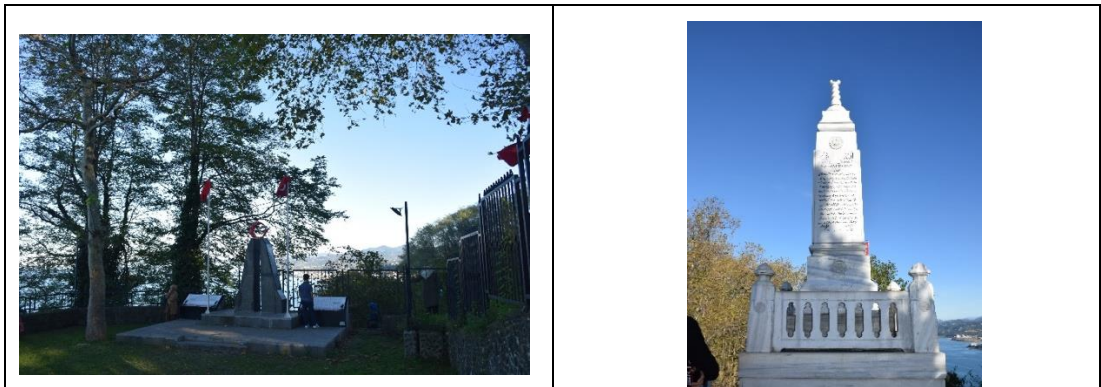

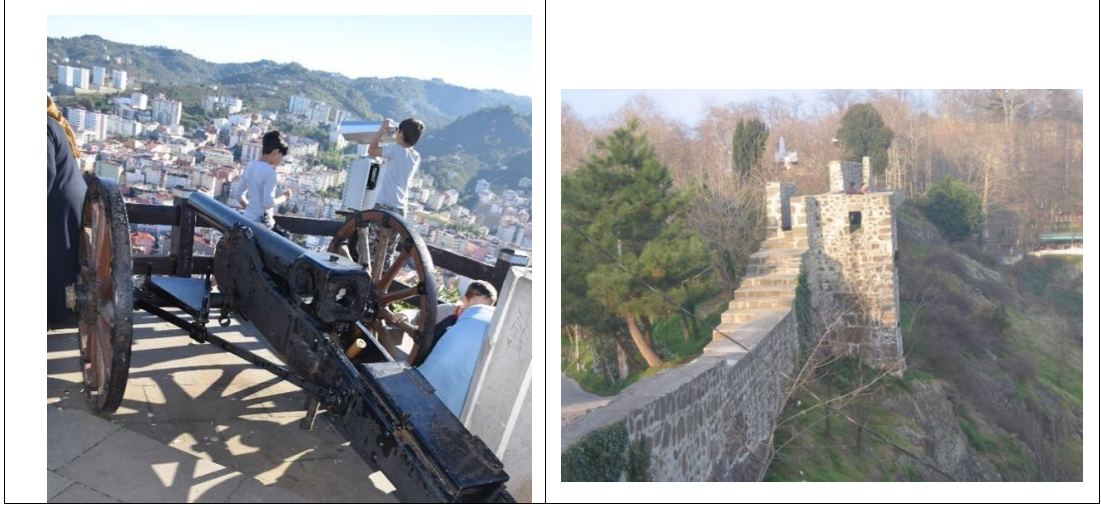
Şekil 4.3 Giresun Evleri

Giresun Kalesi denizi ve karayı kontrol amaçlı olarak her alanı görebilecek bir noktaya konumlanmıştır. I. ve III. Derece arkeolojik sit alanı olarak korunmaktadır. Ne zaman yapıldığına dair bir bilgi yoktur. Kale içerisinde kaleyi çevreleyen surlar, dikdörtgen biçimli, kaba yonu bazalt taş malzeme ile örülmüştür. Sur boyunca bazı noktalarda kuleler bulunmaktadır. Günümüzde ise surların bazı kesimleri kaybolmuştur. Günümüze kadar varlığını koruyabilmiş sur kalıntılarında yola çıkarak, kalenin iç ve dış olmak üzere iki sur alanı bulunduğu söylenebilmektedir. Kalenin içerisinde sarnıçlar, kuyular, mağara gibi birimler bulunmaktadır (İltar, 2014).

Günümüzde ise Giresun Kalesi içerisinde şehitlik, surlar, Topal Osman Ağa Anıt Mezarı, Top Sancağı bulunmaktadır (Şekil 4.4).

Şekil 4.4 Giresun Kale Görüntüleri

Şekil 4.4 Giresun Kale Görüntüleri

II. Derece arkeolojik sit alanı olan Giresun Adası, Doğu Pontus bölgesinin önemli yerleşimden biri olan Kerasous (Giresun) kentinin 1.7 km açığında bulunan, eski adı Aretias Adası, Doğu Karadeniz’de antik dönemde ve orta çağa yerleşim olan tek ada olma özelliği taşımaktadır (Şekil 4.5). Yapılan çalışmalar sonucunda surlarla çevrili olan adada ortaçağ yerleşimine ait tapınak, kilise, kule, sarnıç, şapel gibi yapılar tespit edilmiştir. Surlar yaklaşık 600 m uzunluğunda, 6 m yüksekliğinde olup günümüzde 150 m’lik sur yıkılmış, 450 m’lik alan ise koruma altındadır (İltar, 2014).

Şekil 4.5 Giresun Adası

4.3.2 Kent Nüfusu

2018 yılı genel nüfus sayımına göre Giresun kent ili nüfusu 453 912 kişi olup, 226 067 kişi erkek nüfusu, 227 845 kişi ise kadın nüfusedir. Kent merkezinde ise 2018

yılı nüfus; 135 920 kişiden oluşmaktadır. Çalışma alanımız, kent merkez mahallelerinin 20 mahallesini içerdiğinden, çalışma alanı nüfusu 107 322 kişi olarak hesaplanmıştır. Nüfusun yaşlara göre dağılımı ise; 0-14 yaş %15.45 (16 578 kişi), 15-64 yaş %76.58 (82 190 kişi), 65 yaş ve üzeri %7.97 (8 554 kişi)'dir (Anonim, 2018).

4.3.3 Ekonomik Durum

Giresun ili ekonomisi çoğunluğu tarıma dayalıdır. Tarım toprakları verimli fakat kırsal nüfus başına düşen tarımsal ürün üretimi ülke ortalamasının altında kalmaktadır. Tarımsal ürünler içerisinde Giresun'da akla gelen ilk fındıktır. Dünyanın en kaliteli fındığı Giresun'da yetişmekte olup, fındık ihracatında Türkiye'de ilk sırada yer almaktadır. Fındığın yanı sıra mısır, çay, patates ve baklagiller, karalahana, domates ve fasüzlye yetiştirilir (Anonim, 2014).

Giresun'un yüksek kesimlerinde insanlar geçimlerini hayvancılıkla kazanmaktadır. Hayvanın etinden, sütünden, peynirinden, yoğurdundan yararlanarak geçim sağlamaktadırlar. Elde ettikleri hayvansal ürünleri kent merkezinde, organik ürün almak isteyenlere satarak geçim sürdürmektedirler. Hayvancılığın yanısıra arıcılık da gelişmektedir. Yüksek kesimlerde hayvancılık, kıyı kesimlerde ise balıkçılık yapılarak ekonomiye katkı sağlanmaktadır.

Son 15 yılda sanayileşmeye giren Giresun daha önce kaybettiği sanayi anlamdaki ekonomiyi tekrar diriltmeye çalışmaktadır. Çay fabrikaları, fındık fabrikaları, kereste fırınlama, süt peynir fabrikaları gibi ekonomiyi ayakta tutacak alanlar bulunmaktadır (Anonim, 2014).

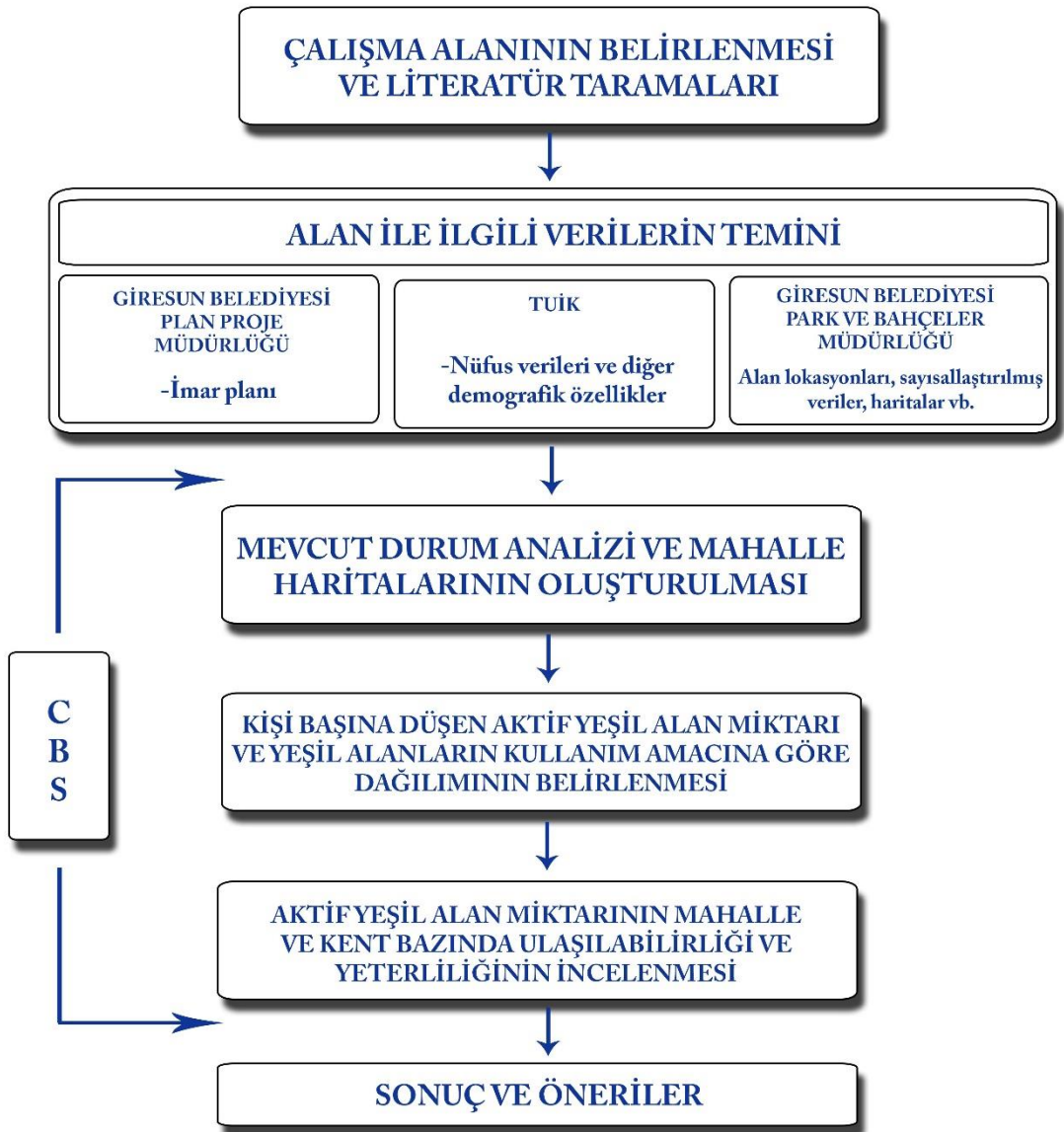
4.3.4 Ulaşım

Giresun'da, 2014 yılında açılan Ordu-Giresun Havaalanı ile birlikte deniz, kara ve hava ulaşımı aktif olarak hizmet vermektedir. Kara ve hava ulaşımı aktif olarak kullanılan Giresun'da Sinop'tan Hopa'ya kadar kıyıya paralel olarak uzanan karayolu bulunmaktadır. 1954 yılında 728 m uzunluğunda bir rıhtım yapılmış olup; Giresun, liman şehri olarak da bilinmektedir. Giresun, Trabzon ve Samsun-Ankara yolu İstanbul, Trabzon-Gümüşhane-Erzurum karayolu ile Doğu Anadolu'ya bağlanarak karayolu ulaşımı aktif olarak kullanılmaktadır (Anonim, 2014).

4.2 Yöntem

Çalışmanın yöntemi 3 ana aşamadan oluşmaktadır.

1. Alan tespiti, literatür taramaları, alan incelemeleri ve verilerin temini
2. Elde edilen veriler ışığında mevcut durumun ortaya konması
3. Tespit edilen mevcut duruma göre yaşanan sorunların belirlenmesi ile gerekli çözüm önerilerinin sunulması. Çalışmanın akış şeması Şekil 4.1'de gösterilmiştir.

Şekil 4.1 Yöntem Akış Diyagramı

Araştırmanın ilk aşamasında çalışma alanı belirlenerek konu ve alan ile ilgili literatür taraması gerçekleştirilmiş, herhangi bir alanın mevcut aktif yeşil alan varlığının tespiti, araştırmaya ilişkin yöntem ve çözüm önerileri açısından bilgiler toplanmıştır. Daha sonra araştırma alanına ilişkin çalışmaya temel oluşturması için Giresun kentine ait imar planı Net-Cad ortamında Giresun Belediyesi Plan Proje Müdürlüğü'nden temin edilmiştir. Giresun kentindeki aktif yeşil alanların mevcut durumunun tespitinde 1/1000 ölçekli Giresun İmar Planı'ndan altlık olarak yararlanılmıştır. Araştırma alanına ilişkin sosyal yapının belirlenmesi, kent nüfusunun demografik özellikleri, nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı, kent merkezi nüfusunun mahalle bazında dağılımı vb. veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)' ndan temin edilmiştir. Kent merkezinde bulunan yeşil alanlara ilişkin veriler (yeşil alan lokasyonları, sayısallaştırılmış veriler, haritalar, fotoğraf vb.) Giresun Belediyesi Park Bahçeler Müdürlüğü'nden temin edilmiştir.

İkinci aşamada elde edilen veriler doğrultusunda araştırma alanındaki aktif yeşil alanların mevcut durumunun ortaya konması adına arazi çalışmaları yürütülmüştür. Temin edilen imar planı altlık olacak şekilde mülkiyeti kamuya ait açık-yeşil alanlar yerinde tespit edilmiştir. Tespit edilen alanların fotoğrafları çekilmiş, halihazır durumu ile ilgili gerekli notlar alınarak alan içerisinde ölçümler gerçekleştirilmiştir. Toplanan veriler Giresun kenti 1/1000 ölçekli imar paftası üzerine Autocad programı yardımı ile işlenmiş, daha sonra da photoshop programı ile görselleştirilmiştir. Her mahalle için ayrı ayrı oluşturulan paftalar üzerinde mahalle bazında yeşil alanlar ve diğer kentsel alanlar ayrıntılı şekilde belirtilmiştir. Daha sonraki süreçte 3194 Sayılı İmar Kanunu'na göre kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarının belirlenebilmesi için kent merkezinde çocuk oyun alanları, mahalle parkları, spor alanları, mesire alanı, kent meydanı, mezarlık alanı mahalle bazında listelenmiş ve ölçülendirilmiştir. Elde edilen veriler ışığında öncelikle mahalle bazında olmakla beraber, daha sonraki süreçte kent geneline göre kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı (mahalle parkları, çocuk oyun alanları, spor alanları, meydanlar, mesire alanları) hesaplanmıştır.

Üçüncü aşamada kent merkezindeki mevcut aktif yeşil alanların, mahalle ve kent bazında yeterliliği ve ulaşılabilirliğinin incelenmesi için ArcGIS programında buffer yöntemi kullanılmıştır. Buffer yöntemi kullanılırken aktif yeşil alanların konumları

tespit edilmiş ve etki ettiği hizmet alanının sınırları belirlenerek daireler atılmıştır. Hizmet ettiği sınırlar, literatür taramasında elde edilen normlar üzerine, mahalle ve çocuk parkları 400 m yarıçaplı, spor alanları ise 500 m yarıçaplı olacak şekilde daireler atılarak hizmet ettiği alan sınırlarını belirlenip, ulaşılabilirlik anlamında eksiklikler tespit edilmiştir. Elde edilen verilere göre kent merkezindeki aktif yeşil alan ile ilgili yaşanan başlıca sorunlar tespit edilmiş olup, bu sorunlar için çözüm önerileri sunulmuştur.

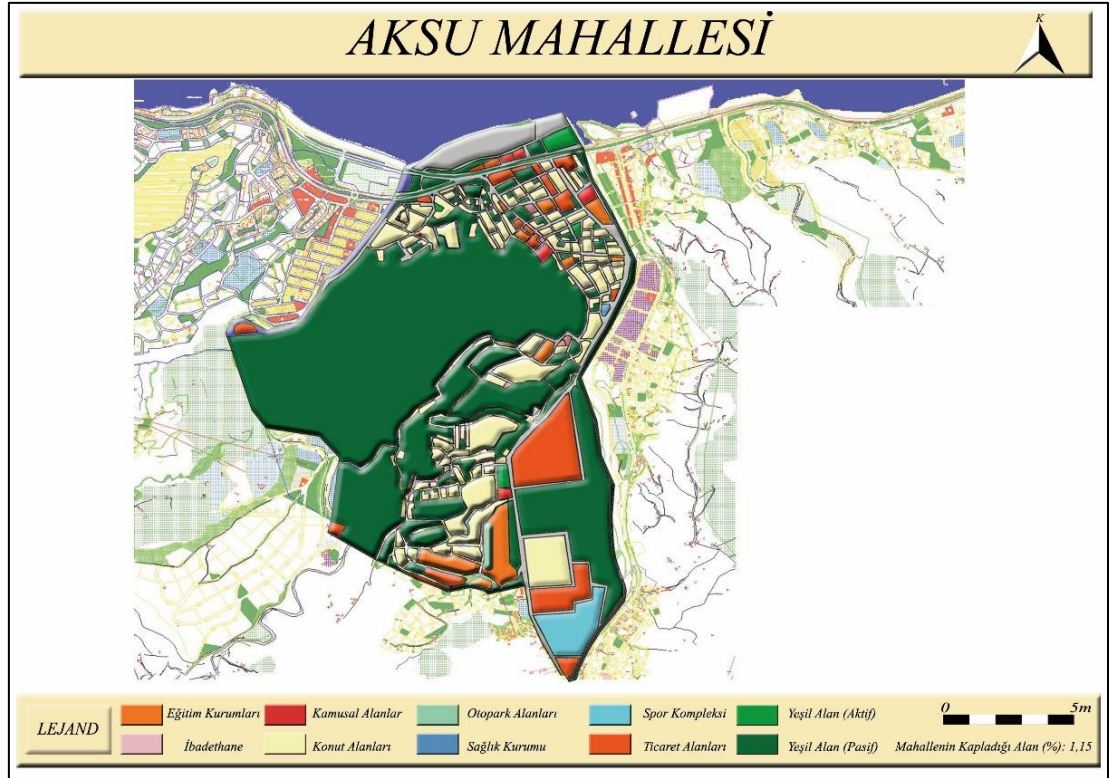

5. ARAŞTIRMA BULGULARI

5.1 Aksu Mahallesi

Kentin batı kısmında yer alan Aksu Mahallesi; çoğunlukla düz topoğrafya üzerine konumlanmış olup, Giresun kent merkez nüfusunun %6.10'luk kısmını (8 301 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı; 1 888 kişi 0-14 yaş, 5 843 kişi 15-64 yaş, 570 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUİK, 2018).

3 660.019 m² yüzölçümü ile Giresun kentinin %1.15'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin %12.34'lük bölümünü konut, %2.79'lük bölümünü eğitim kurumları, %0.24'lük bölümünü ibadethaneler, %0.02'lik bölümünü sağlık kurumu, %0.32'lik bölümünü otopark alanları, %5.71'lik bölümünü ticaret alanları, %0.64'lük bölümünü kamusal alan, %2.06'lık bölümünü spor kompleksi, %0.58'lik bölümünü aktif yeşil alan, %44.94'lük bölümünü refüjler ve pasif yeşil alanlar oluşturmaktadır (Şekil 5.1).

Şekil 5.1 Aksu Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Aksu Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş mahallenin mevcut, ön görülen ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.1).

Çizelge 5.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Sayı	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)	
		Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı	Alan (m ²)					Kişi Başına Düşen (m ²)
Eğitim	12	102 108	-	11	83 902	-	-	-	2.79	
İbadethane	5	8 637	-	6	10 331	-	-	-	0.24	
Kamusal	-	23 521	-	-	35 086	-	-	-	0.64	
Konut	-	451 963	-	-	406 963	-	-	-	12.34	
Otopark	2	11 761	-	-	-	-	-	-	0.32	
Sağlık	1	1 075	-	-	1 075	-	-	-	0.02	
Spor	1	75 270	-	-	75 270	-	-	-	2.06	
Ticaret	-	208 934	-	-	277 941	-	-	-	5.71	
Yeşil (Aktif)	6	21 382	2.57	6	21 941	2.64	10	61 628	61 069	0.58
Yeşil (Pasif)	-	1 644.836	-	-	1 655 984	-	-	-	-	44.94

Aksu Mahallesi, Giresun kentinin batı kısmında yer alan, çoğunlukla düz arazi üzerine konumlanmış, yeni yapılaşmanın görüldüğü, yer yer konut altı işletmelerle birlikte 451 963 m² yüzölçümüne sahip konut alanı, mahallenin % 2.79'luk alanını kaplamaktadır. Son zamanlarda yapılan konutlaşmalar site şeklinde olup, siteler yapılırken peyzaj tasarımında park, bahçe, otopark ihtiyaçları dikkate alınarak planlanmıştır. Mahallede otopark ihtiyacının karşılanmadığı sokaklarda imar planında 11 761 m²'lik yeşil alan olarak öngörülen alanların otopark olarak kullanıldığı görülmektedir.

Mahalle içerisinde 12 adet eğitim kurumu, 5 adet ibadethane, 1 adet Sağlık Ocağı ve ticaret alanları bulunmaktadır. Mahalle konumu itibari ile merkezden uzak ve organize sanayi alanına komşu olduğundan 208 934 m² ticaret alanı bulunmaktadır. İmar planı

üzerinde öngörülen miktar ise 277 822 m²'dir. Mevcut durumda 68 888 m²'lik alan okul, pasif alan ve yol olarak kullanılmaktadır.

8 301 kişiyi barındıran mahallede aktif yeşil alan miktarı 21 382 m² alan olarak hesaplanmıştır. İmar kanunu standartları ile olması gereken yeşil alan miktarı 83 010 m² hesaplanmış ve 61 628 m² aktif yeşil alana ihtiyaç olduğu görülmüştür.

Aktif yeşil alanlar içerisinde çocuk oyun alanı, Aksu Şenlik Alanı ve spor sahaları bulunmaktadır (Şekil 5.2). 15 268 m²'lik Aksu Şenlik alanında amfi, ve festival sahası bulunmaktadır. Her yıl 20 Mayıs'ta Aksu Şenlik alanında Aksu Festivali yapılmaktadır. Bu şenlik alanının içerisinde dışarıdan gelen fındık işçilerinin konaklaması için tek odalı evler yapılmıştır. Alan bakımsız ve festival alanı için yetersizdir. Mahallede 722 m² ve 785 m²'lik futbol sahası bulunmaktadır. 785 m²'lik futbol sahası imar planı üzerinde boş arazi olarak öngörülmüştür. Aksu deresi kenarında, Giresun'un yeni stadyumu olan Çotanak Stadyum 75 270 m²'lik alana konumlandırılmıştır (Şekil 5.3).

Şekil 5.2 Aksu Mahallesi Ç.O.A ve Aksu Festival Alanı

Şekil 5.3 Giresun Çotanak Stadyum

Mahallede 3 adet çocuk parkı bulunmaktadır. 0-14 yaş grubundan 1 888 kişi barındıran mahallede olması gereken çocuk oyun alanı miktarı en az 5 664 m² olarak hesaplanmıştır. Mahallede ise 4 607 m² olduğu görülmekte ve kişi başına düşen çocuk oyun alanı miktarı 2.44 m² ile standartların altında kalmaktadır. İmar planı üzerinde ön görülen çocuk oyun alanı miktarı ise 5 951 m² yüzölçümü ve kişi başına düşen miktar 3.15 m² olduğu görülmüştür. Ön görülen planlamalar mevcut duruma yansıtıldığında çocuk oyun alanı miktarı standart düzeye ulaşmaktadır.

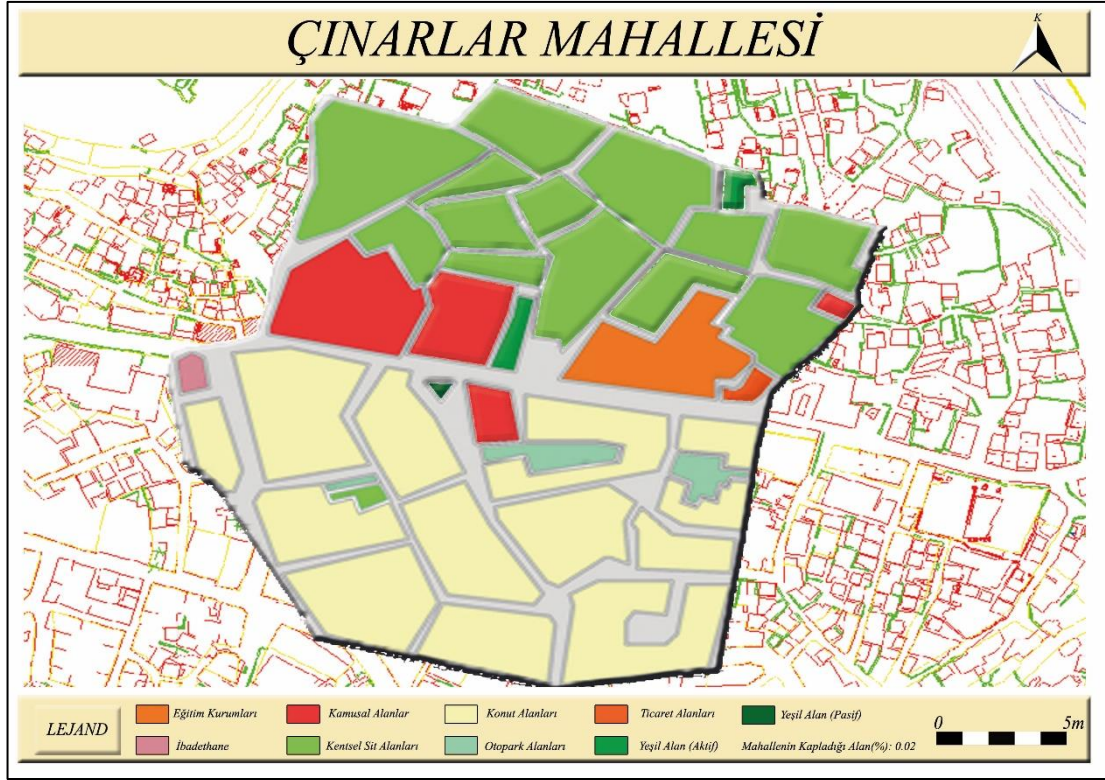
Mahalle içerisinde refüjler ve boş araziler 1 644.836 m² 'lik pasif alanı oluşturmaktadır. Pasif alanın 78 174'lük alanı karayolu üzerinde Aksu Deresi'nin denize döküldüğü alanı oluşturmaktadır. Bu alan, denizi taş ve kumla doldurularak elde edilen alan olup mevcut kullanım olarak da çöp birikintilerinin atıldığı alandır.

Mevcut durum irdelendiğinde elde edilen veriler doğrultusunda aktif yeşil alan miktarının yetersiz olduğu tespit edilmiş ve standartlar doğrultusunda yeşil alan oluşturmak için yeterli potansiyelin bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.2 Çınarlar Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Çınarlar Mahallesi; Giresun Kalesi'nin etek kısımlarında eğimli arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent nüfusunun %2.48'lik kısmını (3 372 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı; 645 kişi 0-14 yaş, 2 378 kişi 15-64 kişi, 349 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

84 209 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %0.026'lık alanını kaplamaktadır. Mahallenin % 34.42'lik bölümünü konut, %24.83'lük bölümünü kentsel sit alanı, %6.84'lük bölümünü kamusal alan, %4.09'lük bölümünü eğitim kurumları, %2.82'lik bölümünü otopark alanı, %0.64'lük bölümünü aktif yeşil alan ve % 0.35'lik bölümünü ibadet alanı oluşturmaktadır (Şekil 5.4).

Şekil 5.2.1 Çınarlar Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Çınarlar Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.2).

Çizelge 5.2.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut			İmar Planında Ön Görülen			Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)				
Eğitim	1	3 448	-	1	3 448	-	-	-	-	4.09
İbadethane	1	303	-	1	303	-	-	-	-	0.35
Kamusal	4	5 764	-	-	8 490	-	-	-	-	6.84
Kentsel Sit	-	20 996	-	-	18 260	-	-	-	-	24.93
Konut	2	28 985	-	-	28 985	-	-	-	-	34.42
Otopark	4	2 382	-	-	-	-	-	-	-	2.82
Ticaret	1	353	-	1	353	-	-	-	-	0.42

Çizelge 5.2.1 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları “(devamı)”

Yeşil (Aktif)	1	539	0.15	3	2 124	0.62	10	23 241	21 656	0.64
Yeşil (Pasif)	-	100	-	-	-	-	-	-	-	0.11

Çınarlar Mahallesi Giresun Kalesi'nin eteklerinde eğimli arazi üzerinde 3 732 kişi ve 84 209 m²'lik yüzölçümüne sahip, işlek caddelerinde, konut ve konut altı işletmelerin yer aldığı mahalledir.

Çınarlar Mahallesi Giresun'un ilk yerleşim alanı olan Zeytinlik mevkiini barındırmaktadır. Zeytinlik mevkiisinde, 68 adet tarihi konut ve 1969 yılından sonra yapılan yapılar bulunmaktadır. Zeytinlik mevki ilk yerleşim alanı olmasından dolayı 1989 yılında Kentsel Tarihi Sit Koruma Alanı olarak imar planı hazırlanmış olup günümüzde ilk yerleşime ait konutlaşmanın izleri görülmektedir. Zeytinlik mevkiinde mahalle yapısı, dar sokaklar, kullanıcıların mahremiyeti dikkate alınarak yapılmış konutlar ve bu konutların birbirinin manzarasını kesmemesi dikkat çekmektedir (Şekil 5.5).

Şekil 5.5 Giresun Zeytinlik Mevkii, Tarihi Giresun Evleri

Mahalle içerisinde bir adet Rum kilisesi bulunmakta ve günümüzde çocuk kütüphanesi olarak kullanılmaktadır. İmar planı üzerinde kütüphanenin yanında 439 m²'lik yeşil alan bulunmakta fakat mevcut durumda bu yeşil alan yol olarak kullanılmakta ve yol içerisinde 100 m²'lik refüj bulunmaktadır (Şekil 5.6).

Şekil 5.6 Giresun Çocuk Kütüphanesi

Mahalle içerisinde Çocuk Kabul İlk Müdahale ve Değerlendirme Birimi, Öğretmen Evi, Gençlik İl Müdürlüğü bulunmakta (8 490 m²) ve alanlar içerisinde yeşil alanlar yer almaktadır.

Mahallede koruma altında olan tarihi binalardan birinde Ticaret Lisesi yer almaktadır. Lisenin giriş kapısı ve mimari yapısı, görüntüsü ile günümüzde kentin tarihi dokusunu yansıtmaktadır (Şekil 5.7).

Şekil 5.7 Giresun Ticaret Lisesi

Mahallede 2 382 m²'lik boş araziler, mevcut durumda otopark alanı olarak kullanılmaktadır. Diğer mahallelerde olduğu gibi bu mahallede de otopark sıkıntısı için boş araziler otopark alanına çevrilerek çözüm üretilmeye çalışılmış fakat bu da yetersiz kalmıştır.

Mahallede çocuk oyun alanı olarak toplam 926 m² alanı kaplayan 2 adet park alanı bulunmaktadır (Şekil 5.8). 0-14 yaş çocuk nüfusu sayısına bakıldığında, 645 çocuk nüfusu bulunmakta ve mevcut durumda en az 1 935 m² olması gereken çocuk oyun alanının standartların altında kaldığı tespit edilmiştir. Aktif yeşil alan olarak başka bir alan olmadığı görülmüştür. Mahalle nüfusuna bakıldığında ihtiyaç olan aktif yeşil alan miktarının 33 720 m² olması gereken alanın mahalle içerisinde 539 m²'lik mahalle parkı ile ihtiyaç karşılanması dikkat çekmiştir. Mevcut durum ele alındığında kişi başına düşen miktarın 0.27 m² olduğu tespit edilmesi ve ihtiyaç duyulan ise en az 32 794 m² alan olarak hesaplanmıştır. Bu durum imar planı üzerinde bakıldığında 2 124 m² alanın yeşil alan olarak planlandığı görülmüştür. İmar planı üzerinde ön görülen planlamalar yapıldığı takdirde kişi başına düşen miktar 0.62 m² alan olarak hesaplanmış olup, bu ön görülen planlamaların da yetersiz kaldığı görülmektedir.

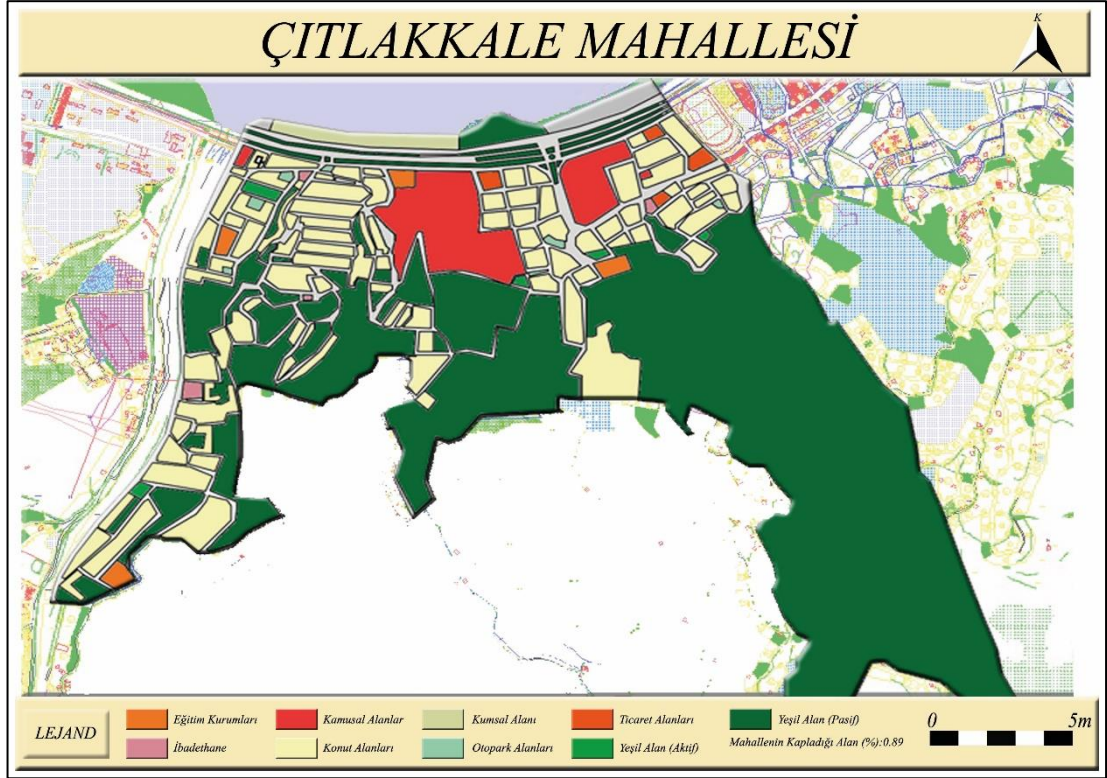
Şekil 5.8 Çınarlar Parkı

Mevcut durum değerlendirildiğinde; mahallede yeşil alan miktarının yetersiz olduğu, fakat standartlar doğrultusunda yeşil alan oluşturmak için potansiyel bir alanın mevcut olmadığı görülmektedir.

5.3. Çıtlakkale Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Çıtlakkale Mahallesi; Giresun'un sahil kıyısı olan ve eğimli arazi üzerine konumlanmış, Giresun kent merkez nüfusunun %8.37'lik kısmını (11 386 kişi) barındıran bir yerleşimdir. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı; 2 408 kişi 0-14 yaş, 8 065 kişi 15-64 yaş, 913 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

2 832.205 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %0.89'luk alanını kaplamaktadır. Mahallenin %10.26'lık bölümünü konut, %0.55'lik bölümünü eğitim kurumları, %3.99'luk bölümünü kamusal alanlar, %0.19'luk bölümünü ibadethane alanları, %0.30'luk bölümünü ticaret alanları, %0.12'lik bölümünü otopark alanları, %0.31'lik bölümünü aktif yeşil alan, %68.2'lik bölümünü refüjler ve pasif yeşil alan oluşturmaktadır (Şekil 5.9).

Şekil 5.9 Çıtlakkale Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Çıtlakkale Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.3).

Çizelge 5.3 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)	
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı					Alan (m ²)
Eğitim	4	15 743	-	1	15 743	-	-	0.55	
İbadethane	3	5 497	-	4	4 776	-	-	0.19	
Kamusal	3	112 917	-	3	159 492	-	-	3.99	
Konut	-	290 622	-	-	294 787	-	-	10.26	
Kumsal	-	12 703	-	-	20 328	-	-	0.71	
Otopark	6	3 660	-	-	-	-	-	0.12	
Ticaret	4	8 713	-	4	8 713	-	-	0.30	
Yeşil (Aktif)	6	8 972	0,79	6	8 972	0.79	104 888	104 888	0.31
Yeşil (Pasif)	-	1 102.597	-	-	1 168.473	-	-	-	68.2

Çıtlakkale Mahallesi eğimli arazi yapısına sahip kamusal alanlar ve konutların artması ile yoğun kullanıma sahip bir mahalledir. Mahallenin %10.26'lık kısmını çoğunlukla blok yapılar ve sitelerden oluşan konutlar oluşturmaktadır. Gelişen mahallede site şeklinde konutlaşmanın arttığı görülmektedir. Yeni siteler yapılırken peyzaj düzenlemeleri dikkate alınarak yapılmış olup; park, bahçe, otopark mekanları bulunmaktadır.

Mahallede toplamda 112 917 m² alanı kaplayan Orman İşletme Müdürlüğü ve Toprak Mahsülü Müdürlüğü kamusal alanları yer almaktadır. Orman İşletme Müdürlüğü sınırları içerisinde kurumsal alanların yanı sıra lojmanlar da bulunmaktadır.

Yeni yapılaşma alanlarının yoğun olarak görüldüğü mahallede, yapılan otopark alanlarının yetersiz kaldığı görülmektedir. Kullanıcılar otopark sorununu çözmek amaçlı diğer mahallerde olduğu gibi 3 660 m²'lik boş alanı otopark alanı olarak kullanmaktadır. İmar planı üzerinde bu alanlar yeşil alan olarak yer almaktadır.

Mahalle sınırları içerisinde 4 adet eğitim kurumu ve 3 adet ticaret alanı bulunmaktadır. AVM, eğlence merkezi, petrol ofisi ve diğer işletmeler konut altı işletme olarak görülmektedir.

Denize kıyısı olan mahallede mevcut durumda 20 328 m² alanı kaplayan kumsal bulunmakta olup, imar planı üzerinde ise bu alan 12 703 m² alan olarak öngörülmüş ve bu alanın 7 625 m² kısmı ise konut alanı olarak planlanmıştır.

Çıtlakkale Mahallesi'nde 6 adet çocuk oyun alanı ve park yer almaktadır (Şekil 5.10). Bu parkların 4 tanesinde oyun ekipmanları, oturma birimleri ve spor sahaları bulunmakta, bir tanesinde sadece çocuk oyun ekipmanları, bir tanesinde ise spor ekipmanları ve çocuk oyun ekipmanları bulunmaktadır. Mahallede, peyzaj tasarımı dikkate alınarak yapılan ve içerisinde çim amfi, spor sahaları, oyun ekipmanları oturma birimini bulunduran Barış Manço Çocuk Parkı bulunmaktadır. Mahallede 0-14 yaş çocuk nüfusunu dikkate aldığımızda olması gereken çocuk oyun alanı miktarı 7 224 m² dir. Mevcut durumda ise bu alan 8 972 m² yüzölçümüne sahiptir. Çocuk başına düşen çocuk oyun alanı miktarı 3.72 m² olarak hesaplanmış ve standartlar doğrultusunda yeterli miktara sahip olduğu görülmüştür.

Şekil 5.10 Çıtlakkale Mahallesi Park Alanları

Mahallede çocuk oyun alanları dışında aktif yeşil alan varlığı görülmemektedir. Mahallede olması gereken aktif yeşil alan miktarı 113 860 m² olarak hesaplanmıştır. Mevcut durumda ise aktif yeşil alan miktarı 8 472 m² olarak hesaplanmış kişi başına düşen miktar ise 0.74 m²'dir. İhtiyaç duyulan yeşil alan miktarı ise 105 388 m²'dir.

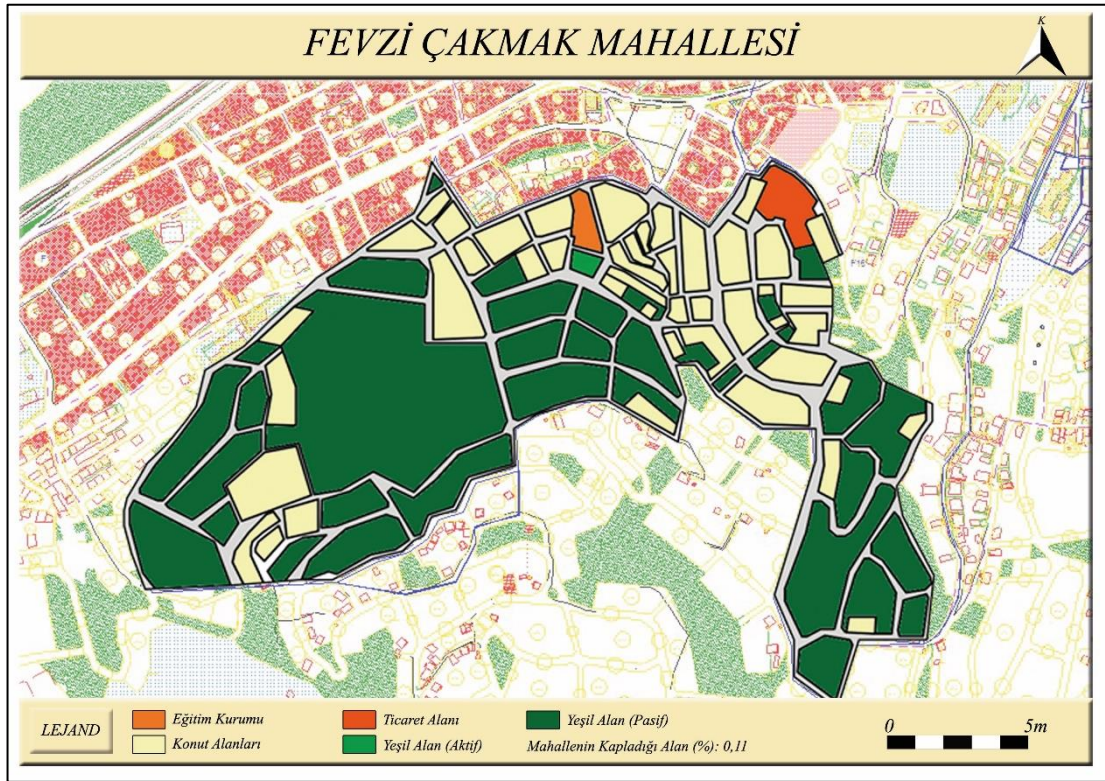
Mahalle, gelişmekte olan bir yerleşim olduğundan, sınırları dahilinde 1 089.372 m² tarım arazisi bulunmaktadır. 13 225 m² alan ise Karayolu refüjleri ve 12 830 m² alan karayolu kıyısında anıt ormanı mevcuttur. İmar planı üzerinde findıklık miktarı 1 115.254 m² olarak görülmekte olup, 63 882 m² alan ise otopark alanlarına, konut

alanlarına bazı alanlarda yollara dahil edilmiştir. Mevcut durum irdelendiğinde elde edilen veriler doğrultusunda aktif yeşil alan miktarının yetersiz olduğu tespit edilmiş ve standartlar doğrultusunda yeşil alan oluşturmak için yeterli potansiyelin bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.4 Fevzi Çakmak Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Fevzi Çakmak Mahallesi; eğimli arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent nüfusunun %2.93'lük kısmını (3 988 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı; 845 kişi 0-14 yaş, 2 868 kişi 15-64 yaş, 275 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

356 294 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin % 0.11'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin % 51.17'lik bölümünü pasif yeşil alan, %20.08'lik bölümünü konut alanları, %1.42'lik bölümünü ticaret alanı, %0.64'lük bölümünü eğitim kurumu ve %0.22'lik bölümünü aktif yeşil alan oluşturmaktadır (Şekil 5.11).

Şekil 5.11 Fevzi Çakmak Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Fevzi Çakmak Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.4).

Çizelge 5.4 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)	
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı					Alan (m ²)
Eğitim	1	2 300	-	1	3 455	-	-	0.64	
İbadethane	-	-	-	1	1 748	-	-	-	
Konut	-	74 396	-	-	75 876	-	-	20.08	
Ticaret	1	5 063	-	1	5 063	-	-	1.42	
Yeşil (Aktif)	1	807	0.20	-	-	10	39 073	39 880	0.22
Yeşil (Pasif)	-	182 348	-	-	180 200	-	-	-	51.17

Fevzi Çakmak Mahallesi yeni konutlaşmaların, bitişik binaların yanı sıra blok konutlaşmanın da arttığı, yer yer dar sokakların bulunduğu, 356 294 m² yüzölçümüne sahip olan mahalledir.

Fevzi Çakmak Mahallesinde, 74 396 m² yüzölçümü ile %20.08'lik bölümünü konut alanları oluşturmaktadır. Konutların giriş kısımlarında, diğer mahallelerde olduğu gibi, işletmeler yer almaktadır. Bitişik binalar, blok binalar, siteler ve tek katlı evler mahallenin silüetini oluşturmaktadır.

Mahallede 5 063 m² yüzölçümüne sahip Pazar alanı yer almaktadır. İmar planında öngörülen planlamada 1 748 m² yüzölçümüne sahip bir camii yer almakta olup, mevcut durumda bu alanın henüz yeşil alan olarak varlığını sürdürdüğü görülmektedir.

İmar planında ilkokul bahçesinin devamı niteliğinde olan alan, mevcut durumda 807 m²'lik park olarak planlanmıştır (Şekil 5.12). İki kademedden oluşan bu park alanında

5m'lik kot farkı bulunmakta, alt kademesinde çocuk oyun ekipmanları, üst kademesinde ise oturma birimi yer almaktadır.

Şekil 5.12 Giresun 23 Nisan Çocuk Parkı (Anonim, 2017)

Mahallede bulunan 0-14 yaş çocuk sayısı 845 kişi olup, olması gereken çocuk oyun alanı miktarı ise 2 535 m²'dir. Mevcut duruma bakıldığında çocuk oyun alanı 421 m² ve kişi başına düşen miktar ise 0.50 m²'dir. Standartlar doğrultusunda çocuk oyun alanlarının yetersiz olduğu ve ihtiyaç duyulan miktarın ise kişi başına 2.50 m² olduğu tespit edilmiştir. Fevzi Çakmak Mahallesi'nde olması gereken aktif yeşil alan miktarı 39.880 m²'dir. Mevcut durumda ise bu miktar 807 m² alan olarak hesaplanmış ve kişi başına düşen miktarı ise 0.20 m² olduğu görülmüştür. Bu hesaplar doğrultusunda ihtiyaç duyulan miktar ise 9.8 m²'dir.

Mahalle, yeni konutlaşmaya açık bir alan olduğu için, 182 348 m² ile mahallenin %51.17'lik kısmını pasif yeşil alan oluşturmaktadır. Bu pasif yeşil alanların çoğu fındık arazisi şeklindedir. Mevcut durum değerlendirildiğinde; mahallede aktif yeşil alan miktarının standartların çok altında kaldığı ve standartlar doğrultusunda yeşil alan oluşturmak için potansiyel alanların olmadığı görülmüştür.

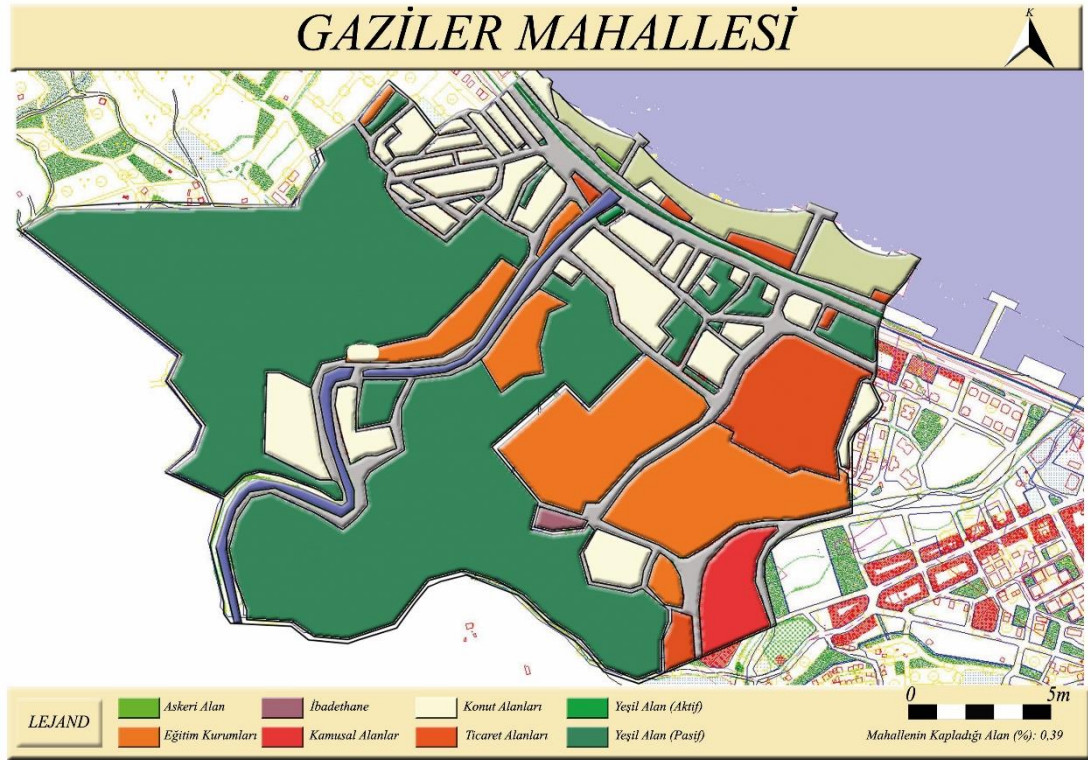
5.5 Gaziler Mahallesi

Kent merkezinin doğusunda yer alan Gaziler Mahallesi, kısmen düz arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent merkezi nüfusunun %3.31'lik kısmını (4 508 kişi)

barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı ise; 487 kişi 0-14 yaş, 3 785 kişi 15-64 yaş, 236 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

1 243.694 m² yüzölçümü ile Giresun kentinin %0.39'luk alanını kaplamaktadır. Mahallenin %12.42'lik bölümünü konut alanı, %2.37'lik bölümünü kamusal alan, %14.17'lik bölümünü eğitim kurumları, %0.26'lık bölümünü ibadet alanları, %4.78'lik bölümünü ticaret alanları, %0.09'luk bölümünü aktif yeşil alanlar, %43.69'luk bölümünü refüjler ve pasif yeşil alanlar oluşturmaktadır (Şekil 5.13).

Şekil 5.13 Gaziler Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Gaziler Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.5).

Çizelge 5.5 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen			Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)	
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı	Alan (m ²)					Kişi Başına Düşen (m ²)
Askeri	1	1 055	-	1	1 055	-	-	-	0.43	
Eğitim	7	176 245	-	7	182 547	-	-	-	14.17	
İbadethane	1	3 252	-	-	-	-	-	-	0.26	
Kamusal	1	29 490	-	1	29 490	-	-	-	2.37	
Konut	-	154 535	-	1	137 694	-	-	-	44	
Ticaret	6	59 541	-	-	73 194	-	-	-	4.78	
Yeşil (Aktif)	1	1 153	0.25	1	1 153	0.23	10	43 877	43 877	0.09
Yeşil (Pasif)	-	543 000	-	-	564 883	-	-	-	-	43.69

Gaziler Mahallesi, denize kıyısı olup kumsal alanı barındıran, kısmen düz arazi üzerine konumlanmış ve % 44'lük bölümünü konut alanlarının oluşturduğu mahalledir. Konutlar öbek, blok ve site şeklinde yapılaşmakta ve sitelerin yapımında peyzaj tasarımını dikkate alınarak, park, bahçe, otopark alanları oluşturulmaktadır.

Mahallede 79 939 m² alanı kaplayan Giresun Üniversitesi yerleşkesi ve yurt birimleri bulunmaktadır. Mahalle içerisinde 5 adet eğitim kurumu bulunmakta ve Mimar Sinan Anadolu Lisesi mevcut durumda 12 096 m²'lik alanı kaplarken imar planı üzerinde ön görülen planlamada 3 389 m²'lik alanı kaplamaktadır.

İmar planı üzerinde ön görülen 3 252 m² yeşil alan mevcut durumda ibadet alanı olarak kullanılmaktadır. Kumsal alanın bulunduğu sahil şeridinde ticaret alanları ve konut alanları bulunmaktadır. Mahallenin içerisinde 1 055 m²'lik askeri alanın yer aldığı kumsal alan bulunmaktadır.

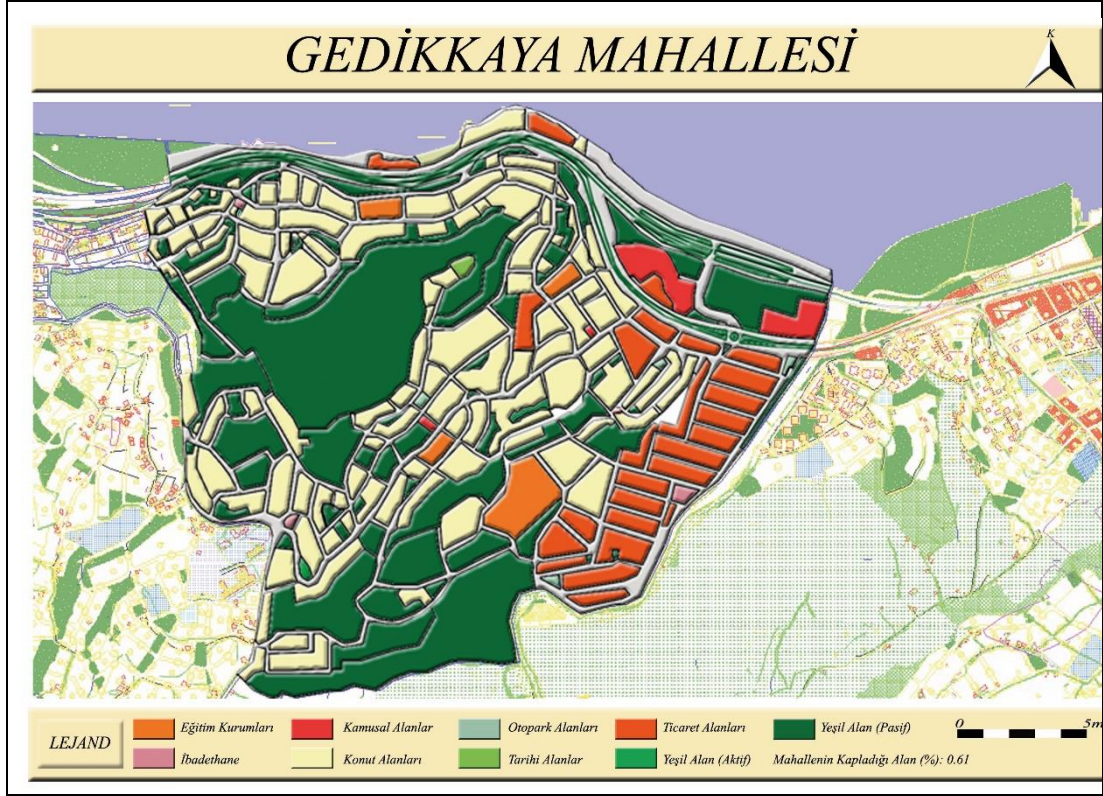
Mahalle içerisinde 1 153 m² alanı kaplayan Harikalar Diyarı Parkı bulunmaktadır. Park içerisinde oturma alanları, gezinti yolları, spor ekipmanları ve çocuk oyun alanı mevcuttur. 4 508 Kişilik nüfusa sahip mahallede standartlar doğrultusunda olması gereken aktif yeşil alan miktarı 45 080 m²'dir. Elde edilen hesaplamalar sonucunda ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı 43 877 m² olarak bulunmuştur. 0-14 yaş çocuk nüfusu 487 olan mahallede, standartlar doğrultusunda 1 461 m² çocuk oyun alanı olması gerekirken, 1 153 m² içerisinde çocuk oyun alanı bulunmakta ve yetersiz kalmaktadır. Standartlar doğrultusunda 308 m² çocuk oyun alanına ihtiyaç vardır.

1 243.694 m² yüzölçümüne sahip Gaziler Mahallesi'nde 543 500 m² pasif yeşil alan bulunmaktadır. İmar planı üzerinde öngörülen 564 883 m² yeşil alan olarak hesaplanmıştır. 21 383 m² yeşil alan yollara, eğitim kurumlarına ve konut alanlarına dâhil olmuştur. Mevcut durum incelendiğinde elde edilen verilerle yeşil alan miktarının standartlar doğrultusunda yetersiz olduğu hesaplanmış, mahallede yeşil alan oluşturmak için yeterli potansiyel alanın bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.6 Gedikkaya Mahallesi

Kentin batı kısmında yer alan Gedikkaya Mahallesi; Giresun'un eğimli arazisi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent merkez nüfusunun %8.28'lik kısmını (11 263 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı; 2 585 kişi 0-14 yaş, 7 981 kişi 15-64 yaş, 697 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

1 932.321 m² yüzölçümü ile Giresun kentinin %0.61'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin %28.44'lük bölümünü konut, %2.14'lük bölümünü eğitim kurumları, %0.21'lik bölümünü ibadethaneler, %1.76'lık bölümünü kamusal alanlar, %0.23'lük bölümünü otopark alanları, %0.13'lük bölümünü tarihi alanlar, %8.25'lik bölümünü ticaret alanları, %0.24'lik bölümünü aktif yeşil alanlar, %38.81'lik bölümünü refüjler ve pasif yeşil alanlar oluşturmaktadır (Şekil 5.14).

Şekil 5.14 Gedikkaya Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Gedikkaya Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.6).

Çizelge 5.6 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (mevcut) Sayı	Alan (m ²)				
Eğitim	4	41 530	-	4	49 062	-	-	2.14
İbadethane	4	4 087	-	-	4 087	-	-	0.21
Kamusal	-	34 025	-	-	21 077	-	-	1.76
Otopark	5	4 549	-	-	-	-	-	0.23

Çizelge 5.6 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları “(devamı)”

Ticaret	-	159 434	-	-	140 920	-	-	-	-	8.25
Yeşil (Aktif)	4	4 825	0.42	4	4 825	0.42	10	107 805	107 805	0.24
Yeşil (Pasif)	-	749 972	-	-	930 890	-	-	-	-	38.81

Gedikkaya Mahallesi eğimli arazi yapısına sahip ve yeni gelişmekte olan mahallelerden biridir. Mahallede yeni konut yapılaşması görülmekte ve konut yapıları genellikle blok, site şeklinde olup mahallenin %28.44'lük kısmını oluşturmaktadır. Yeni siteler yapılırken konut yapıları ve peyzaj düzenlemeleri dikkate alınarak yapılmış olup, site sakinlerinin ihtiyaçları olan otopark, bahçe, park mekanları bulunmaktadır. Ana caddeler üzerinde bulunan konutların giriş katları işletme olarak kullanılmaktadır.

Yeni gelişmekte olan mahallede, site alanlarında otopark sorunu çok olmamaktadır fakat eski yapılaşmanın olduğu alanlarda otopark sorunu bulunmakta ve kullanıcılar sokak aralarında imar planında yeşil alan olarak görülen 5 pasif yeşil alanı otopark olarak kullanmaktadırlar.

Mahalle içerisinde 116 233 m² üzerine konumlanmış Giresun'un Sanayi Sitesi denilen eski sanayi alanı bulunmaktadır.

Gedikkaya Mahallesi sahile kıyısı olan bir mahalle olup, sahil düzenlenmesinde yeteri kadar önem verilmemiştir. Karayolu kenarında bulunan pasif yeşil alanda 19 158 m² alan üzerine konumlanmış belediyeye ait kontrol dairesi, büyük araç otoparkı, 3 310 m² alanda ise petrol ofisi bulunmaktadır. Bu alanlar haricinde bu alanda 29 482 m² pasif yeşil alan bulunmaktadır.

Mahallenin 11 263 kişilik nüfusu bulunmakta olup, standartlar doğrultusunda olması gereken yeşil alan miktarı 112 630 m²'dir. Mahallede bulunan aktif yeşil alan miktarı ise 4 825 m² olup, 107 805 m² alana ihtiyaç vardır. 0-14 yaş grubu dikkate alındığında çocuk oyun alanı miktarı 7 755 m² olması gerekmektedir. Mahallede ise 2 650 m² alanı karşılayan çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Kişi başına düşen çocuk oyun alanı miktarı

ise en az 3 m² olması gerekirken Gedikkaya Mahallesinde 1.025 m² alana karşılık gelmektedir. Konut yapıları arasında 2 175 m² alana konumlanmış spor sahaları bulunmaktadır (Şekil 5.15).

Şekil 5.15 Çocuk Oyun Alanları ve Spor Sahaları

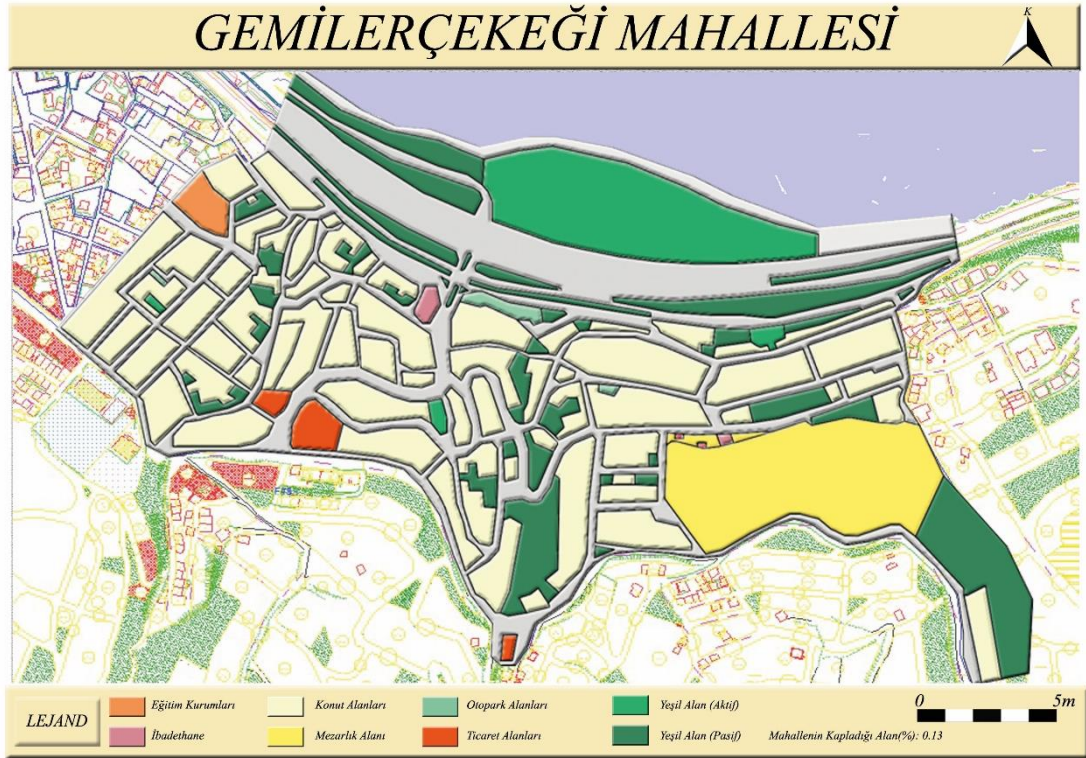
Mahallede, mahalle parkları dışında aktif yeşil alan görülmemekte ve aktif yeşil alan miktarı standartlar doğrultusunda bakıldığında mahalle nüfusunun ihtiyaçlarını karşılamamaktadır.

Mahalle, gelişmekte olan bir yerleşim olduğundan sınırlar dahilinde 719 379 m² pasif yeşil alan bulunmaktadır. 30 593 m² alan Karayolu refüjleri, 290 982 m² alan ormanlık ve kayalık alanı oluşturmaktadır. İmar planı üzerinde tarım alan miktarı 900 297 m² olarak alan görülmekte olup 180 918 m² alan ise konut alanlarına, otopark alanlarına, kamusal alanlara, bazı alanlarda yollara dahil edilmiştir. Mevcut durum irdelendiğinde elde edilen veriler doğrultusunda aktif yeşil alan miktarının yetersiz olduğu tespit edilmiş ve standartlar doğrultusunda yeşil alan oluşturmak için yeterli potansiyelin bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.7 Gemilerçekeği Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Gemilerçekeği Mahallesi, orantılı bir eğimi olmayan, yer yer yükselen, mahalle arasında yüksek duvarlarla, sıkça merdivenlerle karşılaşabileceğimiz bir formda olup, Giresun kent merkezi nüfusunun %5.56'lık kısmını (7 568 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun dağılımı ise; 1 369 kişi 0-14 yaş, 5 437 kişi 15-64 yaş, 762 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

439 077 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %0.13'lük alanını kaplamaktadır. Mahallenin %30.31'lik bölümünü konut, %0.25'lik bölümünü ibadethane,%0.53'lük bölümünü eğitim kurumları, %1.55'lik bölümünü otopark alanı, %8.04'lük bölümünü mezarlık alanı, %0.91'lik bölümünü ticaret alanları, %6.74'lük bölümünü aktif yeşil alanlar, %13.45'lik alanını refüj ve pasif yeşil alanlar oluşturmaktadır (Şekil 5.16).

Şekil 5.16 Gemilerçekeği Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Gemilerçekeği Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.7).

Çizelge 5.7 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)		
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen Sayı	Alan (m ²)					Kişi Başına Düşen (m ²)	
Eğitim	1	2 333	-	1	2 333	-	-	0.53		
İbadethane	2	1 125	-	-	1 125	-	-	0.25		
Konut	-	133 114	-	-	132 889	-	-	30.31		
Otopark	3	6 837	-	-	410	-	-	1.55		
Ticaret	3	4 012	-	-	3 594	-	-	0.91		
Mezarlık	1	35 317	-	-	35 317	-	-	0.91		
Yeşil (Aktif)	4	29 636	3.91	4	29 636	3.91	10	46 044	46 044	6.74
Yeşil (Pasif)	-	113 578	-	-	123 282	-	-	-	-	12.45

Gemilerçekeği Mahallesi, konut yoğunluğunun fazla olduğu bir yerleşim olup, konut alanı mahallenin %30.31'lik alanını kaplamaktadır. Konut alanlarının çoğunluğunda konut altı işletmeler yer almaktadır. Mahallede konutlar yeni yapılar olduğu için geneli çok katlı yapılardır. Mahalle içerisinde harabe, eski yapılara da denk gelmek mümkündür. Mahallenin topoğrafyası fazla eğimli olduğu için sık sık merdivenler, istinat duvarları, şevler yer almakta, kot farklılıklarına sıkça rastlanmaktadır (Şekil 5.17).

Şekil 5.17 Gemilerçekeği Mahallesi Sokak Görüntüleri

4 012'lik toplam alan üzerine petrol ofisi, araba pazarı ve halı yıkama işletmesi bulunmaktadır. İmar planı üzerinde petrol ofisi, araba pazarı görülmekte, halı yıkama işletmesi ise yeşil alan olarak görülmektedir. Mevcut durumda ise halı yıkama işletmesi 418 m²'lik alanı kaplayan bir yapıdır.

Mahallede Gemilerçekeği Camii ve Mezarlık Camii olmak üzere iki adet cami bulunmakta ve toplamda 1 125 m² alanı kaplamaktadır. Mezarlık Camii, Mezarlık Müdürlüğü, depo ve yeşil alan 1 500 m² alan üzerine kurulmuş ve 34 675 m² alanda mezarlık alanı bulunmaktadır. (Şekil 5.18).

Şekil 5.18 Gemilerçekeği Mahallesi, Giresun Mezarlığı

Mahalle içerisinde otopark alanı bulunmamaktadır. Mahalleli bu soruna çözüm bulmak için mahalle arasında bulunan 200 m² ve 210 m² boş alanı otopark alanı olarak kullanmaktadır. Gemilerçekeği Camii yanında bulunan, imar planı üzerinde refüj olarak ön görülen alan, mevcut durumda 5 212 m² otopark alanı olarak kullanılmaktadır.

Mahallede 3 adet çocuk oyun alanı ve bir adet sahil parkı bulunmaktadır (Şekil 5.19). 3 adet çocuk oyun alanı içerisinde çocuk oyun ekipmanları ve oturma birimleri bulunmakta toplamda 1 663 m² alanı kaplamaktadır. Mahallenin 0-14 yaş çocuk nüfusu 1.369 kişi ve olması gereken çocuk oyun alanı 4 107 m²'dir. Kişi başına düşen çocuk oyun alanı miktarı 1.21 m²'dir. İhtiyaç duyulan çocuk oyun alanı miktarı ise 2 444 m²'dir. Sahil kıyısında bulunan Botanik parkı 17 820 m² alanı kaplamaktadır. Botanik park içerisinde gezinti yolları, ağaç altı oturma birimleri ve çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Toplam aktif yeşil alan miktarı 29 636 m², kişi başına düşen yeşil alan miktarı 3.91 m² ve olması gereken yeşil alan miktarı 75 680 m²'dir.

Şekil 5.19 Gemilerçekeği Mahallesi Park ve Aktif Alanlar

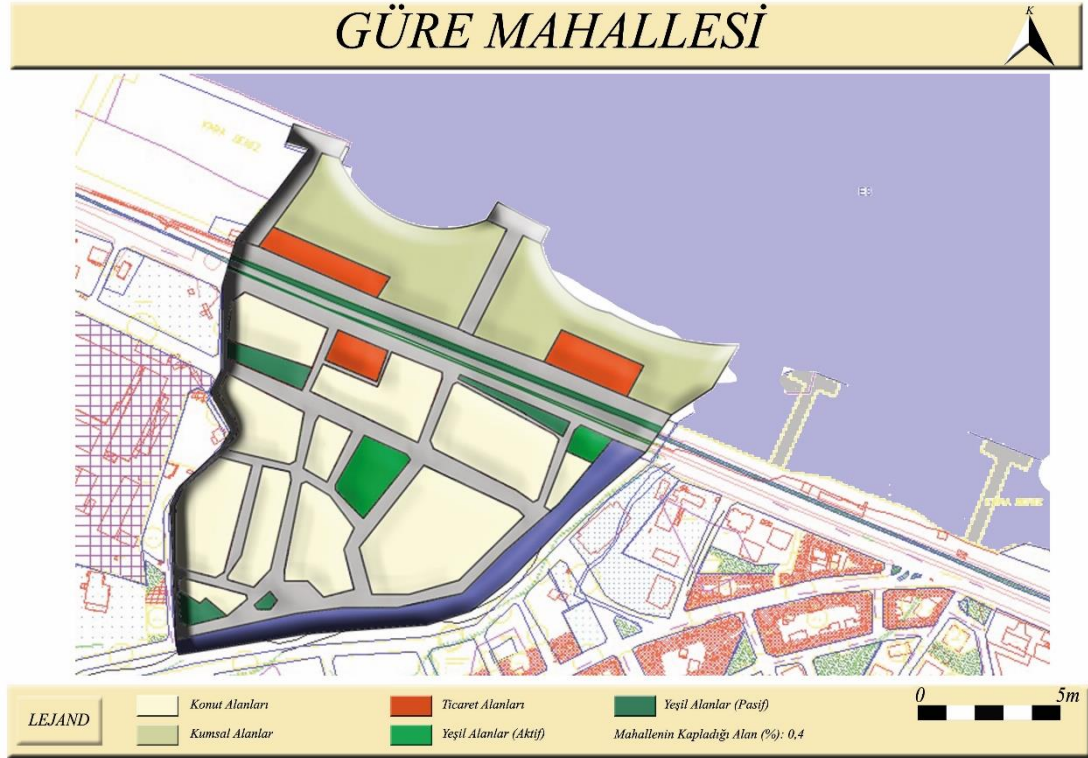
Mahalle içerisinde şevler, boş araziler karşımıza çıkmakta ve toplamda pasif yeşil alan miktarı 59 093 m²'dir. Ordu-Trabzon Karayolu üzerinde bulunan refüj miktarı 9 704 m²'dir. İmar planı refüj alanı 9 704 m² olarak hesaplanmış ve ön görülen planlamaların eksik yapıldığı görülmektedir. Mevcut durum incelendiğinde elde edilen sonuçlar doğrultusunda yeşil alan miktarının yetersiz olduğu ve standartlar doğrultusunda yeşil alan oluşturmak için potansiyel alan bulunduğu görülmektedir.

5.8 Güre Mahallesi

Kentin doğu kısmında yer alan Güre Mahallesi; eğimli arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent merkez nüfusunun % 2.18'lik kısmını (2 964 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı ise; 324 kişi 0-14 yaş, 2 525 kişi 15-64 yaş, 115 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

120 820 m² yüzölçümü ile Giresun kentinin %0.4'lük alanını kaplamaktadır. Mahallenin % 44'lük bölümünü konut alanları, %7.07'lik bölümünü ticaret alanları,

%3.25'lik bölümünü aktif yeşil alan, %2.94'lük bölümünü refüjler ve pasif yeşil alanlar oluşturmaktadır (Şekil 5.20).

Şekil 5.20 Güre Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Güre Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.8).

Çizelge 5.8 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²) Sayı	Alan (m ²)				
Konut	-	53 163	-	54 086	-	-	-	44
Ticaret	3	8 484	4	12 990	-	-	-	7.02

Çizelge 5.8 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları “(devamı)”

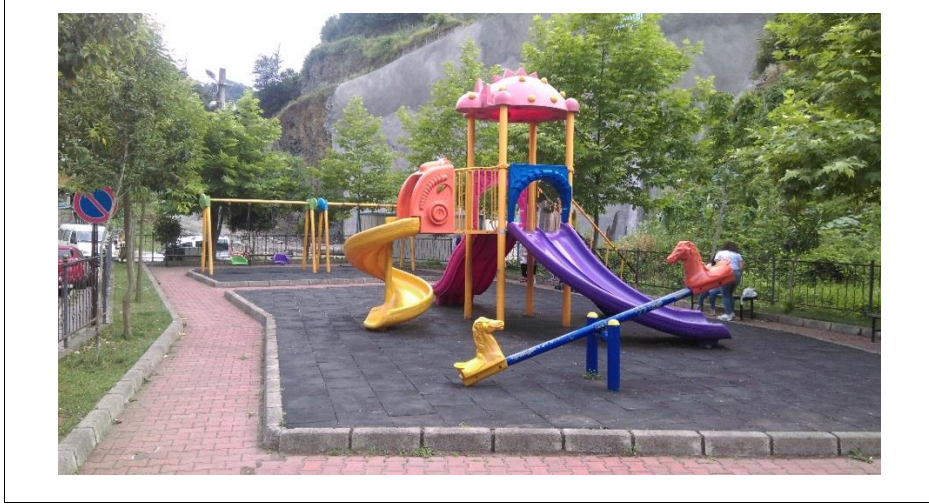
Yeşil (Aktif)	2	3 932	1.32	2	4 855	1.63	10	25 705	24 785	3.25
Yeşil (Pasif)	-	3 555	-	-	3 862	-	-	-	-	2.94

Güre Mahallesi eğimli arazi üzerine konumlanmış olup, 120 820 m² alanı kaplayan bir mahalledir. Mahallede öbek halinde, blok ve site şeklinde bulunan konut alanı, mahallenin %44'lük bölümünü oluşturmaktadır.

Mahallede 2 tanesi kumsal alanda olmak üzere 3 adet ticaret alanı bulunmaktadır. İmar planı üzerinde ön görülen 4 506 m²'lik ticaret alanı, mevcut durumda pasif yeşil alan olarak kullanılmaktadır.

Mahalle içerisinde 3 932 m² alanı kaplayan 2 adet aktif yeşil alan bulunmaktadır (Şekil 5.21). Nüfusun 2 964 kişi olduğu mahallede, olması gereken aktif yeşil alan miktarı 29 640 m² olup, 25 705 m² aktif yeşil alana ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Mahallede bulunan Can Yücel Parkı oturma alanları, gezinti yolları, spor sahaları, çocuk oyun alanı barındırmakta, Demokrasi Parkı'nda ise çocuk oyun alanı ve oturma alanı bulunmaktadır. İmar planı üzerinde ön görülen 1 678 m²'lik Demokrasi Parkı mevcut durumda 764 m² alan olarak hesaplanmış, 923 m² alana konut inşa edildiği görülmüştür. 324 kişi çocuk nüfusu barındıran Güre Mahallesi, standartlar doğrultusunda olması gereken çocuk oyun alanı miktarı en az 972 m² ve mevcut durumda bu miktar 3 932 olarak hesaplanmıştır.

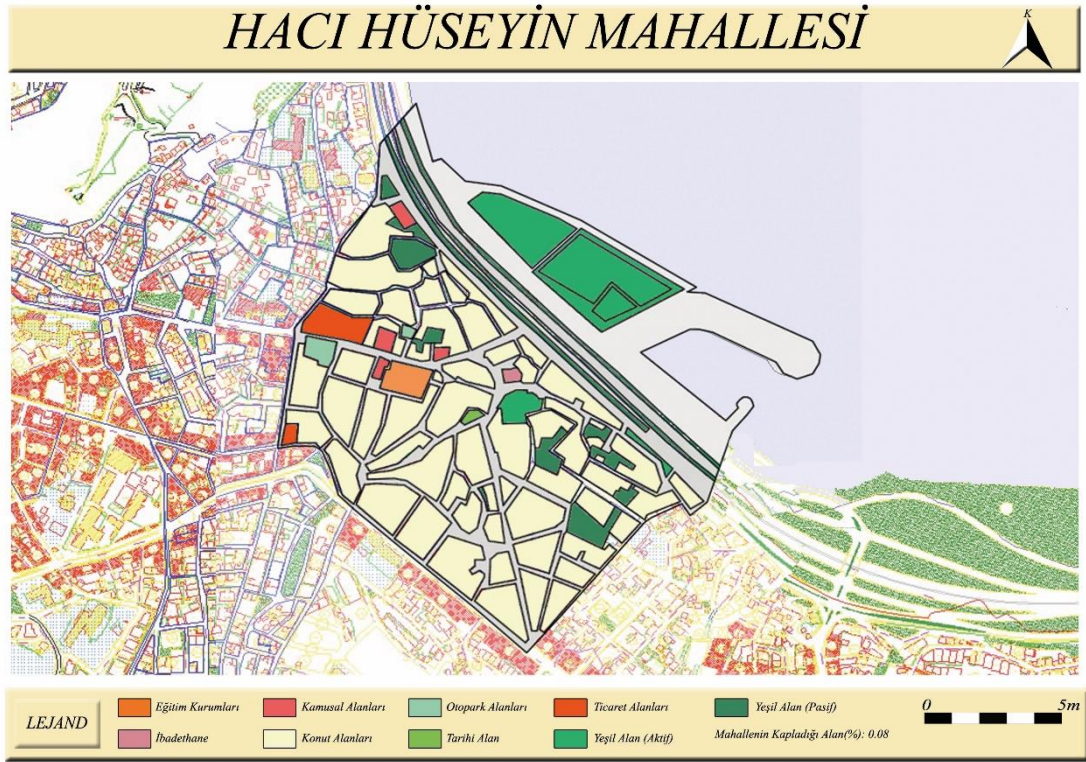
Şekil 5.21 Güre Mahallesi Park Alanları

120 820 m² alanı kaplayan mahallede, 3 555 m² refüj ve pasif yeşil alan bulunmaktadır. İmar planı üzerinde ön görülen yeşil alan miktarı 3 862 m² olarak hesaplanmıştır. 307 m²'lik pasif yeşil alan mevcut durumda yollara dâhil edilmiştir. Mevcut durum incelendiğinde elde edilen veriler doğrultusunda aktif yeşil alan miktarının yetersiz olduğu görülmekte ve standartlar doğrultusunda yeşil alan oluşturmak için potansiyel alanın bulunmadığı görülmektedir.

5.9 Hacı Hüseyin Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Hacı Hüseyin Mahallesi, kısmen düz arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent merkezi nüfusunun %4.84'lük kısmını (6 583 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı ise; 1 282 kişi 0-14 yaş, 4 581 kişi 15-64 yaş, 720 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

276 330 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %0.08'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin % 40.47'lik bölümünü konut, %0.92'lik bölümünü eğitim alanı, %0.77'lik bölümünü kamusal alan, %0.17'lik bölümünü ibadet, %0.60'lık bölümünü otopark alanı, %1.47'lik bölümünü ticaret alanı, %0.17'lik bölümünü tarihi alan, %9.72'lik bölümünü aktif yeşil alan, %5.09'luk bölümünü refüjler ve pasif yeşil alan oluşturmaktadır (Şekil 5.22).

Şekil 5.22 Hacı Hüseyin Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Hacı Hüseyin Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.9).

Çizelge 5.9 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen Alan (m ²)	Sayı				
Eğitim	1	2 563	-	1	2 563	-	-	0.91
İbadethane	1	485	-	-	1 480	-	-	0.17
Kamusal	4	2 155	-	-	680	-	-	0.77
Konut	-	116 151	-	-	111 839	-	-	40.47

Çizelge 5.9 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları “(devamı)”

Otopark	3	1 660	-	-	1 321	-	-	-	-	0.60
Ticaret	2	4 056	-	-	4 056	-	-	-	-	1.47
Yeşil (Aktif)	3	26 878	4.08	1	26 878	4.08	10	38 952	38 952	9.72
Yeşil (Pasif)	-	14 085	-	-	11 352	-	-	-	-	5.09

Hacı Hüseyin Mahallesi, geçmişte ilk yerleşimin konumlandığı mahalle olduğu için Zeytinlik mevkiinde olduğu gibi bu mahallede de kentin tarihi dokusunu yansıtan birçok konut bulunmaktadır. Mahallenin % 40.47’lik kısmını konut alanları oluşturmaktadır. Konut alanları içerisinde çok katlı yapıların yanı sıra, bahçeli, müstakil, kent kültürünü yansıtan birçok konut yer almakta olup, bu yapılar mahalle içerisinde dağınık yerleşim göstermektedir. Mahallede kimi yerde öbek halinde bulunan bu evler, kimi yerde çok katlı binaların arasında sıkışıp kalmıştır. Bu evlerin bir kısmının bakımlı, günümüzde halen konut olarak kullanıldığı, bir kısmının ise terk edilmiş, tahrip veya harabe olduğu görülmektedir. Kimi evler ise, kullanıcıları tarafından çeşitli onarımlarla günümüz şartlarına uyumlu hale getirilmeye veya sağlaştırılmaya çalışılmış, ancak bu eylemler geleneksel konut dokularının değişimi ve bozulması ile sonuçlanmıştır. Giresun’un ilk yerleşme alanını oluşturan mahallede yer alan bahçeli evler bir araya gelerek dar sokak dokularını oluşturmaktadır. Giresun Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ve Eczacılar Odası, restore edilerek kullanıma açılan geleneksel Giresun Evlerinde varlıklarını sürdürmektedir.

Mahalle içerisinde Yeşil Giresun İlköğretim Okulu bulunmaktadır. İmar planı üzerinde ve mevcut durumda bu okul 2 563’lük alana konumlandırılmıştır, fakat okul içerisinde bakıldığında imar planı üzerinde ön görülen 930 m²’lik okul bahçesi üzerine mevcut durumda okul binası yapılarak bahçe alanı küçültülmüştür. Eğitim kurumunun hemen yanında bulunan bina da Konservatuar binası olarak hizmet vermekte ve bu yapının yeşil alan varlığı bulunmamaktadır.

Mahallede toplam 4 056 m²’lik alanda iş hanı, belediyeye bağlı iş merkezi bulunmaktadır. İmar planında ön görülen 1 321 m²’lik pasif yeşil alanla birlikte,

evlerin aralarında bulunan pasif yeşil alanlar otopark alanına çevrilerek toplam 1 660 m²'lik otopark alanı oluşturulmuştur.

Tarihi dokuyu kapsayan mahallede Hacı Hüseyin Camii de 1861 yılında inşa edilmiş olup, günümüzde de hizmet vermeye devam etmektedir. Camii alanı imar planında 1 480 m² alan olarak öngörülürken, mevcut durumda 485 m² alana konumlanmış diğer kısımlarda eski tek katlı yapılar bulunmaktadır.

Mahallede 2 000 m² üzerine konumlanmış 19 Eylül Çocuk Parkı bulunmaktadır. Park içerisinde çocuk oyun ekipmanları, oturma birimleri ve gezinti yolları bulunmaktadır. Mahalle'nin kıyı kesiminde bulunan 26 878 m² yüzölçümüne sahip açık-yeşil alanlarda lunapark, spor tesisleri ve çocuk oyun alanı bulunmaktadır (Şekil 5.23). Mahallede 0-14 yaş çocuk nüfusu 1 282 kişi ve olması gereken çocuk oyun alanı miktarı 3 846 m²'dir. Mahallenin mevcut durumu ele alındığında 3 133 m² çocuk oyun alanı olduğu görülmektedir. Kişi başına düşen çocuk oyun alanı mevcut durumda 2.44 m² ve ihtiyaç duyulan çocuk oyun alanı miktarı ise 713 m²'dir.

Şekil 5.23 Hacı Hüseyin Mahallesi Park Alanları

Mahallenin mevcut açık yeşil alan miktarı değerlendirildiğinde, kişi başına düşen yeşil alan miktarı 4.08 m² olarak hesaplanmıştır. Mahallede olması gereken yeşil alan miktarı 65 830 m² olup; mevcut durumda 26 878 m² olduğu tespit edilmiş ve ihtiyaç

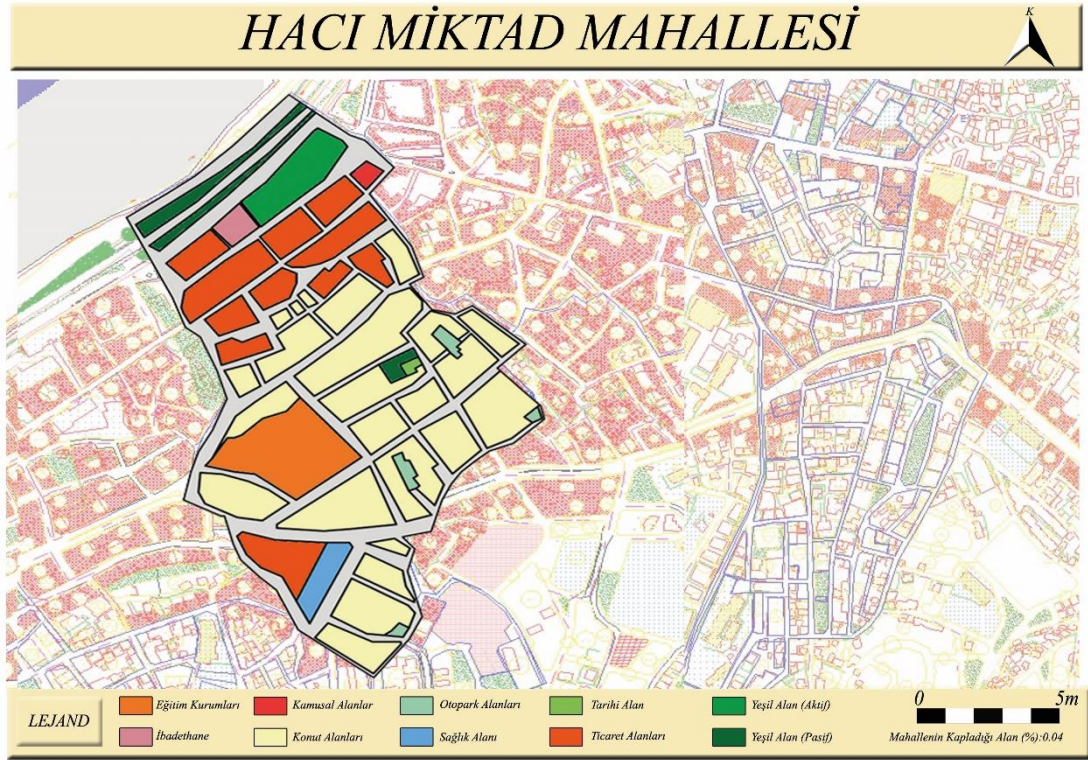
duyulan alan miktarı ise 38 952 m²'dir. Elde edilen sonuçla incelendiğinde aktif yeşil alan miktarının standartlar doğrultusunda yetersiz kaldığı görülmüştür.

Mevcut durumda 14 085 m² refüj ve pasif yeşil alan hesaplanmış ve bu miktarın imar planı üzerinde ön görülen 11 352 m² olarak planlandığı görülmüştür. 4 628 m² Karayolu refüj bulunmakta, bu refüjün 1 000 m²'lik kısmı imar planı üzerinde görülmemektedir. Mahalle içerisinde 9 457 m² pasif yeşil alan bulunmaktadır. Mevcut durum değerlendirildiğinde mahalle içerisinde aktif yeşil alanların yetersiz olduğu görülmekte, standartlar doğrultusunda yeşil alan miktarını artırmak için potansiyel alan bulunmadığı görülmektedir.

5.10 Hacı Miktad Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Hacı Miktat Mahallesi; düz arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent nüfusunun %1.86'lık kısmını (2 540 kişi) barındırmaktadır. Nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımı; 447 kişi 0-14 yaş, 1 826 kişi 15-64 yaş, 267 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

131 836 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %0,04'lük alanını kaplamaktadır. Mahallenin %32.23'lük bölümünü konut, %13.35'lik bölümünü ticaret, % 6.45'lik bölümünü eğitim kurumları, %1.21'lik bölümünü sağlık kurumu, %0.77'lik bölümünü ibadethane, %0,34'lük bölümünü kamusal alan, %0.16'lük bölümünü tarihi alan, %3.34'lük bölümünü aktif yeşil alan ve %2.64'lük bölümünü pasif yeşil alan oluşturmaktadır (Şekil 5.24).

Şekil 5.24 Hacı Miktad Mahallesi Mevcut Kullanım Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Hacı Miktad Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.10).

Çizelge 5.10 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²) Sayı	Alan (m ²)				
Eğitim	1	8 507	-	1	8 507	-	-	6.45
İbadethane	1	1 018	-	1	1 018	-	-	0.77
Kamusal	1	455	-	1	455	-	-	0.34
Konut	-	42 491	-	-	42 963	-	-	32.23
Otopark	3	1 206	-	-	-	-	-	0.91

Çizelge 5.10 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları “(devamı)”

Sağlık	1	1 608	-	-	-	-	-	-	-	1.21
Tarihi Alan	1	215	-	-	215	-	-	-	-	0.16
Ticaret	-	17 610	-	-	19 218	-	-	-	-	13.35
Yeşil (Aktif)	1	4 405	1.73	1	4 405	1.73	10	20 905	20 905	3.34
Yeşil (Pasif)	-	3 489	-	-	3 502	-	-	-	-	2.64

Hacı Miktat Mahallesi konumu itibarı ile ticaret alanları, işletmeler, kafeterya, alış-veriş alanlarının yoğunlukta olduğu, 2 540 kişi nüfus ve 131 836 m² yüzölçümüne sahip bir yerleşimdir.

Konut alanları mahallede 42 491 m² alan kaplamakta olup, mahallenin %32.23'lük kısmını oluşturmaktadır. Bitişik evler ve dar sokaklardan oluşan mahallede yoğun konutlaşma bulunmaktadır.

Mahallenin %13.35'lik kısmını ticaret alanları oluşturmaktadır. Fatih Caddesi ve Alparslan Caddesi, yoğun ticaret merkezlerinin olduğu caddelerdir.

Mahalle içerisinde Giresun'un alışveriş merkezi olan G-City AVM mevcut durumda 2 861 m²'lik alanı kaplamaktadır. Fakat bu alan imar planı üzerinde 4 470 m²'lik Pazar yeri olarak tanımlanmıştır. Bu alanın hemen yanında bulunan Giresun Kent Hastanesi, imar planı üzerinde 1 608 m²'lik konut alanı olarak görülen alana konumlanmış olup, yeşil alanı bulunmamaktadır. Hastanenin yeşil alanı bulunmadığı gibi otopark alanı da yol üzeri park şeklinde olmakta ve yetersiz kalmakta, bu durum caddelerde önemli sıkışıklığa neden olmaktadır.

Mahallede mevcut durumda, imar planında boş arazi olarak kullanılan alanların otopark alanı olarak kullanıldığı görülmekte ve otopark sorunu çözülememektedir.

Mahalle içerisinde bulunan Belediye binasının hemen önünde 4 405 m² alana sahip Giresun'un kent meydanı olan Giresun Atapark bulunmaktadır (Şekil 5.25). Bu meydan Giresun kent halkının buluşma noktası, dinlenme, bekleme ve keyifli vakit geçirme mekanıdır. Meydanda süs havuzu, amfi, oturma alanları ve kitap kumbarası

bulunmaktadır. Mahallenin bu meydan dışında aktif açık alanı bulunmamaktadır. Mahalle nüfusu 2 540 kişi ve olması gereken aktif yeşil alan miktarı 25 400 m²'dir. Mevcut durumda kişi başına düşen miktar 1.73 m² ve ihtiyaç duyulan miktar 20 905 m²'dir.

Şekil 5.25 Hacı Miktad Mahallesi Atapark Meydanı

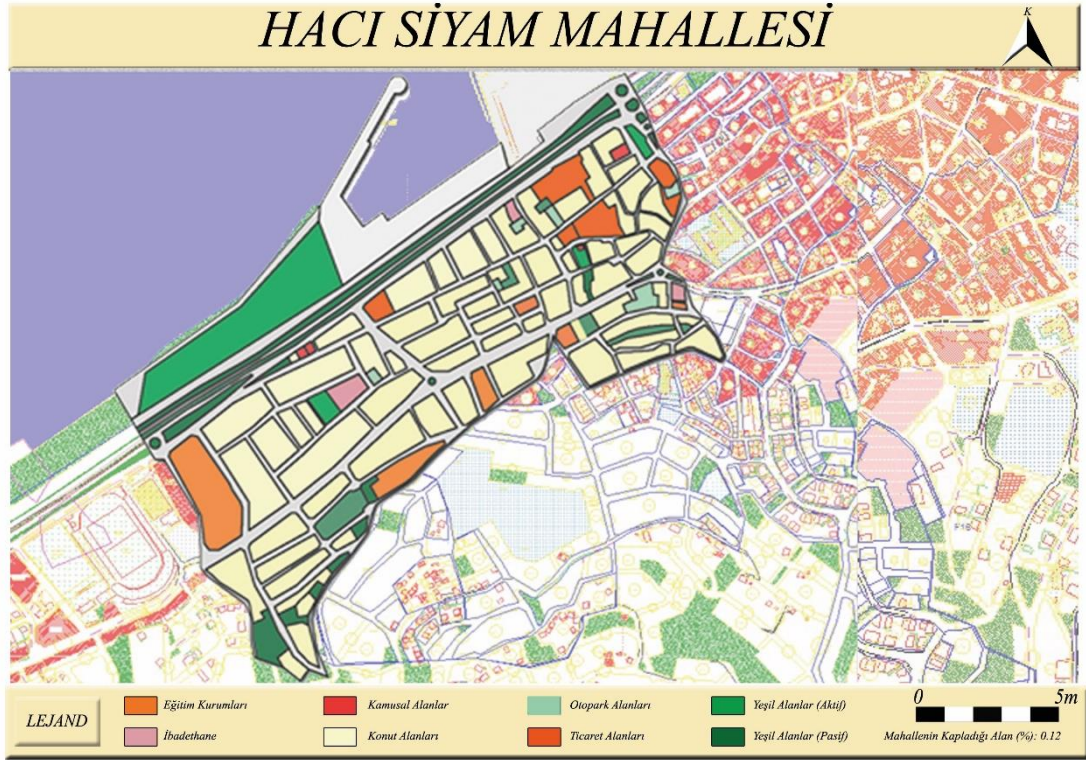
Mevcut durum incelendiğinde; mahallede yer alan 603 m²'lik pasif açık alan, aktif yeşil alan oluşturma potansiyeli açısından yeterli değildir. Mahallede yeşil alan miktarı yetersiz olup, standartlar doğrultusunda yeşil alan oluşturmak için potansiyel alanın mevcut olmadığı görülmektedir.

5.11 Hacı Siyam Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Hacısıyam Mahallesi; sahil kıyısında, düz arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent nüfusunun %6.90'lık kısmını (9 381 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı; 1 576 kişi 0-14 yaş, 6 816 kişi 15-64 yaş, 989 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

405 920 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %0.12'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin %36.90'lık bölümünü konut, %4.13'lük bölümünü eğitim kurumları, % 3.02'lik bölümünü ticaret alanları, %0.82'lik bölümünü ibadet alanları, %2.13'lük bölümünü otopark alanları, %0.05'lik bölümünü kamusal alan, %7.74'lük bölümünü aktif yeşil alan, %4.90'lık bölümünü pasif yeşil alan ve refüjler oluşturmaktadır (Şekil 5.26).

Şekil 5.26 Hacı Siyam Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Hacısiyam Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.11).

Çizelge 5.11 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarı

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (mevcut) Sayı	Alan (m ²)				
Eğitim	3	16 780	-	2	13 480	-	-	4.13
İbadethane	3	3 330	-	3	3 330	-	-	0.82
Kamusal	3	660	-	3	660	-	-	0.05
Konut	-	149 809	-	-	151 610	-	-	36.90
Otopark	5	5 250	-	3	3 000	-	-	2.13

Çizelge 5.11 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarı “(devamı)”

Ticaret	-	12 280	-	-	10 152	-	-	-	-	3.02
Yeşil (Aktif)	3	31 473	3.2	4	42 640	4.54	10	62 337	51 170	7.74
Yeşil (Pasif)	-	10 247	-	-	9 659	-	-	-	-	4.90

Konut yoğunluğunun fazla olduğu Hacısıyam Mahallesi’nde, konut alanları mahallenin %36.90’lık kısmını oluşturmaktadır. Mahallede bulunan konutlar genellikle bitişik nizamda ve konut altı işletme şeklindedir. Mahallenin güney kesimlerinde yeni site yapılaşmaları görülmektedir. Mahalle içerisindeki yollar genellikle dar olup, işletmelerin de yoğun olmasından dolayı otopark sorunu ortaya çıkmaktadır. Mahalle sakinleri mahalle arasında bulunan boş arazileri otopark alanı olarak kullanarak çözüm elde etmeye çalışılmış fakat yeterli derecede çözüm olanağı bulunamamıştır. Mahallede mevcut durumda 5 250 m²’lik otopark alanı bulunmaktadır. Bu rakamın 3 000 m²’si imar planında da otopark alanı görülmekte, 2.250 m² alanı ise mahalle içerisinde bulunan pasif yeşil alanların otopark alanı olarak kullanılması ile oluşan alanlardır. Mahalle içerisinde bulunan 930 m²’lik boş alan da otopark olarak kullanılmakta olup, imar planında konut alanı olarak görülmektedir.

Mahallede ticaret bölgeleri 12 280 m² alan kaplamaktadır. Konut altı işletmeler bu ölçümün içerisinde dâhil edilmemiştir. Mahallede bulunan 1 270 m² alana konumlanan balık pazarı, imar planı üzerinde 2 460 m²’lik yeşil alan üzerinde bulunmaktadır. İmar planı üzerinde yeşil alan içerisinde dağınık konutlaşma bulunmaktadır. Mevcut durumda balık pazarının yanında 350 m²’lik otopark alanı ve konutlar bulunmaktadır. Mahallede 3 330 m² satış alanı ve 4 240 m² fabrika alanı olmak üzere toplamda 7 570 m² alanda Fiskobirlik konumlanmıştır. İmar planı üzerinde 190 m² ve 750 m² konut alanı, mevcut durumda Fiskobirlik tesisinin otopark alanı olarak görülmektedir.

Mahallede 3 330 m² alanı kaplayan 3 adet camii bulunmaktadır. 2 160 m² alana sahip Seyid Vakkas Camii’nin avlusu bulunmakta, sahil kıyısında bulunan Hatun Camii’nin avlusu bulunmamaktadır. Merkez Müftüoğlu Camii imar planında 840 m² olarak görülürken, mevcut durumda 550 m² camii alanı, 290 m² taksi durağı olarak

kullanılmakta, camiinin avlusu kalmamaktadır. İmar planında ön görülen planlamada 730 m² yeşil alan olarak görülen alan, mevcut durumda şehir içi dolmuş durağı olarak kullanılmaktadır.

Mahallede 16 780 m² alana karşılık gelen 3 adet eğitim kurumu bulunmaktadır. Mevcut durum ile imar planı üzerinde ön görülen alanı karşılaştırdığımızda; 1 650 m² alanı konut ve iş merkezi alanı göstermekte, mevcut da ise bu alan Uğur Lisesi olarak hizmet vermekte, imarda 4 233 m² olarak ayrılan alan olarak görülmektedir.

Mahallede imar planında ön görülen, 250 m²'lik park alanı mevcut durumda üst geçit ayağının yerleştirildiği bölgede bulunan yeşil alandır. Park alanının yanında ise depo alanı, 160 m² eski Giresun evi (Turizm Bakanlığı) ve 200 m² trafo bulunmaktadır.

Mahalle Samsun-Trabzon karayolunu içerisine almakta ve karayolu düzenlemesinde 9 392 m² orta refüj bulunmaktadır. Mahalle içerisinde ana caddeler üzerinde de 408 m² alana karşılık gelen orta refüjler bulunmaktadır (Şekil 5.27).

Mahallenin sahil kıyısında yer alan Kumyalı Cumhuriyet Parkı, 28 037 m²'lik alanda konumlanmıştır. Parkın içerisinde 1 738 m² alan spor alanı, 500m² çocuk oyun alanı ve 1 650 m² alan otopark alanı bulunmaktadır. Bulancak Giresun dolmuş durağının hemen yanında bulunan 1 000 m² alanda, imar planı üzerinde 860 m² olarak görülen Topal Osman Ağa Anıt Meydanı bulunmaktadır. Seyid Vakkas Cami yanında, 1 770 m² alanda ise Sazbeyi Parkı bulunmaktadır (Şekil 5.28). Bu park içerisinde çocuk oyun alanı, spor alanları ve oturma alanları bulunmaktadır. Yine Süleyman-Abdullah Bozbağ çocuk oyun alanı da 630 m² alana sahiptir. Park içerisinde oyun ekipmanları, spor tesisleri bulunmaktadır. Alanın giriş kısmında 2 adet trafo bulunmaktadır.

Şekil 5.27 Hacı Miktad Mahallesi Aktif Alanlar

Şekil 5.28 Hacı Miktad Mahallesi Aktif Alanlar

Mevcut durum ele alındığında toplamda 31 437 m² aktif yeşil alan bulunmaktadır. Kişi başına düşen yeşil alan miktarı ise 3.2 m²'dir. İhtiyaç duyulan miktar kişi başına düşen 6.8 m²'dir. Mahalle içerisinde 0-14 yaş çocuk nüfusu 1 576 kişi olarak hesaplanmış ve olması gereken çocuk oyun alanı miktarı ise 4 728 m² olarak hesaplanmıştır. Kişi başına düşen çocuk oyun alanı miktarı 1.8 m² olarak hesaplanmış ve ihtiyaç duyulan alan ise 1.2 m²'dir.

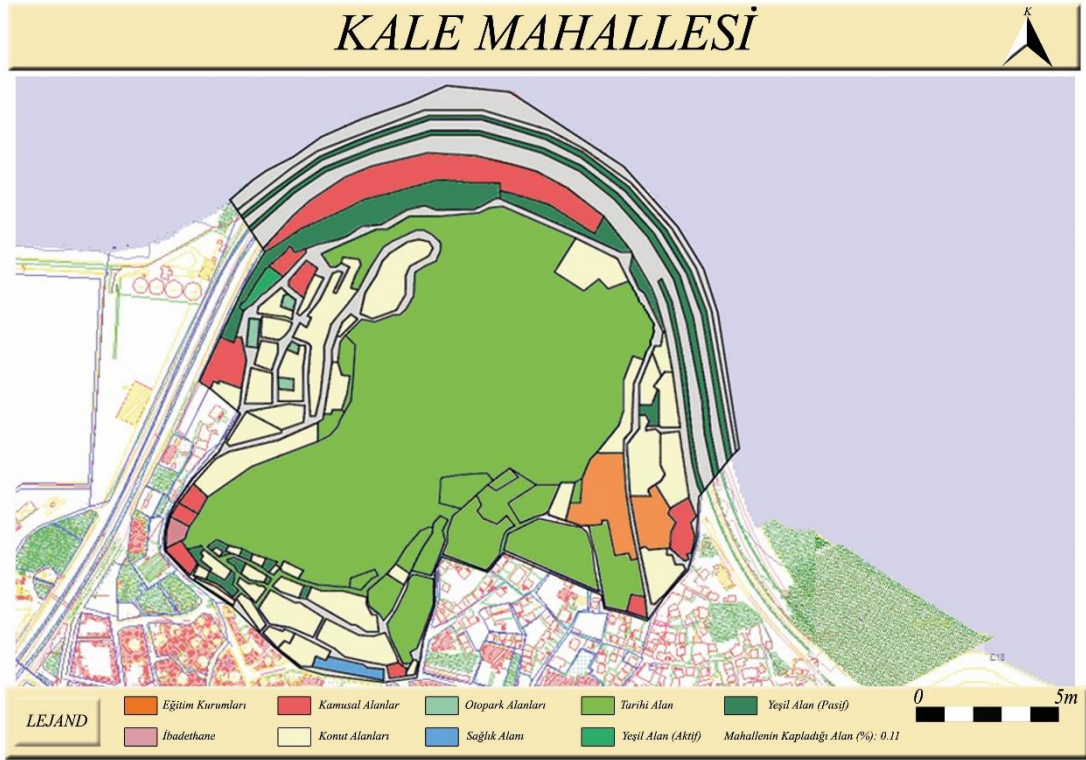
Mahallenin %4.9'luk kısmını kaplayan ve 19 924 m² alana karşılık gelen pasif yeşil alan bulunmaktadır. Bu alanlar mahalle içerisinde bulunan boş araziler olup bakımsız ve işlevsizdir. Mevcut durum irdelendiğinde; yeşil alan miktarının standartların altında kaldığı sonucuna ulaşılmış, standartlar doğrultusunda yeşil alan miktarı potansiyeli oluşturmak için yeterli pasif alanın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.12 Kale Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Kale Mahallesi, tepe ve eğimli arazi üzerine kurulmuş olup, Giresun kent merkezi nüfusunun %1.55'lik kısmını (2 111 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı ise; 328 m² 0-14 yaş, 1 595 kişi 15-64 yaş, 188 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

372 290 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin, %0.11'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin %42.19'lük bölümünü tarihi alanlar, %15.50'lik bölümünü konut alanları, %6.04'lük bölümünü kamusal alanlar, %2.51'lik bölümünü eğitim kurumları, 0.14'lük bölümünü otopark, 0.16'lik bölümünü ibadethane, %0.34'lük bölümünü sağlık kurumu, %0.24'lük bölümünü aktif yeşil alan, %7.61'lik bölümünü refüjler ve pasif yeşil alan oluşturmaktadır (Şekil 5.29)

Şekil 5.29 Kale Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Kale Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.12).

Çizelge 5.12 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

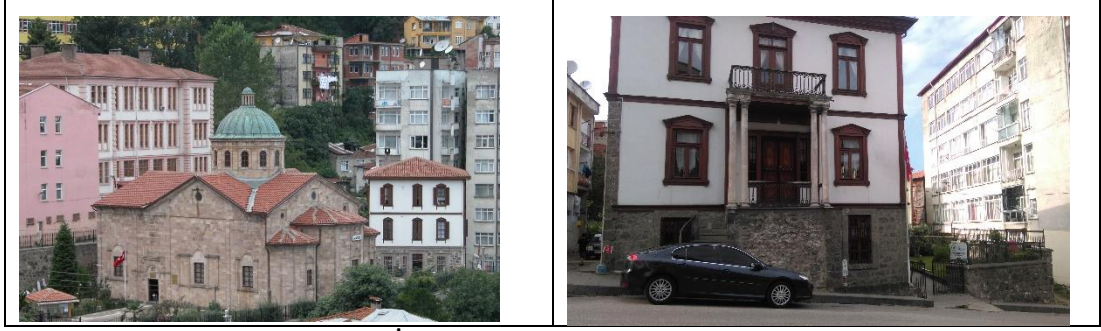
Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı				
Eğitim	2	9 499	-	2	9 499	-	-	2.51
İbadethane	1	630	-	1	630	-	-	0.16
Kamusal	10	22 496	-	10	22 496	-	-	6.04
Konut	-	27 412	-	-	27 412	-	-	61.8
Otopark	3	534	-	-	-	-	-	0.14
Sağlık	1	1 280	-	1	1 280	-	-	0.34

Çizelge 5.12 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları “(devamı)”

Tarihi	-	168 261	-	-	190 659	-	-	-	-	45.19
Yeşil (Aktif)	3	33 176	16.15	1	928	0.43	10	-	20 182	0.24
Yeşil (Pasif)	-	28 365	-	-	27 854	-	-	-	-	7.61

Kale mahallesi, ilk yerleşim alanı olan Zeytinlik mevki ve Giresun’un tarihinde ve günümüzde önemli yeri olan Giresun kalesini içerisinde barındırmaktadır. Zeytinlik mevki Giresun’un tarihini yansıtmakta olup, hem tarihi konaklar hem de yeni yapıları bünyesinde barındırmaktadır. III. Derece Kentsel Sit alanı olan mahalle restore edilmekte olup, eski sokak kültürünü günümüzde yansıtmaya çalışılmaktadır. Mahalle içerisinde hala yaşam sürdüren aileler olduğu için tarihi dokusu olmayan sıvalı evler bulunmaktadır. Kentsel sit alanı olarak koruma altında bulunan mahallede tarihi yapılar ve sokaklar yer almaktadır. Çeşitli kesimlerinde restorasyon ve rehabilitasyon çalışmaları devam etmekte olan bölgede yer alan konutların çoğunluğu içerisinde yaşanan ve terk edilmemiş durumda olup kullanım sayesinde ayakta kalmayı başarabilmiştir. Ancak mahallede yer alan ve tarihi nitelik taşımayan pek çok konut, tarihi dokunu bozulmasına neden olmaktadır. Mahallede yer alan konutların çoğunluğu 2-3 katlı bahçeli müstakil evler olup, mahallenin %15.50’lik alanını kaplamaktadır. Haritada gösterilen konut alanları içerisinde tarihi konutlar bulunmaktadır. Ayrıca kentsel sit alanı sınırları içerisinde olan Zeytinlik mevki etrafında dağınık şekilde yerleşmiş tarihi konaklar bulunmaktadır.

Tarihi yapıların bir kısmı günümüzde kamusal alanlara, eğitim alanlarına ve konut alanlarına hizmet vermektedir. 18. Yüzyılda Rum halkı tarafından yaptırılan Gogora Kilisesi günümüzde Giresun ilinin arkeolojik ve etnografik eserlerin bir araya getirilip, sergilendiği Giresun Müzesi olarak hizmet vermektedir (Şekil 5.30). Eski Giresun evleri günümüzde İl Halk Kütüphanesi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü binası, jandarma misafirhanesi şeklinde hizmet vermektedir (5.30). Mahallede eski konaklarda yer alan kamusal birimler haricinde itfaiye alanı, emniyet müdürlüğü, adliye binası, vali konağı bulunmakta ve mahallenin %6.04’lük alanını kaplamaktadır.

Şekil 5.30 Giresun Müzesi ve İl Turizm Müdürlüğü

Giresun Lisesi, Bilim ve Sanat Merkezi, Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu olmak üzere 3 adet eğitim kurumu 9 499 m² alan kaplamaktadır. Bu kurumlar, birbirleri ile iç içe bulunmakta ve mahallenin %2.51 'lik alanını kaplamaktadır. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü binasının hemen yanında bulun 630 m² alanı kaplayan Kale Camii yeni yapılmaktadır.

Otopark sorunu diğer mahallelere göre çok fazla değildir. İmar planında ön görülen 534 m² pasif yeşil alan, mevcut durumda otopark alanı olarak kullanılmaktadır. Ayrıca 1280 m² alanda otoparkı ve bahçesi bulunmayan bir sağlık ocağı yer almaktadır. Bu sağlık ocağını sadece binadan oluşmaktadır, sağlık ocağı için otopark, bahçe alanı bulunmamaktadır.

Arkeolojik Sit Alanı olarak koruma altında olan Giresun Kalesi, 139 073 m² yüzölçümü ile bu mahalle sınırları içerisinde yer almaktadır. Giresun Kalesi iç kale ve dış kale olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Kale içerisinde mesire alanları, dinlenme alanları, manzara seyir alanları, çocuk oyun alanı, gezinti yolları, anıt mezar ve kafeteryalar bulunmaktadır (Şekil 5.31). Tarihi ve arkeolojik önem taşıyan Giresun Kalesi içerisinde mağaralar, kale surları, tüneller vb. mekanlar tarihten günümüze kadar gelmiştir. Giresun Kalesi turistlerin ve Giresun halkının sıkça kullandığı alan olup, günün her saati halka açıktır. Giresun Kalesi mesire alanı olduğu için halkın tercih etme sebeplerinden biri de pikniktir. Kale içerisinde gidiş dönüş olmak üzere ayrı tek yönlü dar yollar bulunmaktadır. Kale içerisinde kalın surlar bulunmakta ve bu surlar üzerinde yürüyebilme imkanı sağlanmaktadır. Fakat bu imkanı sunmak için sur duvarlarında demir korkuluk kullanılması, kalenin tarihi dokusuna zarar vermektedir. Kale içerisinde Topal Osmanağa Mezarı ve Giresun Şehitliği bulunmaktadır. Giresun Kalesi içerisinde içi sıvalı mağara bulunmaktadır. Bu mağara etrafında düzenleme

yapılarak bu alanda halka açılmıştır. Kale içerisinde kafeteryalar, hediyelik eşya satıcıları ve otopark alanları bulunmaktadır. Kalenin uç kısmında top arabası bulunmakta ve bu alan seyir terası şeklinde kullanılmaktadır.

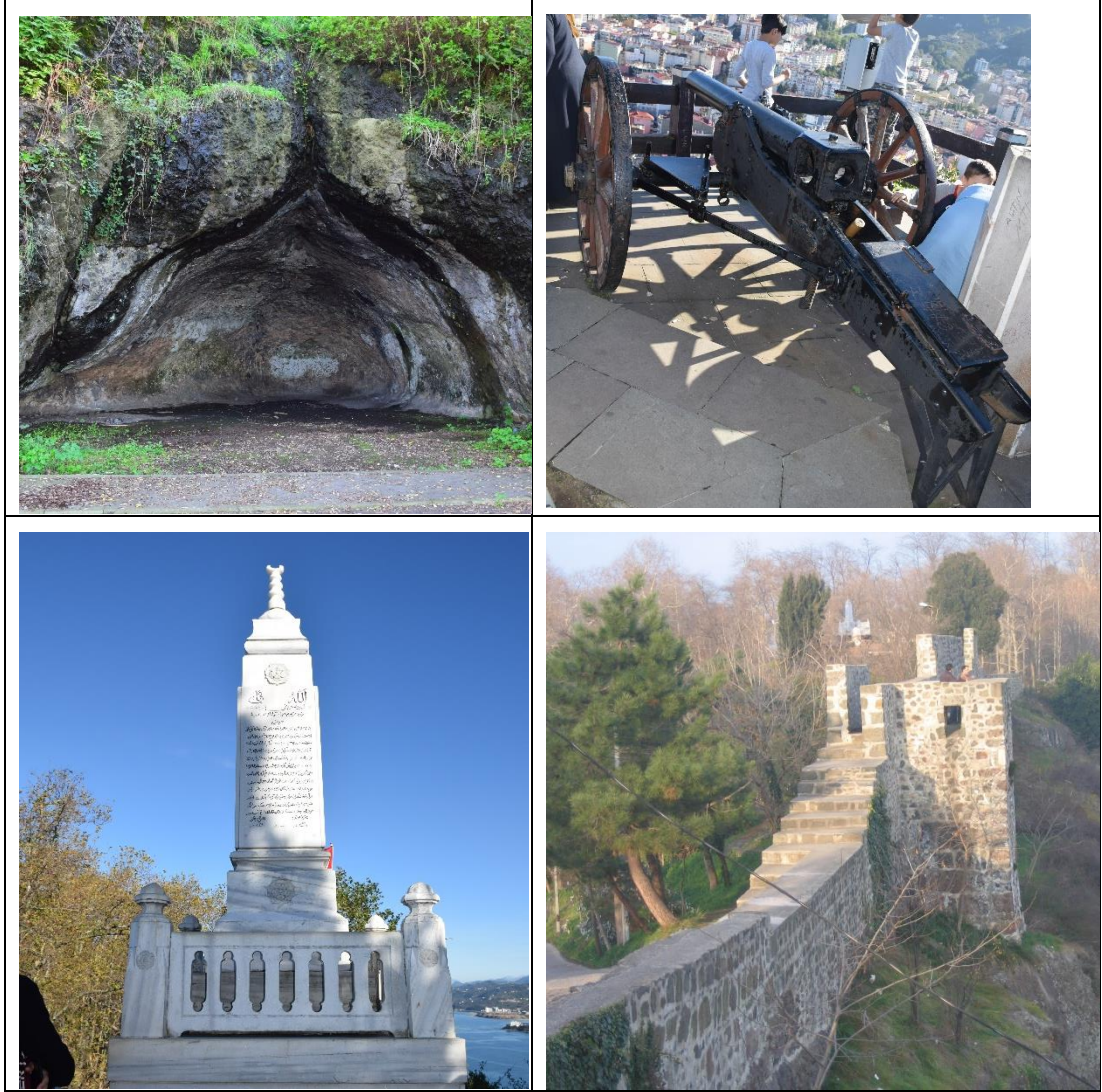

Şekil 5.30 Giresun Kalesi Park, Mesire ve Otopark Alanları

Kalenin 33 176 m²'lik kısmı halkın aktif kullanabildiği yeşil alandır. Kale içerisinde bulunan mesire alanı, çocuk oyun alanı, gezinti alanları, şehitlik, Topal OsmanAğa Mezarı, kafeteryalar, otopark alanı bu 33 176 m²'lik alan içerisinde yer almaktadır (5.31). Kalenin eteklerinde 928 m² alana sahip Zübeyde Hanım Çay Bahçesi yer almaktadır. Toplamda aktif yeşil alan miktarı 34 104 m² alana karşılık gelmektedir.

Kişi başına düşen yeşil alan miktarı hesaplandığında 16.15 m² alan çıkmakta ve kişi başına düşen yeşil alan standartlarının üzerinde hesaplanmıştır.

Şekil 5.31 Giresun Kalesi Tarihi Alanlar

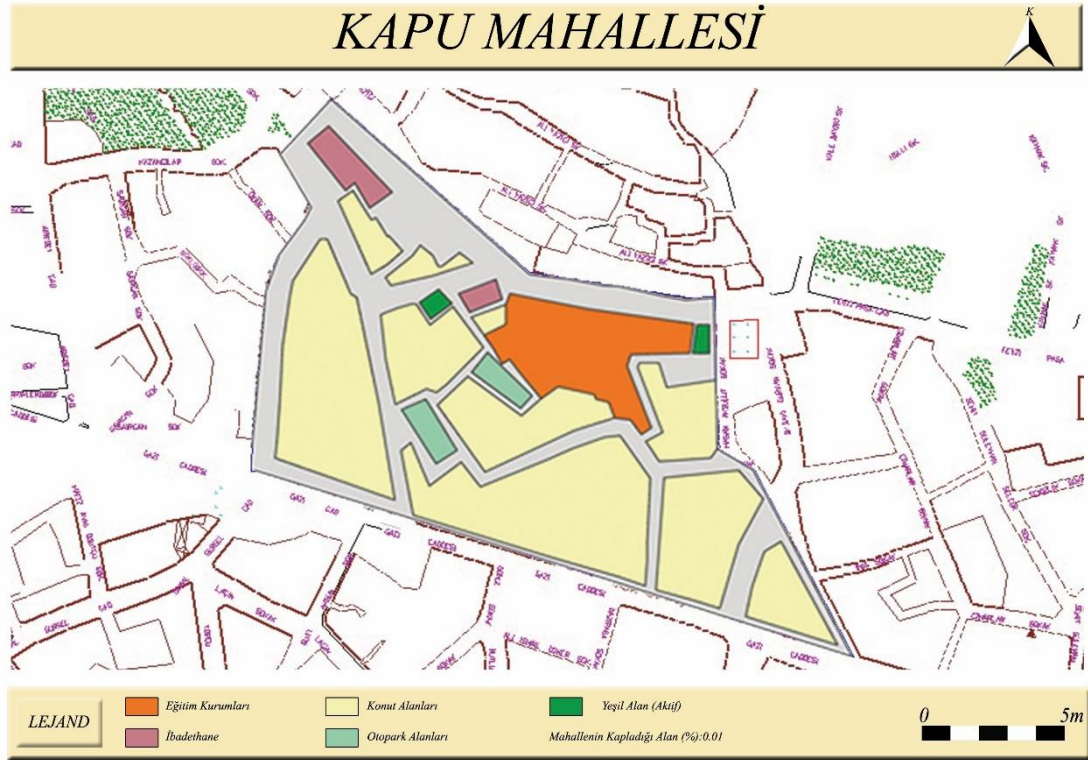
28 365 m² yüzölçümüne sahip Kale Mahallesi'nin pasif yeşil alanı bulunmaktadır. Bu alan içerisinde 1 .740 m² alanı karayolu refüj alanıdır. Geri kalan alan ise tarım arazisi, deniz seviyesinden bir an da yükselen bir topoğrafyaya sahip olduğu için şev yeşilliği oluşturmaktadır.

5.13 Kapu Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Kapu Mahallesi; eğimli bir arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent merkezi nüfusunun %0.31'lik kısmını (1 415 kişi) barındırmaktadır.

Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı ise; 290 kişi 0-14 yaş, 974 kişi 15-64 yaş, 151 kişi 65 ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

44 369 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin % 0.01'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin % 61.8 'lik bölümünü konut, %2.8'lik bölümünü ibadethane, % 8.4'lük bölümünü eğitim ve % 1.07'lik bölümünü yeşil alan oluşturmaktadır (Şekil 5.32).

Şekil 5.32 Kapu Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Kapu Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.13).

Çizelge 5.13 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen				Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)				
Eğitim	1	3 727	-	1	3 677	-	-	-	-	8.40
İbadethane	1	1 238	-	1	1 309	-	-	-	-	2.79
Konut	-	27 412	-	-	27 412	-	-	-	-	61.8
Otopark	2	728	-	-	-	-	-	-	-	1.64
Yeşil (Aktif)	3	478	0.33	-	-	-	10	13 672	14 150	1.07
Yeşil (Pasif)	-	-	-	-	986	-	-	-	-	2.22

Kapu mahallesi, konut yoğunluğunun fazla olduğu bir yerleşim olup, konut alanı mahallenin %61.8'lik alanını kaplamaktadır. Konut alanlarının giriş katlarını çoğunlukla alışveriş alanı, lokanta, kafe gibi işletmeler oluşturmaktadır. Mahalle, bünyesinde kentin en işlek caddelerinden bazılarını barındırmaktadır. Bu işlek caddeler üzerinde yer alan işletmeler ve ayrıca konut alanlarının yoğunluğu nedeni ile trafik sorunu yaşanmakta, dolayısıyla otopark alanı yeterli olmamaktadır. İmar planında yeşil alan olarak öngörülen 217 m²'lik alan, mevcut durumda otopark alanı olarak kullanılmaktadır.

İmar planında ön görülen yeşil alan miktarı 986 m²'dir ve bu alan Kapu mahallesinin ihtiyacı olan aktif yeşil alan miktarını karşılamamaktadır. İmar planına göre, mahallede kişi başına düşen yeşil alan miktarı 3.37 m² olarak hesaplanmıştır. Standartlar doğrultusunda olması gereken 14 150 m² aktif yeşil alanın, mevcut durumda 478 m² alan olduğu hesaplanmış ve mevcut durumda 13 672 m² alana ihtiyaç olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İmar planında boş arazi olarak görülen 348 m²'lik Seydi Vakkas Parkı (348 m²) uygulamada yer almıştır (Şekil 5.33). Bunun dışında mahallede spor alanı ve çocuk oyun alanı haricinde yeşil alan bulunmamaktadır. Mevcut durumda

toplam yeşil alan miktarı 478 m² olup, kişi başına düşen yeşil alan miktarı ise 0.33 m²'dir. Bu elde edilen veriler doğrultusunda mahalle için ihtiyaç duyulan yeşil alan, kişi başına düşen miktarı 9.67 m²'dir. Mahallede yaşayan bireylerden 0-14 yaş grubuna mensup olanların sayısı 290 olup, 870 m² olması gereken alana ihtiyaç vardır. Bu nedenle çocukların okul saatleri dışında, vakit geçirmek için mahalle içerisinde bulunan ortaöğretim bahçesini kullandıkları görülmektedir.

Şekil 5.33 Seydi Vakkas Parkı ve Türbesi

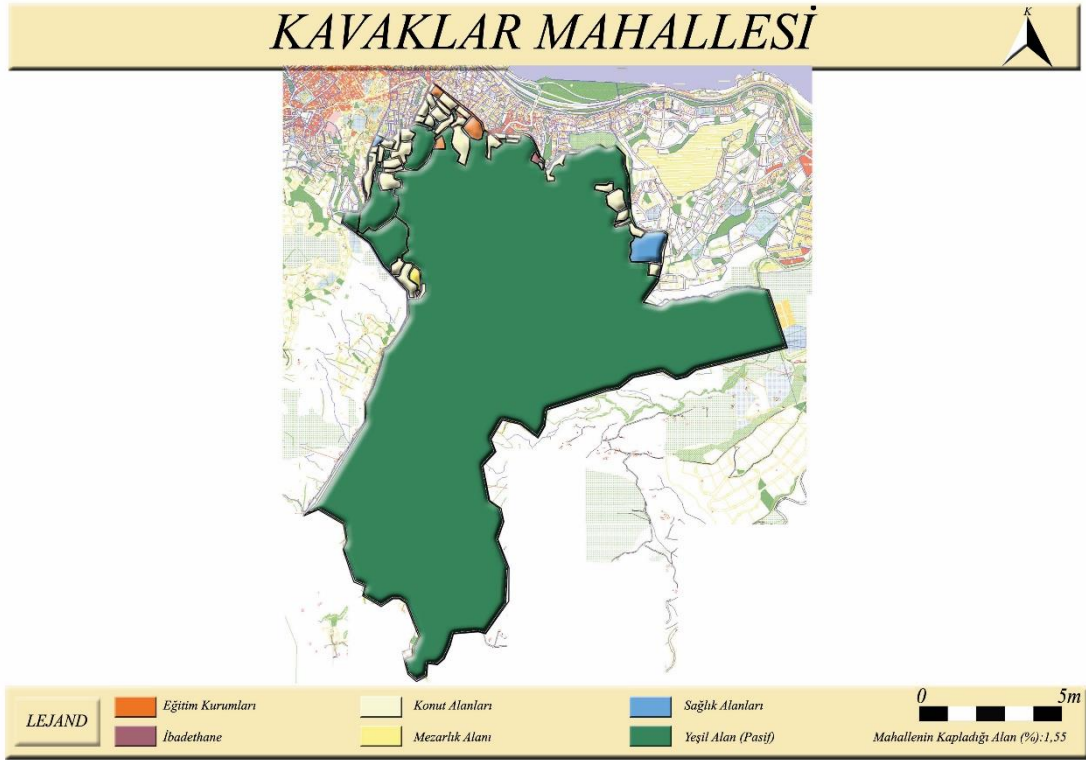
Mahalle içerisinde 130 m²'lik bir yeşil alan bulunmakta ve bu alan mahalle sınırında bulunan Çınarlar camisinin avlusu olarak kullanılmakta hem de dinlenme alanı olarak kullanılmaktadır. Mevcut durum değerlendirildiğinde; mahallede yeşil alan miktarının yetersiz olduğu, fakat standartlar doğrultusunda yeşil alan oluşturmak için potansiyel bir alanın mevcut olmadığı görülmektedir.

5.14 Kavaklar Mahallesi

Kent merkezine yakın mesafede bulunan Kavaklar Mahallesi, eğimli arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent merkezi nüfusunun %4.96'luk kısmını (6 378 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı; 1 147 kişi 0-14 yaş, 4 740 kişi 15-64 yaş, 491 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

4 916.615 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %1.55'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin %3.93'lük bölümünü konut, %0.49'lük bölümünü eğitim kurumları, %0.07'lik bölümünü ibadethaneler, %0,80'lik bölümünü sağlık kurumları, %0.01'lik bölümünü aktif yeşil alan %62.26'lık bölümünü pasif yeşil alan oluşturmaktadır (Şekil 5.34).

Şekil 5.34 Kavaklar Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Kavaklar Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.14).

Çizelge 5.14 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Sayı	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
		Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı	Alan (m ²)				
Eğitim	4	24 191	-	4	24 191	-	-	-	0.49
İbadethane	2	3 669	-	1	688	-	-	-	0.07
Konut	-	193 401	-	-	192 398	-	-	-	3.93
Sağlık	2	39 222	-	2	40 924	-	-	-	0.80

Çizelge 5.14 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları “(devamı)”

Yeşil (Aktif)	1	500	0.07	-	-	-	10	63 280	63 780	0.01
Yeşil (Pasif)	-	3 061.157	-	-	2 962.515	-	-	-	-	62.26

Kavaklar Mahallesi Giresun kent merkezinin rakımı yüksek konumunda bulunan, yeni yasalarla köy statüsünden mahalle tatusüne geçirilmiş olan ve dolayısı ile kırsal kimliği ile öne çıkan bir yerleşimdir. Mahallenin %3.93'lük kısmını oluşturan konut alanı 193 401 m² yüzölçümü ile mahalleye kent kimliği özelliği vermektedir.

Mahallede 4 adet eğitim kurumu, 2 adet ibadethane ve 2 adet sağlık kurumu bulunmaktadır. imar planı üzerinde ön görülen planlamada yeşil alan olarak ayrılan 2 981 m² yeşil alan mevcut durumda Derviş Ali Camii bulunmaktadır.

6 378 kişiyi barındıran mahallede, standartlar doğrultusunda olması gereken aktif yeşil alan miktarı 63 780 m² olarak hesaplanmış ve mevcut durumda mahallede 500 m² çocuk parkı bulunduğu tespit edilmiştir (Şekil 5.35). Mahallede 0-14 yaş çocuk grubu nüfusu 1 147 kişi ve olması gereken çocuk oyun alanı miktarı 3 441 m² olarak hesaplanmış ve mevcut durumda 500 m² alanı kaplayan çocuk oyun alanı bulunmuştur.

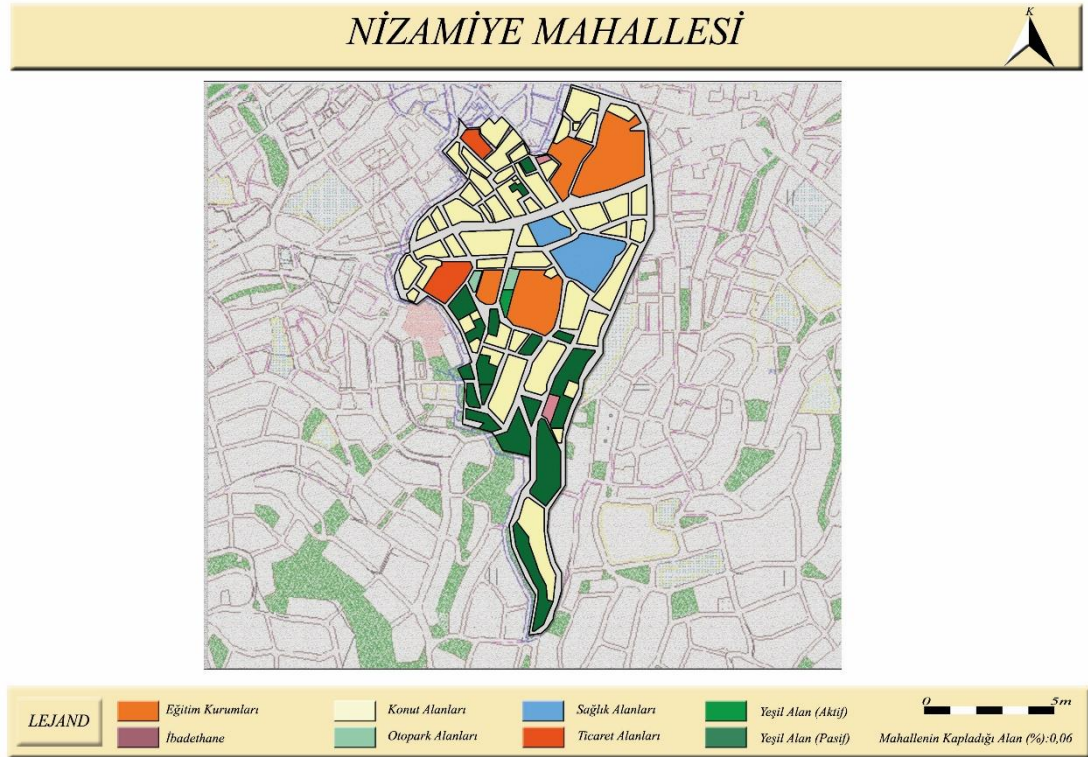
Şekil 5.35 Kavaklar Mahallesi Çotanak Parkı

Mahallenin % 62.26'lık alanını pasif yeşil alan oluşturmaktadır. Bu alanın içerisinde 1 030.491 m²'lik kısmı ormanlık ve fındıklık olarak hesaplanmıştır. Mevcut durum değerlendirildiğinde mahalle içerisinde aktif yeşil alanların olmadığı görülmekte ve standartlar doğrultusunda yeşil alan miktarını artırmak için potansiyel alanların bulunmadığı görülmektedir.

5.15 Nizamiye Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Nizamiye Mahallesi; eğimin fazla görüldüğü mahallelerden olup, Giresun kent merkezi nüfusunun % 3.18'lik kısmını (4 332 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı; 888 kişi 0-14 yaş, 3 055 kişi 15-64 yaş, 389 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

217 746 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %0.06'lık alanını kaplamaktadır. Mahallenin %22'lik bölümünü konut, %13.3'lük bölümünü eğitim kurumları, %10.44'lük bölümünü pasif yeşil, %5,13'lük bölümünü sağlık kurumları, %1.5'lik bölümünü ticaret, %0.59'lük bölümünü otopark, %0.57'lik bölümünü ibadethane ve %0.31'lik bölümünü aktif yeşil alan oluşturmaktadır (Şekil 5.36).

Şekil 5.36 Nizamiye Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Nizamiye Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.15).

Çizelge 1.15 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarı

Alan Kullanım	Sayı	Mevcut		İmar Planında Ön görülen			Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
		Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)				
Eğitim	4	29 154	-	3	15 446	-	-	-	-	13.30
İbadethane	2	1 256	-	1	924	-	-	-	-	0.57
Konut	-	74 789	-	-	76 918	-	-	-	-	22
Otopark	2	1 294	-	2	1 294	-	-	-	-	0.59
Sağlık	2	11 171	-	2	11 171	-	-	-	-	5.13
Ticaret	2	5 806	-	2	5 806	-	-	-	-	1.13
Yeşil (Aktif)	1	690	0.15	1	690	0.15	10	42 630	42 630	1.50
Yeşil (Pasif)	-	22 738	-	-	22 938	-	-	-	-	10.44

Nizamiye mahallesi konut yoğunluğunun fazla olduğu bir yerleşim olup, konut alanı mahallenin %22'lik kısmını oluşturmaktadır. Yoğun kullanıma sahip caddelerde (Gazi Caddesi, Orhan Yılmaz Caddesi vb.) konut girişlerini genellikle alışveriş, lokanta gibi işletmeler oluşturmaktadır. Yoğun kullanıma sahip bu mahallede hem konut yoğunluğu hem alışveriş mekânlarının yoğunluğu, hem de dar sokaklar nedeni ile trafik sorunu yaşanmakta, dolayısıyla otopark yeterli olmamaktadır. Mahalle içerisinde resmi olarak 2 adet otopark alanı görülmekte ve 1 294 m²'lik otopark alanı mahalle için otopark sorununu çözmektedir. Mahalle otopark alanları hariç içerisinde 1 480 m²'lik alan otopark alanı olarak kullanılmaktadır.

Mahalle içerisinde yer alan eğitim kurumları; meslek yüksekokulu, ilköğretim, ortaöğretim ve meslek yüksekokuluna ait yurt olarak sıralanabilir. Bu alanlar

incelendiğinde mekânların yeşil alan ve otopark ihtiyaçları alan içerisinde karşılandığı tespit edilmiştir.

Mahalle içerisinde 3 995 m²'lik Pazar yeri bulunmaktadır. Bu alan sert zemin üzerine kurulan, yerli halkın satış yaptığı ticaret alanıdır. Alan içerisinde kapalı Pazar yeri de bulunmaktadır.

Mahallede yaşayan bireylerden 0-14 yaş grubuna mensup olanların sayısı 888 olup, 7 992 m² olması gereken çocuk oyun alanının mevcut durumda 690 m²alana sahip Kubilay Güngör Çocuk Parkı olarak tespit edilmiş ve en az 7 302 m² alana daha ihtiyaç olduğu görülmüştür. Bu alan dışında mahalle sakinlerinin ihtiyacını karşılayan herhangi bir yeşil alan bulunmamaktadır (Şekil 5.37).

Şekil 5.37 Nizamiye Mahallesi Kubilay Güngör Çocuk Parkı

İmar planı üzerinde 19 074 m² aktif yeşil alan görülmektedir. Fakat mevcut durumda 690 m² aktif yeşil alan ve 22 738 m² pasif yeşil alan görülmektedir. Mahallede yer alan fındıklık alanlar, pasif yeşil alan varlığına katkı sağlamaktadır.

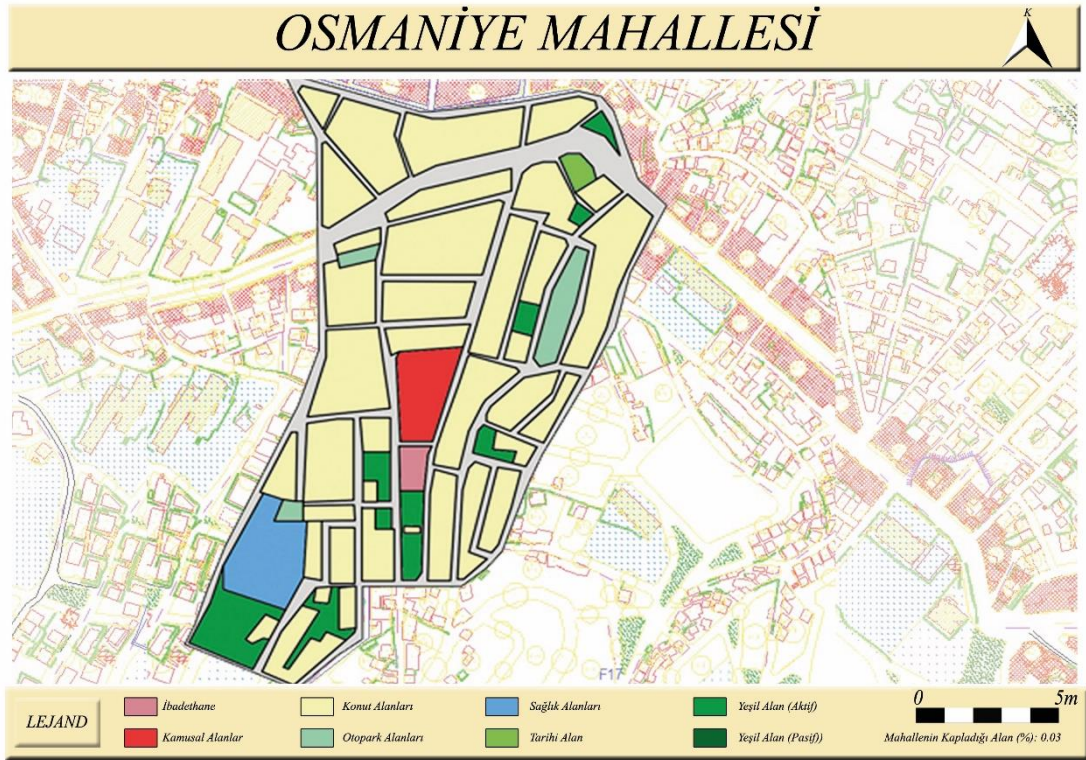
Mevcut durum değerlendirildiğinde; gün geçtikte gelişen, konutlaşan mahallede aktif yeşil alan çok yetersizdir, ama standartlar doğrultusunda yeşil alan miktarını artırmak için potansiyel alanların mevcut olduğu görülmüştür. Mahallenin güney kısımlarında konutlaşma artmakta ve aktif yeşil alan oluşturmak için potansiyel alanlar da bulunduğu görülmektedir.

5.16 Osmaniye Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Osmaniye Mahallesi; kısmen düz arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent nüfusunun %2.63'lük kısmını (3 584 kişi)

barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı; 648 kişi 0-14 yaş, 2 611 kişi 15-64 yaş, 325 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

99 988 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %0.03'lük alanını kaplamaktadır. Mahallenin %54.73'lük bölümünü konut, %3.48'lik bölümünü sağlık kurumu, %2.93'lük bölümünü kamusal alan, %2.71'lik bölümünü otopark alanı, %0.52'lik bölümünü ibadethane, %5.69'lük bölümünü pasif yeşil alan ve %1.17'lik bölümünü aktif yeşil alan oluşturmaktadır (Şekil 5.38).

Şekil 5.38 Osmaniyeh Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Osmaniyeh Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.16).

Çizelge 5.16 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Sayı	Mevcut		İmar Planında Ön görülen			Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
		Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)				
İbadethane	1	774	-	1	774	-	-	-	-	0.77
Kamusal	1	2 932	-	1	2 932	-	-	-	-	2.93
Konut	-	54 725	-	-	54 725	-	-	-	-	54.73
Otopark	3	2 715	-	-	-	-	-	-	-	2.71
Sağlık	1	3 498	-	-	6 659	-	-	-	-	3.49
Tarihi	1	528	-	-	528	-	-	-	-	0.52
Yeşil (Aktif)	1	1 177	0.32	2	2 923	0.81	10	34 663	32 917	1.17
Yeşil (Pasif)	-	5 698	-	-	-	-	-	-	-	5.69

Osmaniye Mahallesi yoğun konut dokularının bulunduğu ve ana caddeleri üzerinde, konut altı iş alanlarının bulunduğu, içerisinde 3 584 kişiyi barındıran, 99 988 m² yüzölçümüne sahip bir mahalledir.

Konut alanları, 54 725 m² yüzölçümü ile mahallenin %54.73'lük kısmını oluşturmaktadır. Konut alanları içerisinde bitişik nizamlı binalar, siteler olduğu gibi yer yer bahçeli tek katlı müstakil evler de bulunmaktadır. Site şeklinde olan konutlaşmanın imar planı üzerinde 1 678 m²'lik park alanı bulunurken, mevcut durumda bu alanın otopark alanı olarak kullanıldığı görülmektedir.

Mahalle içerisinde yoğun kullanım ve konutlaşma, otopark sorununa neden olmaktadır. İmar planı üzerinde pasif açık alan olarak kullanımı olan alanların, halihazırda otopark alanı olarak kullanıldığı görülmektedir. Mevcut durumda mahalle

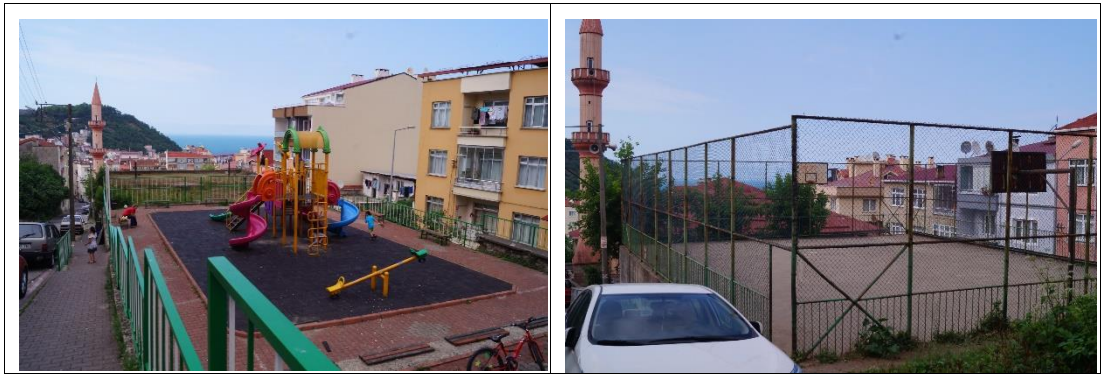
içerisinde tespit edilen otopark alanı 2 715 m² olup, buna rağmen otopark sorununun çözülmeyeceği, yetersiz kaldığı görülmüştür.

Yakın zamana kadar Giresun Kadın Doğum Hastalıkları Hastanesi, şimdi ise Giresun İl Sağlık Müdürlüğü olarak hizmete devam eden sağlık kurumu mahallede yer almaktadır. İmar planında ön görülen bahçe ve kurumun kapladığı alan 6 659 m² iken mevcut durumda 3 498 m²'lik alanı kaplamaktadır. İmar planında ön görülen 3 161 m²'lik alanın şuan fındık arazisi olarak görülmektedir. Mevcut durumda sağlık kurumunun yeşil alanının yetersiz ve hâlihazırda bulunan yeşil alanın da otopark alanı olarak kullanıldığı görülmektedir.

Mahalle camii olan Osmaniye Camii; %0.77'lik bir alanı kaplamaktadır. 774 m²'lik yüzölçümüne sahip olan Osmaniye Camii çeşme, lavabo ve açık alanı barındırmaktadır.

Yapılan çalışmalar doğrultusunda mahalle içerisinde 528 m²'lik alana sahip koruma altında olan, bahçeli eski Giresun kültürünü, mimarisini yansıtan Giresun evi bulunmaktadır.

Osmaniye Camii'nin hemen bitişiğinde bulunan ve imar planı üzerinde 2 923 m² olarak planlanan, mevcut durumda 1 177 m²'lik çocuk parkı; oturma birimleri, yarım spor sahası bulunan aktif yeşil alan görülmektedir. Alan 3 kademedan oluşmakta ve 2. kademesinde 68 m²'lik yeşil alan bulunmaktadır (Şekil 5.39). 3 584 kişi barındıran mahallede, kişi başına düşen yeşil alan miktarı mevcut durumda 0.32 m² olarak hesaplanmış ve ihtiyaç duyulan alan miktarı 8.83 m²'dir. İmar planı üzerinde ise ön görülen miktar kişi başına 0.81 m² olarak hesaplanmış ve ihtiyaç duyulan miktar ise 7.08 m²'dir.

Şekil 5.39 Osmaniye Mahallesi Çocuk Parkı

Yapılan çalışmalar doğrultusunda mahallede 0-14 yaş grubuna mensup çocuk sayısı 648 iken olması gereken çocuk oyun alanı miktarı 1 944 m²'dir. Mevcut durumda çocuk oyun alanı ihtiyacını 1 177 m² yüzölçümüne sahip park içerisinde bulunan 420 m²'lik çocuk oyun alanından karşılamaktadır. Mevcutta kişi başına düşen çocuk oyun alanı miktarı 0.64 m² ve ihtiyaç duyulan miktar ise en az 1 524 m²'dir.

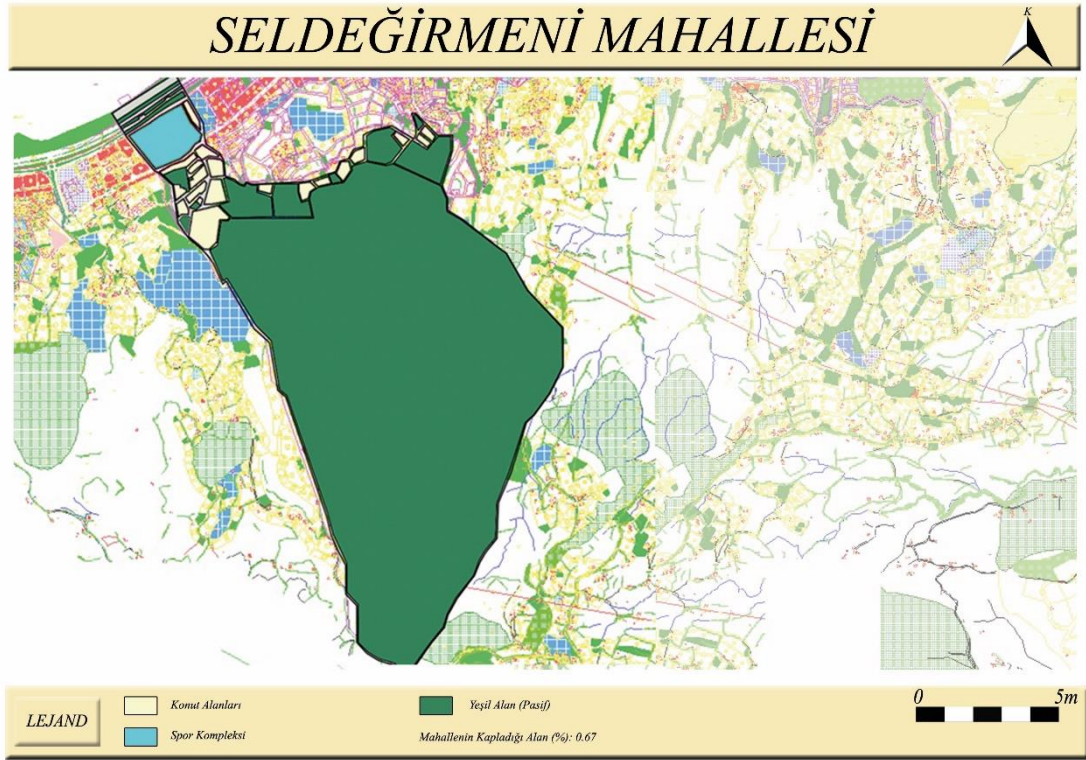
Elde edilen veriler doğrultusunda mahallede 5 698 m² pasif yeşil alan bulunmaktadır. Bu pasif alanlar değerlendirilip mahallenin yeşil ihtiyacını karşılamak adına planlandığı takdirde, kişi başına düşen yeşil alan miktarı 1.91 m² olup standart verilerin altında kalmaktadır. Mevcut durum değerlendirildiğinde, mahallede yeşil alan miktarının yetersiz olduğu, fakat standartlar doğrultusunda yeşil alan oluşturmak için potansiyel alanların da yetersiz olduğu görülmektedir.

5.17 Seldeğirmeni Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Seldeğirmeni Mahallesi, yer yer düz, yer yer eğimli arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent merkezi nüfusunun %1.95 'lik kısmını (2 660 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı ise; 615 kişi 0-14 yaş, 1 866 kişi 15-64 yaş, 179 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

2 133.651 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %0.67'lik alanını kaplamaktadır. mahallenin %59.62'lik bölümünü kırsal alan, %3.27'lik bölümünü konut alanı, %2.18'lik bölümünü spor kompleksi alanı, %0.37'lik bölümünü refüj ve konutlar arası pasif yeşil alan oluşturmaktadır (Şekil 5.40).

Şekil 5.40 Seldeğirmeni Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Seldeğirmeni Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.17).

Çizelge 5.17 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Sayı	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
		Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²) Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)				
Konut	-	70 114	-	70 114	-	-	-	-	3.27
Spor Kompleksi	1	46 588	-	46 588	-	-	-	-	2.18

Çizelge 5.17 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları “(devamı)”

Yeşil (Pasif)	-	8 095	-	-	25 001	-	-	-	-	0.37
--------------------------	---	-------	---	---	--------	---	---	---	---	------

---

Seldeğirmeni Mahallesi'nin 1 272.271 m² yüzölçümü ile %59.62'luk alanını kırsal yerleşim oluşturmaktadır. Kent niteliğinde olan konut yerleşimi, mahallenin %3.27'lik alanını kaplamaktadır. Mahallede yeni konutlaşma, site alanları mevcut bulunmaktadır. İnönü caddesi üzerinde bulunan konutların giriş kısımları işletme olarak kullanılmaktadır.

Spor kompleksi, 46 588 m²'lik yüzölçüme sahiptir ve stadyum, kapalı yüzme havuzu, kapalı spor salonu, İl Gençlik ve Spor Bakanlığı Müdürlüğü binalarını kapsamaktadır. Mahalle yüzölçümü bakımından büyük, fakat kentsel mekan niteliği açısından küçüktür. Mahalle içerisinde mahalle parkı, kent parkı gibi aktif yeşil alanlar bulunmamakta, konutlar arasında toplamda 3 843m²'lik fındık arazileri ve Ordu-Trabzon karayolu üzerinde toplamda 4 525 m² refüj alanı bulunmaktadır. İmar planı üzerinde karayolu kenarında 16 906 m² yeşil alan görülmekte olup, mevcut durumda bu alan doldurulmuş taş alanı olarak belirlenmiştir.

Mevcut durum incelendiğinde mahallede aktif yeşil alan bulunmadığı tespit edilmiş, mahallenin %59.62'lik kırsal alanında konutlaşmanın kent merkezinden itibaren gelişmekte olduğu gözlenmekte ve bu alanlarda site yapılaşması görülmektedir. Standartlar doğrultusunda yeşil alan potansiyelini oluşturacak alanların da yetersiz olduğu görülmektedir.

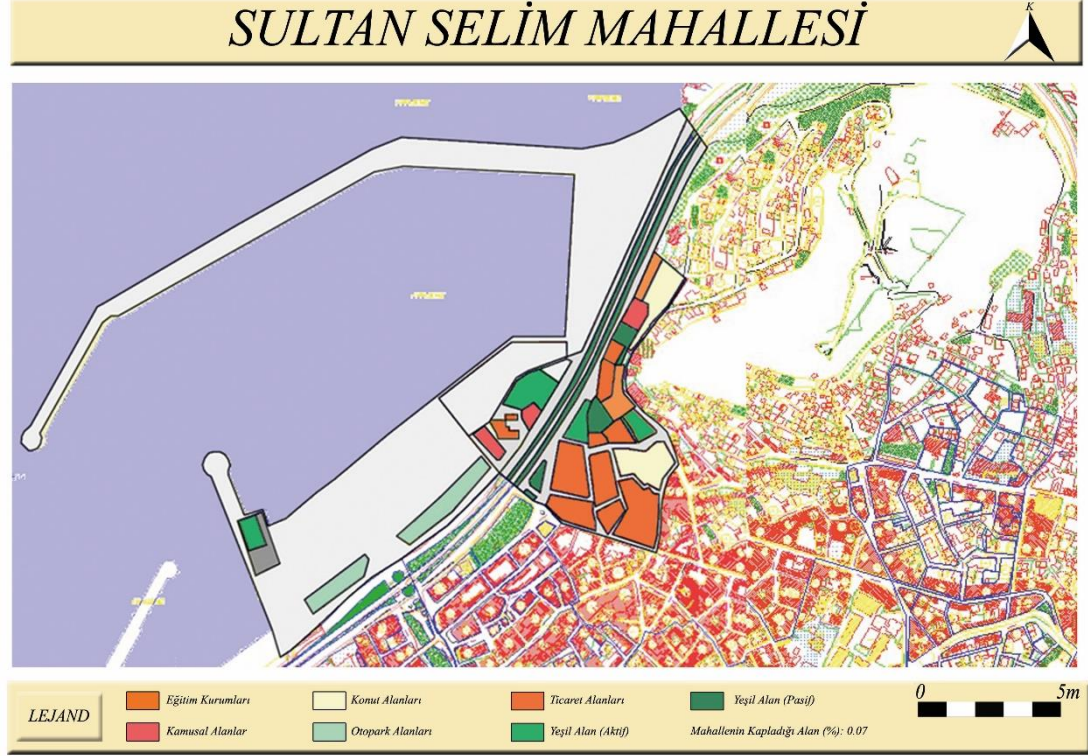
5.18 Sultan Selim Mahallesi

Kent merkezinde sahil kıyısında yer alan Sultan Selim Mahallesi, düz arazi üzerine konumlanmış olup, 150 000 m² yüz ölçümü ile mahallenin %62.18'lik kısmını Giresun Liman alanı oluşturmaktadır. Mahalle Giresun kent nüfusunun % 0.31'lik kısmını (428 kişi) barındırmaktadır (TUIK, 2018)

238 784 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin % 0.07'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin %3.42'lik bölümünü konut alanları, %8.74'lük bölümünü ticaret alanları, %1.33'lük

bölümünü eğitim kurumları, %1.13'lük bölümünü kamusal alan, %2,98'lik bölümünü aktif yeşil alan, % 3.07'lik bölümünü pasif yeşil alan ve refüjler oluşturmaktadır (Şekil 5.41).

Şekil 5.41 Sultan Selim Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Sultan Selim Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.18).

Çizelge 5.18 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı				
Eğitim	2	3 184	-	2	3 184	-	-	1.33

Çizelge 5.18 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları “(devamı)”

Kamusal	3	2 707	-	3	3 707	-	-	-	-	1.03
Konut	-	8 185	-	-	8 185	-	-	-	-	3.42
Otopark	2	6 520	-	2	6 520	-	-	-	-	2.73
Ticaret	-	20 881	-	-	20 881	-	-	-	-	8.74
Yeşil (Aktif)	4	7 126	16.64	4	9 126	21.33	10	-	-	2.98
Yeşil (Pasif)	-	7 333	-	-	7 703	-	-	-	-	3.07

Sultan Selim Mahallesi, konumu itibari ile kent merkezinin odak noktasında konumlanmış olup, mahallenin %8.74'lük kısmını (20 881 m²) iş merkezleri oluşturmaktadır. İş merkezleri yoğun olan mahallede dar sokaklar ve yoğun kullanım alanları olduğundan, otopark sıkıntısı yaşanmaktadır.

Konut alanları 8 185 m² alanı kaplamakta olup, nüfus yoğunluğuna bağlı olarak küçük bir alan olduğu görülmektedir. Giresun Üniversitesi rektörlük alanı ve Giresun Üniversitesi öğrenci yurdu, mahallenin %1 33'lük alanını kaplamaktadır.

Giresun Limanı etrafında Gümrük ve Ticaret Bakanlığına ait bina, tahıl depolama alanları gibi kamusal alanlar ve otel gibi konaklama işletmeleri bulunmaktadır.

Giresun Limanı içerisinde Giresun kentinin büyük sorunu olan otopark ihtiyacını çözüm sağlamak amaçlı kullanılan 6 520 m² alanı kaplayan otopark alanı bulunmaktadır. Bu alan Giresun ilinin otopark ihtiyacını kısmen karşılamaktadır. Giresun Limanı içerisinde 1 470 m² futbol sahası ve 2 020 m² alan içerisinde futbol alanının binası ve otopark alanı bulunmaktadır.

Giresun Limanı kenarında, 3 240 m² alanı kaplayan Taşbaşı parkı bulunmaktadır. İmar planı üzerinde 4 630 m² yeşil alan olarak görülen bu alanın, mevcut durumda 990 m²'si limana ait depo, trafo alanı olarak kullanılmaktadır.

Kent merkezinde yer alan Sultan Selim Mahallesi, kentin odak noktası olduğu için imar planında 1 650 m² olarak ön görülen, mevcut durumda 1 000 m² olarak hesaplanan saat kulesi ve oturma birimlerini içeren Cumhuriyet meydanı bulunmaktadır. Cumhuriyet Meydanı'nın güney kısmında rektörlük alanında hem işletmesi olan hem oturma birimleri, yeşil alanı, yıllanmış ağaçları bulunan Millet

Bahçesi bulunmaktadır. Millet Bahçesi mevcut durumda 1 416 m² alanı kaplamaktadır. Millet Bahçesinin hemen altında 1 235 m² alanı kaplayan kafeteryalar imar planında ön görülen planlamada 2 760 m² alan yeşil alan üzerine konumlanmış, 1 525 m²'lik alan ise mevcut durumda yeşil alan ve Giresun Kalesi'nin sur kalıntıları bulunmaktadır (Şekil 5.42).

Şekil 5.42 Sultan Selim Mahallesi Meydan, Liman ve Park Alanları

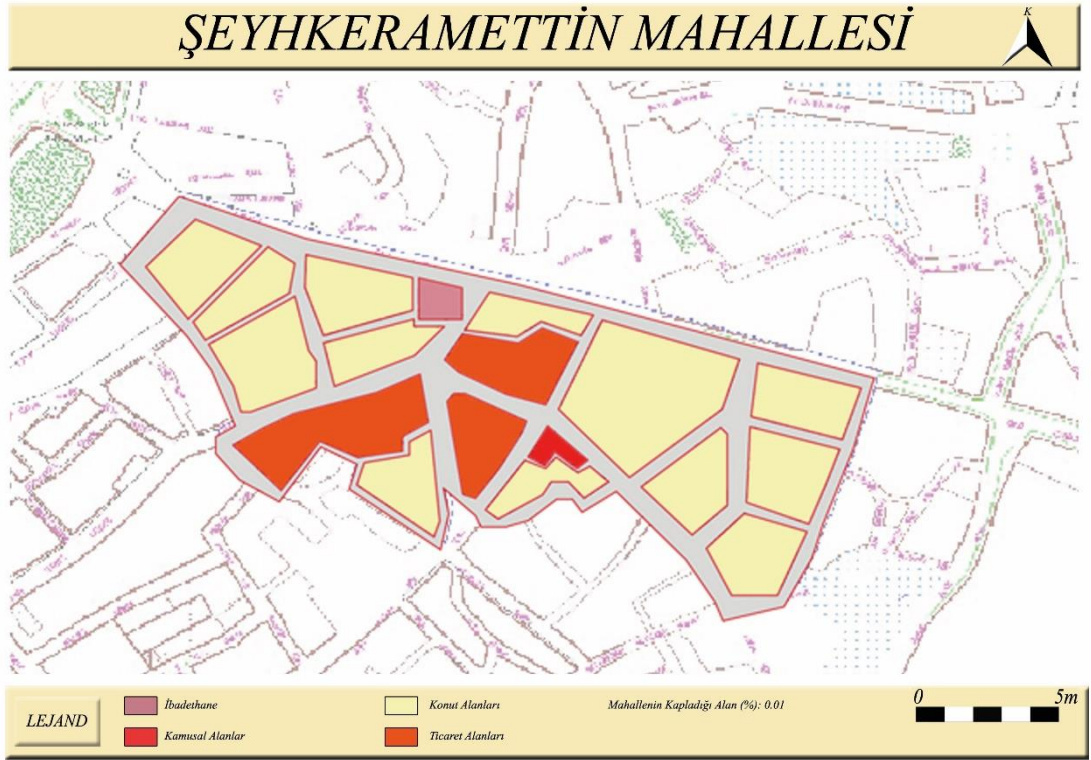
Mevcut durum irdelendiğinde toplam aktif yeşil alan miktarı 7 126 m², kişi başına düşen yeşil alan miktarı 16.64 m² olarak hesaplanmıştır. Yapılan hesaplamalar doğrultusunda bakıldığında kişi başına düşen yeşil alan miktarının standartların üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Fakat bu yeşil alan miktarı, mahalle nüfusunun az olmasından dolayı standartların üzerinde hesaplanmıştır.

Mevcut durumda 4 620 m² Ordu-Trabzon Karayolu üzerinde ve cadde üzerinde bulunan refüjler kaplamaktadır. Toplamda mahallede 7 333 m² pasif yeşil alan bulunmaktadır. Mevcut durum değerlendirildiğinde yeşil alan miktarının standartların üzerinde olduğu hesaplanmış ve yeşil alan oluşturmaya ihtiyaç olmadığı görülmüştür.

5.19 Şeyhkeramettin Mahallesi

Kent merkezinde yer alan Şeyhkeramettin Mahallesi; eğimli arazi üzerine konumlanmış olup, Giresun kent merkez nüfusunun %0.18'lik kısmını (827 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı ise; 131 kişi 0-14 yaş, 604 kişi 15-64 yaş, 92 kişi 65 ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

43 015 m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %0.01'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin % 58'lik bölümünü konut, %1.03'lük bölümünü ibadethane, % 0.66'lık bölümünü kamusal alan ve % 18.28'lik bölümünü ticaret alan oluşturmaktadır (Şekil 5.43).

Şekil 5.43 Şeyhkeramettin Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Şeyhkeramettin Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.19).

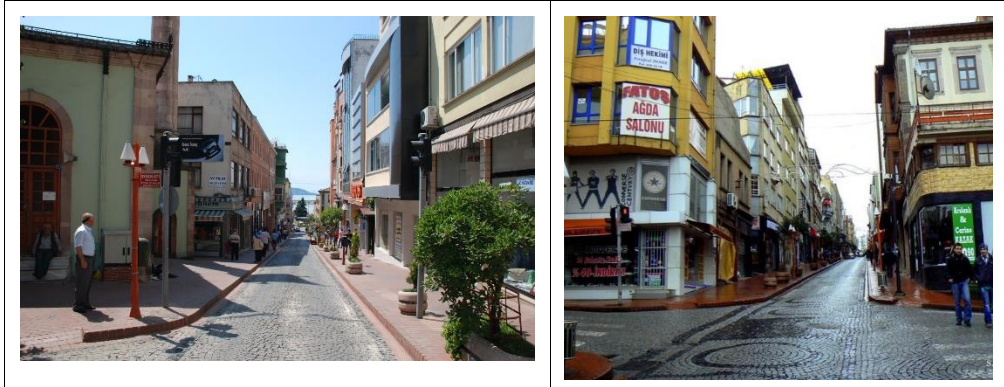

Çizelge 5.19 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Sayı	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
		Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²) Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²) Sayı				
İbadethane	1	444	-	1	444	-	-	-	1.03
Kamusal	1	286	-	1	286	-	-	-	0.66
Konut	-	25 100	-	-	25 100	-	-	-	58
Ticaret	-	77 864	-	-	7 864	-	-	-	18.28

Şeyhkeramettin mahallesi, Giresun il merkezinin en yoğun kullanıma sahip olan 827 kişilik ve yüz ölçümü bakımından küçük bir mahalledir. Mahallede konut alanı 25 100 m²'lik yüzölçümüne sahip ve giriş katlarında alışveriş, lokanta, kafe gibi işletmeler bulunmaktadır. %18.28'lik alanı kaplayan iş merkezleri ve ticarethaneler bulunmaktadır.

Mahallede Giresun ilinin tam merkezinde yer almasından dolayı yoğun kullanıma sahiptir ve bu da bir takım sorunlara neden olmaktadır. Dar sokaklar, işlek caddeler, yoğun araç trafiği ve yaya kullanımının neden olduğu sorunlar her geçen gün artmaktadır (Şekil 5.44).

Şekil 5.44 Şeyhkeramettin Mahallesi Gazi Caddesi

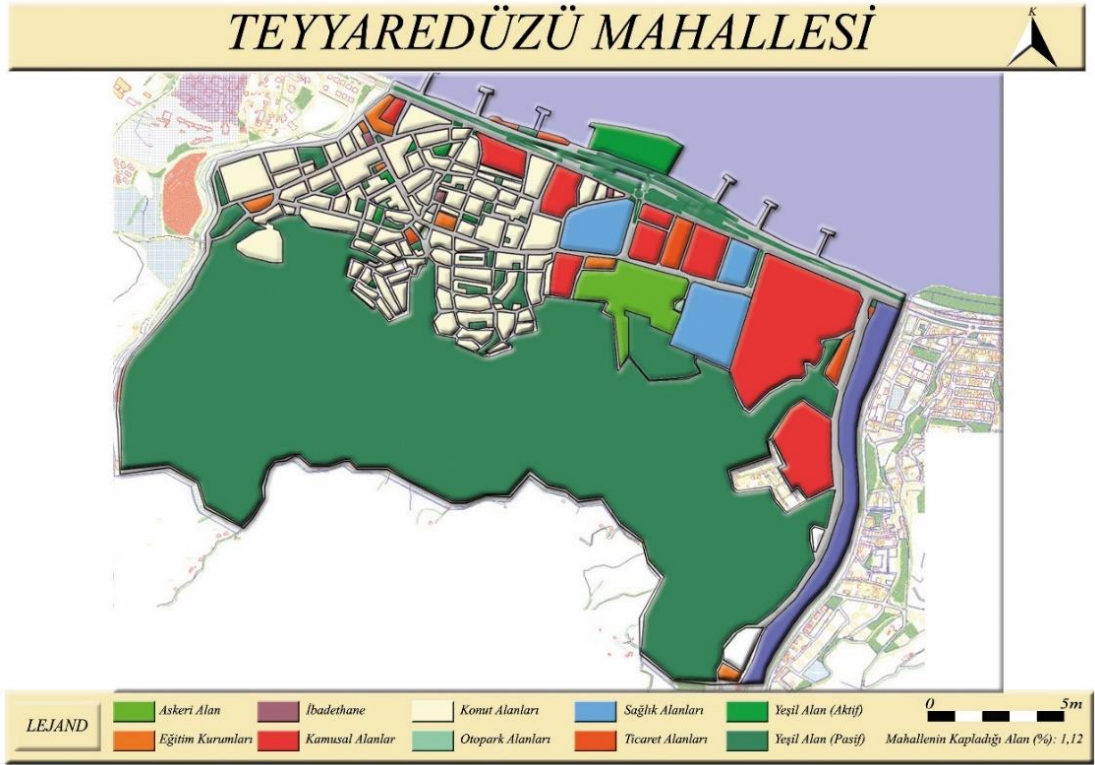
Mahallenin yüzölçümü ve konumu itibarı ile yoğun yapılaşma ve ticarethaneler mahalle sakinleri için eksikliklere neden olmaktadır. Bunların en önemlisi yeşil alan

ve park olmayışıdır. Çocuk nüfusunun 131 kişi olduğu mahallede 393 m²'lik çocuk oyun alanına ihtiyaç vardır. Fakat mahalleye bakıldığında bu ihtiyacı karşılayacak alan imkânı bulunmamaktadır. Bununla birlikte mahalle nüfusunun ihtiyacı olan yeşil alan miktarı 8 270 m² olması gerekirken çocuk oyun alanında olduğu gibi yeşil alan da bulunmamaktadır.

5.20 Teyyaredüzü Mahallesi

Kent merkezinin doğusunda yer alan Teyyaredüzü Mahallesi, Giresun'un en düz topoğrafik yapısına sahip arazi üzerine konumlanmış olup; Giresun kent merkez nüfusunun % 10.10'luk kısmını (13 733 kişi) barındırmaktadır. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı ise; 2 888 kişi 0-14 yaş, 9 999 kişi 15-64 yaş, 846 kişi 65 yaş ve üzeri şeklindedir (TUIK, 2018).

3 564.382m² yüzölçümü ile Giresun ilinin %1.12'lik alanını kaplamaktadır. Mahallenin %1.85'lik bölümünü Askeri alan, %1.08'lik bölümünü eğitim kurumları, %0.09'luk bölümünü ibadethaneler, %8.60'lık bölümünü kamusal alanlar, %11.63'lük bölümünü konut alanları, %0.07'lik bölümünü otopark alanları, %0.72'lik bölümünü ticaret alanları, %2.16'lık bölümünü sağlık alanları,%0.91'lik bölümünü aktif yeşil alanlar,%51.98'lik bölümünü refüjler ve pasif yeşil alanlar oluşturmaktadır (Şekil5.45).

Şekil 5.45 Teyyaredüzü Mahallesi Mevcut Durum Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Teyyaredüzü Mahallesi'nin mevcut durumu ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuş olup; mahallenin ön görülen planı ve ihtiyaç duyulan yeşil alan miktarı hesaplanmıştır (Çizelge 5.20).

Çizelge 5.20 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları

Alan Kullanım	Mevcut		İmar Planında Ön görülen		Standart (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (mevcut) (m ²)	İhtiyaç Duyulan Miktar (İmar Planı) (m ²)	Mahallede Kapladığı Oran (%)
	Sayı	Alan (m ²)	Kişi Başına Düşen (m ²)	Sayı				
Askeri	1	65 855	-	1	120 615	-	-	1.85
Eğitim	6	38 837	-	5	33 065	-	-	1.08
İbadethane	3	3 261	-	3	3 261	-	-	0.09
Kamusal	9	306 564	-	10	345 163	-	-	8.60
Konut	-	403 337	-	-	401 346	-	-	11.63

Çizelge 5.20 Alan Kullanımları ve Olması Gereken Alan Miktarları “(devamı)”

Otopark	3	3 661	-	-	1 000	-	-	-	-	0.07
Ticaret	4	25 120	-	6	50 000	-	-	-	-	0.72
Sağlık	2	75 005	-	1	93 549	-	-	-	-	2.16
Yeşil (Aktif)	7	31 661	2.30	7	31 661	2.30	10	105 669	105 669	0.91
Yeşil (Pasif)	-	1 801.478	-	-	1 894.851	-	-	-	-	51.98

Teyyaredüzü Mahallesi, denize kıyısı olup, bünyesinde 9 adet kamu alanı, 6 adet eğitim kurumu, 1 adet askeri alan, 3 adet ibadethane, 4 adet ticaret alanı ve 3 adet sağlık kurumu bulundurmaktadır. Mahalle, düz arazi üzerine konumlandığından gelişime açık bir mahalledir. %11.63'lük kısmını konut alanları oluşturmaktadır. Konut alanları blok, site şeklinde karşımıza çıkmakta ve bazı alanlarda konut altı işletmeler bulunmaktadır. Genellikle siteler planlanırken peyzaj kriterleri doğrultusunda, sitelerin ihtiyacını karşılayacak otopark, park ve bahçe alanları oluşturulmuştur.

Geniş cadde yapısına sahip olan Teyyaredüzü Mahallesi'nde otopark sorunu pek olmamaktadır. Fakat otopark ihtiyacının karşılanmadığı sokaklarda, imar planı üzerinde öngörülen 2 661 m²'lik yeşil alan, otopark olarak kullanılmaktadır.

Mahallede hastanelerin olduğu alanda, otopark alanı bulunmakta fakat hastane kullanıcılarına yeterli gelmediğinden, hastane için ayrılmış yeşil alanlar otopark alanı olarak kullanılmaktadır.

Teyyaredüzü Mahallesinde mevcut durumda 7 adet park bulunmaktadır (Şekil 5.46). 31 661 m² alanı kaplayan aktif yeşil alan miktarı kişi başına 2.30 m² alan olarak düşmektedir. Standartlar doğrultusunda kişi başına düşen miktarın en az 10 olması gerekirken, Teyyaredüzü Mahallesi'nde 2.30 m² alan yetersiz kalmaktadır. Standart yeşil alan miktarını oluşturabilmek için mahallede en az 105 669 m² alana ihtiyaç vardır. 2 888 kişilik 0-14 çocuk yaş grubunu barındıran mahallede olması gereken çocuk oyun alanı miktarı en az 8 664 m²'dir. Aktif yeşil alan olarak planlanan bu parklar çocuk oyun ekipmanlarını barındırdığından çocuk parkı özelliği taşımaktadır ve kişi başına düşen çocuk oyun alanı miktarı 10.96'dır.

Şekil 5.46 Teyyaredüzü Mahallesi Park ve Karayolları Görüntüsü

Mahallede 1 801.478 m² yüzölçümüne sahip pasif alan bulunmaktadır. Bu alanlar içerisinde orman, fındıklık, refüjler ve boş araziler yer almaktadır. İmar planı üzerinde ön görülen pasif yeşil alan miktarı 1 894.851 m² yüzölçümü olarak hesaplanmıştır. 93 373 m²'lik pasif alan mahalle içerisinde yollara, askeri alana, konut ve otopark alanlarına kullanılmıştır. Mevcut durum incelendiğinde aktif yeşil alan miktarının standartlar doğrultusunda yetersiz kaldığı görülmekte ve yeşil alan miktarını artırmak için potansiyel alanın bulunduğu görülmektedir.

5.21 Giresun Kent Merkezi Aktif-Yeşil Alanları ve Ulaşılabilirlik Durumu

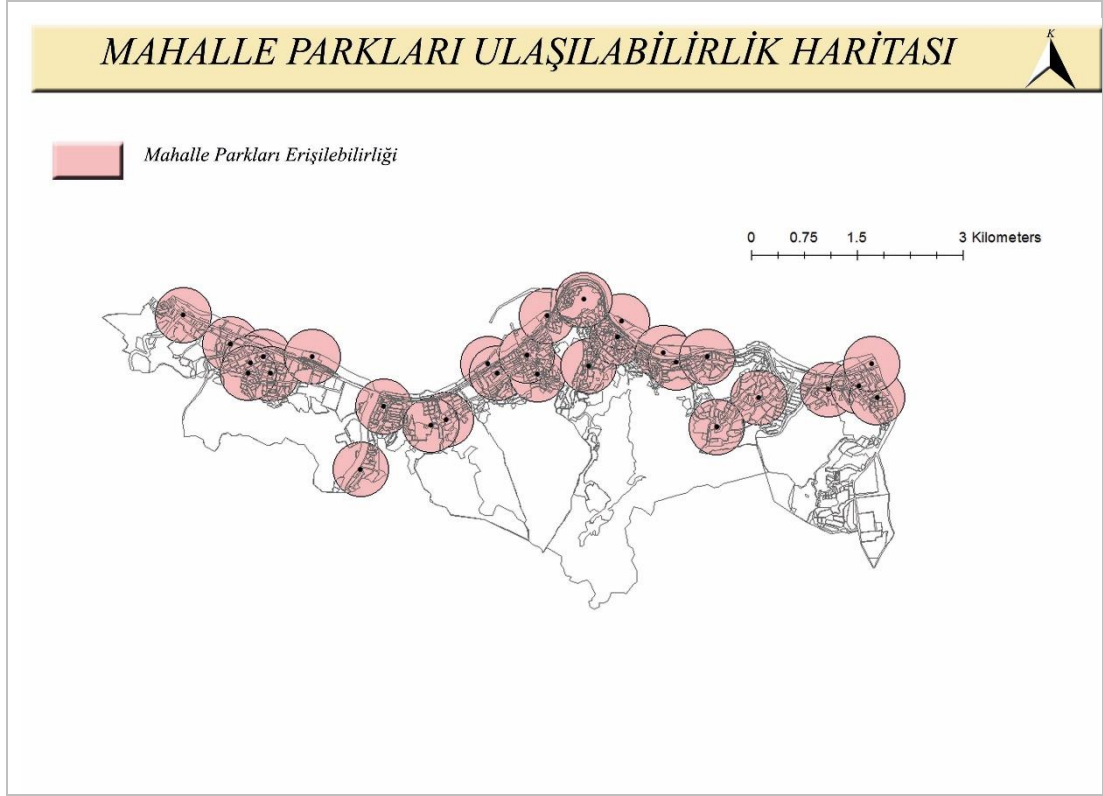
5.21.1 Mahalle Parkları

Giresun kent merkezi üzerinde yapılan çalışmada 20 mahalle içerisinde toplamda 132 010 m² alanı kaplayan 25 adet mahalle parkı bulunmaktadır. Bu mahalle parklarının, İl Gençlik Merkezi Park ve Spor Alanı, Kumyalı Cumhuriyet Parkı, Giresun Lunapark ve 15 Temmuz Spor Kompleksi, Botanik Park sahil yolu üzerinde 97 967 m² alanı kaplamaktadır. Bu alanlar, kentin en büyük ve işlek parkları olarak nitelendirilebilmesine karşın, mahalle parkı özelliğindedir. Söz konusu alanlar dışında kent içerisine dağılmış, irili ufaklı park alanları mevcuttur (Çizelge 5.21).

Çizelge 5.21 Mahalle Parkları Mevcut Durumları

Mahalle Adı	Park Adı	Mevcut Durumda Kapladığı Alan (m²)	Toplam Miktar (m²)
Aksu Mahallesi	Boğacık Parkı	1 435	132 010
	Abacıbükü Parkı	560	
	Hayrettin Erkmek Parkı	2 612	
Çıtlakkale Mahallesi	Barış Manço Parkı	3 500	
	Sönmez Parkı	1 862	
	Çıtlakkale Parkı	1 210	
Gaziler Mahallesi	Çocuk Parkı	900	
	Harikalar Diyarı Parkı	1 153	
Gedikkaya Mahallesi	Çocuk Parkı	2 175	
	Derya Sayın Parkı	670	
Gemilerçekeği Mahallesi	Nihal Şen Çocuk Parkı	1 200	
	Mustafa Ayaydın Parkı	800	
Güre Mahallesi	Botanik Parkı	17 820	
	Can Yücel Parkı	3 168	
HacıHüseyin Mahallesi	19 Eylül Çocuk Parkı	2 000	
	Giresun Lunapark ve 15 Temmuz Spor Kompleksi	26 630	
	Kumyalı Cumhuriyet Parkı	28 037	
HacıSiyam Mahallesi	Sazbeyi Parkı	1 770	
	Yeni Mahalle Çocuk Parkı	1 177	
Sultan Selim Mahallesi	Taşbaşı Parkı	3 240	
	Teyyaredüzü Parkı	1 822	
Teyyaredüzü Mahallesi	Yaşlılar Parkı	1 187	
	Fiskobirlik Parkı	947	
	Mehmet Yüksel Parkı	1 285	
	Giresun İl Gençlik Merkezi	25 750	

ArcGIS ortamında sayısallaştırılan mahalle parkları haritalarında, 25 adet mahalle parkının konum ve hizmet ettiği alanlar gösterilmiştir. Harita üzerinde mahalle parkları 800 m alana hizmet verecek şekilde, 400 m yarıçaplı daireler atılmıştır (Şekil 5.47).

Şekil 5.47 Mahalle Parkları Ulaşılabilirlik Haritası

Mahalle parkları Giresun kent kıyısı üzerinde toplanmış olup, Teyyaredüzü Mahallesi, Seldeğirmeni Mahallesi, Gaziler Mahallesi, Fevzi Çakmak Mahallesi, Gedikkayya ve Aksu Mahallesi'nde mahalle parkları ulaşılabilirlik açısından yetersiz olduğu görülmektedir. Kent merkezi genelinde mahalle parkları 132 010 m² alanı kaplamakta ve kişi başına 1.23 m² alan düşmektedir. 0-14 yaş çocuk nüfusu dikkate alındığında mahalle parklarında kişi başına düşen çocuk nüfusu 8.01 m² olarak hesaplanmıştır. Çocuk nüfusu dikkate alındığında mahalle parklarının standartların üzerinde olduğu görülmekte fakat mahallelere genel olarak bakıldığında ulaşılabilirlik açısından yetersiz olduğu görülmektedir.

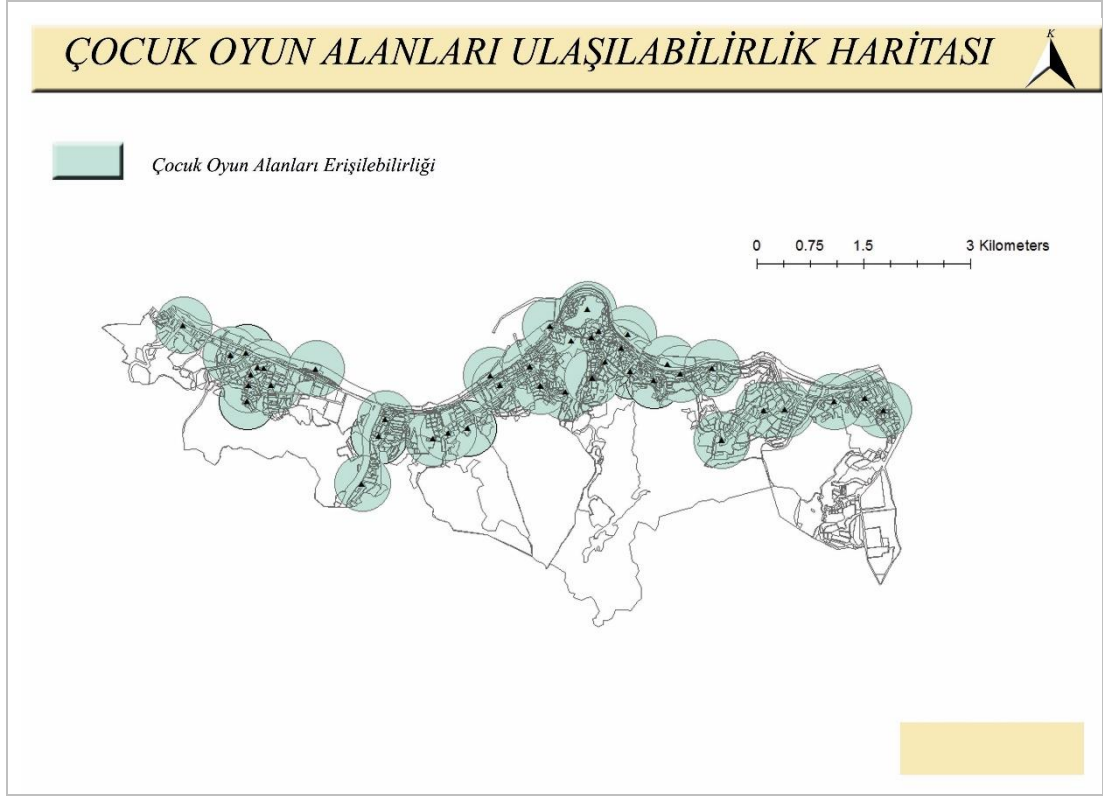
5.21.2 Çocuk Oyun Alanları

Giresun kent merkezi üzerinde yapılan çalışmada 20 mahalle içerisinde toplamda 4 420 m² alanı kaplayan 14 adet çocuk parkı bulunmaktadır. Bunların dışında park alanları içerisinde de çocuk oyun alanları yer almaktadır. Çizelge 5.22'de sadece bireysel olarak çocuk parkı niteliğindeki alanlar verilmiştir.

Çizelge 5.22 Çocuk Oyun Alanları Mevcut Durumları

Mahalle Adı	Park Adı	Mevcut Durumda Kapladığı Alan (m²)	Toplam Miktar (m²)
Çınarlar Mahallesi	Çınarlar Çocuk Parkı	539	
	Çocuk Parkı	387	
Çıtlakkale Mahallesi	Soyer Çocuk Parkı	500	
Fevzi Çakmak Mahallesi	23 Nisan Çocuk Parkı	807	
Gedikkaya Mahallesi	Polis Lojmanı Çocuk Parkı	670	
Gemilerçekeği Mahallesi	Tozlu Çocuk Parkı	243	
	Sagae Çocuk Parkı	620	
Güre Mahallesi	Demokrasi Parkı	764	
HacıSiyam Mahallesi	Süleyman-Abdullah Bozbağ Çocuk Parkı	630	7 208
Kapu Mahallesi	Seyid Vakkas Çocuk Parkı	348	
Kavaklar Mahallesi	Çotanak Parkı	340	
Nizamiye Mahallesi	Kubilay Güngör Çocuk Parkı	690	
Teyyaredüzü Mahallesi	Mustafa Dağ Çocuk Parkı	550	
	Mollaoğlu Çocuk Parkı	120	

ArcGIS ortamında sayısallaştırılan mahalle parkları haritalarında, 25 adet mahalle parkı ve 14 adet çocuk oyun alanının konum ve hizmet ettiği alanlar gösterilmiştir (Şekil 5.48). 25 adet mahalle parkında da çocuk oyun alanları olduğu için harita üzerinde bu parklar da gösterilmiştir. Harita üzerinde mahalle parkları 800 m alana hizmet verecek şekilde, 400 m yarıçaplı daireler atılarak bakılmıştır.

Şekil 5.48 Çocuk Oyun Alanları Ulaşılabilirlik Haritası

Giresun kent merkezinde 25 adet mahalle parkında çocuk oyun alanı bulunmakta, 14 adet de çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Mahalle parklarında olduğu gibi çocuk oyun alanı miktarı kentin kıyı şeridinde yoğunlaşmakta kent genelinde ulaşılabilirlik açısından eksikleri bulunmaktadır. 14 adet çocuk oyun alanı 7 208 m² alanı kaplayarak toplamda çocuk alanı miktarı 139 218 m² alan olarak hesaplanmıştır. Kent merkezinde 16 578 kişi 0-14 yaş çocuk nüfusu bulunmakta ve kişi başına düşen çocuk oyun alanı miktarı 8.39 m² alan olarak hesaplanmıştır. Standartların üzerinde kalan çocuk oyun alanı miktarı yeterli gibi görünse de ulaşılabilirlik anlamında ve ekipmanlar anlamında eksiklikleri bulunmaktadır.

5.21.3 Spor Alanları

Giresun kent merkez mahalleleri içerisinde toplam 32 adet spor alanı bulunmaktadır. Spor alanlarının 25 tanesi mahalle parkı içerisinde ve 7 tanesi ayrı olarak konumlanmıştır (Çizelge 5.23).

Çizelge 5.23 Spor Alanları Mevcut Durumları

Mahalle Adı	Park Adı	Mevcut Durumda Kapladığı Alan (m²)	Toplam Miktar (m²)
	Boğacık Yeşil Alan Parkı	1 435	
	Abacıbükü Parkı	560	
Aksu Mahallesi	Hayrettin Erkmen Parkı	2 612	
	Çotanak Stadyum Spor Sahası	76 778	
	Spor Sahası	722	
	Spor Sahası	785	
	Barış Manço Parkı	3 500	
Çıtlakkale Mahallesi	Sönmez Parkı	1 862	
	Çıtlakkale Parkı	1 210	
	Çocuk Parkı	900	
Gaziler Mahallesi	Harikalar Diyarı Parkı	1 153	
Gedikkaya Mahallesi	Çocuk Parkı	2 175	
	Derya Sayın Parkı	670	
Gemilerçekeği Mahallesi	Nihal Şen Çocuk Parkı	1 200	
	Mustafa Ayaydın Parkı	800	
	Botanik Parkı	17 820	
Güre Mahallesi	Can Yücel Parkı	3 168	
	19 Eylül Çocuk Parkı	2 000	
HacıHüseyin Mahallesi	Giresun Lunapark ve 15 Temmuz Spor Kompleksi	26 630	256 577
HacıSiyam Mahallesi	Kumyalı Cumhuriyet Parkı	28 037	
	Sazbeyi Parkı	1 770	
Osmaniye Mahallesi	Yeni Mahalle Çocuk Parkı	1 177	
Sultan Selim Mahallesi	Giresun Liman Spor Sahası	2 040	
Sel Değirmeni Mahallesi	Giresun Spor Kompleksi	46 589	
	Teyyaredüzü Parkı	1 822	
	Yaşlılar Parkı	1 187	
Teyyaredüzü Mahallesi	Fiskobirlik Parkı	947	
	Mehmet Yüksel Parkı	1 285	
	Giresun İl Gençlik Merkezi	25 750	

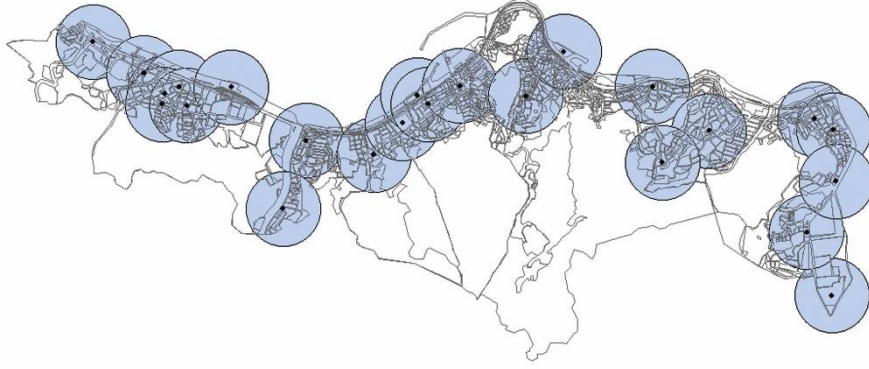
ArcGIS ortamında sayısallaştırılan spor alanları haritalarında, 17 adet mahalle parkında bulunan spor alanları ve 7 adet ayrı bulunan spor alanları konum ve hizmet ettiği alanlar gösterilmiştir (Şekil 5.49). 17 adet mahalle parkında da spor sahaları, fitness alanları olduğu için harita üzerinde bu parklar da gösterilmiştir. Harita üzerinde spor alanları 1 000 m alana hizmet verecek şekilde, 500 m yarıçaplı daireler atılmıştır.

SPOR ALANLARI ULAŞILABİLİRLİK HARİTASI

Spor Alanları Erişilebilirliği

0 0.75 1.5 3 Kilometers

Şekil 5.49 Spor Alanları Ulaşılabilirlik Haritası

Mahalle parkları içerisinde ve ayrı olarak toplamda 24 adet spor alanı bulunmaktadır. Bu alanlar içerisinde fitness alanı, spor sahaları, stadyum bulunmaktadır. Kent geneline bakıldığında ulaşılabilirlik anlamında Kale Mahallesi, Teyyaredüzü Mahallesi, Çıtlakkale Mahallesi, Kavaklar Mahallesi, Gedikkaya Mahallesi'nde eksiklikler olduğu görülmektedir.

5.21.4 Yol Yeşili ve Meydan Alanları

Giresun kent merkezinde Cumhuriyet Meydanı, Atapark, Topal Osman Ağa Meydanı olmak üzere 3 adet meydan özelliği taşıyan alan bulunmaktadır. Cumhuriyet Meydanı ilçe dolmuş duraklarının bulunduğu Sultan Selim Mahallesi Karayolları kenarında bulunan 1 000 m² alana konumlanmış, sert zemin ağırlıklı, yer yer ağaç altı oturma birimlerinin bulunduğu alandır.

Giresun Belediyesi önünde yer alan Atapark, Giresun kent meydanı olarak da tanımlanabilir. Atapark konumu itibarı ile en yoğun kullanıma sahip Gazi Caddesi

başlangıcında yer almaktadır. Alan belediye binası önünde yer almakta, sert zemin ağırlıklı, ağaç altı oturma birimlerinin, süs havuzlarının ve amfi alanının bulunduğu bir mekandır. Bu alan genellikle buluşma noktası olarak tercih edilmektedir.

Topal Osman Ağa Meydanı Bulancak-Giresun Dolmuş durağının yanında Hacı Siyam Mahallesinde bulunmaktadır. Bu alan genellikle sert zeminden oluşan, ağaç altı oturma birimlerinin yer aldığı buluşma noktasıdır.

128 925 m² alanı kaplayan Ordu-Trabzon karayolu üzerinde refüj alanı bulunmaktadır.

5.21.5 Mesire Alanı

Giresun kent merkezinde, mesire alanı olarak Giresun Kalesi içerisinde bulunan, 33 176 m²'lik alan Kale Mesire Alanı olarak kullanılmaktadır. 33 176 m²'lik mesire alanı içerisinde piknik alanı, gezinti yolları, çocuk parkı, tarihi kalıntılar, kafeterya ve otopark alanları bulunmaktadır. Giresun kent merkezi mevcut imar planı incelendiğinde Giresun Kale Mesire Alanı, kent planının merkez kısmında yer almakta olup, kentin bütün noktalarından mesire alanına ulaşım kolaylıkla sağlanmaktadır.

Kent merkezinde mesire alanı olarak planlanan başka bir alan bulunmamaktadır. Kent merkezinde yaşayan bireylerin serbest zamanlarını daha çok yayla, köy vb. kırsal yerleşim alanlarında geçirmeleri sebebi ile kent merkezinde mesire alanlarına ihtiyaç duyulmamaktadır.

6.2.6 Mezarlık Alanı

35 317 m² alana konumlanmış olan Giresun Mezarlığı, Giresun kent merkezine çok uzak mesafede bulunmayan, yeni konutlaşmanın arttığı Gemilerçekeği Mahallesinde yer almaktadır. Giresun Mezarlığı içerisinde Mezarlık Camii, Mezarlık Müdürlüğü, depo vb. alanlar bulunmaktadır. Giresun kent merkezi nüfus yoğunluğu, nüfusun yaş gruplarına göre oransal dağılımı, doğum-ölüm oranları vb. veriler incelendiğinde; mezarlık alanı kişi başına en az 2.7 m² olması gerekirken Giresun kentinde kişi başına düşen mezarlık alanı 0.25 m² olarak hesaplanmıştır. 135 920 kişiyi barındıran Giresun kentinde olması gereken mezarlık alanı 366 984 m²'dir. Yapılan hesaplamalar sonucunda Giresun Mezarlığı standartların altında kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca mezarlık alanı planlama, tasarım ve bitkilendirme ilkeleri açısından incelendiğinde alanın tasarım ilkelerine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

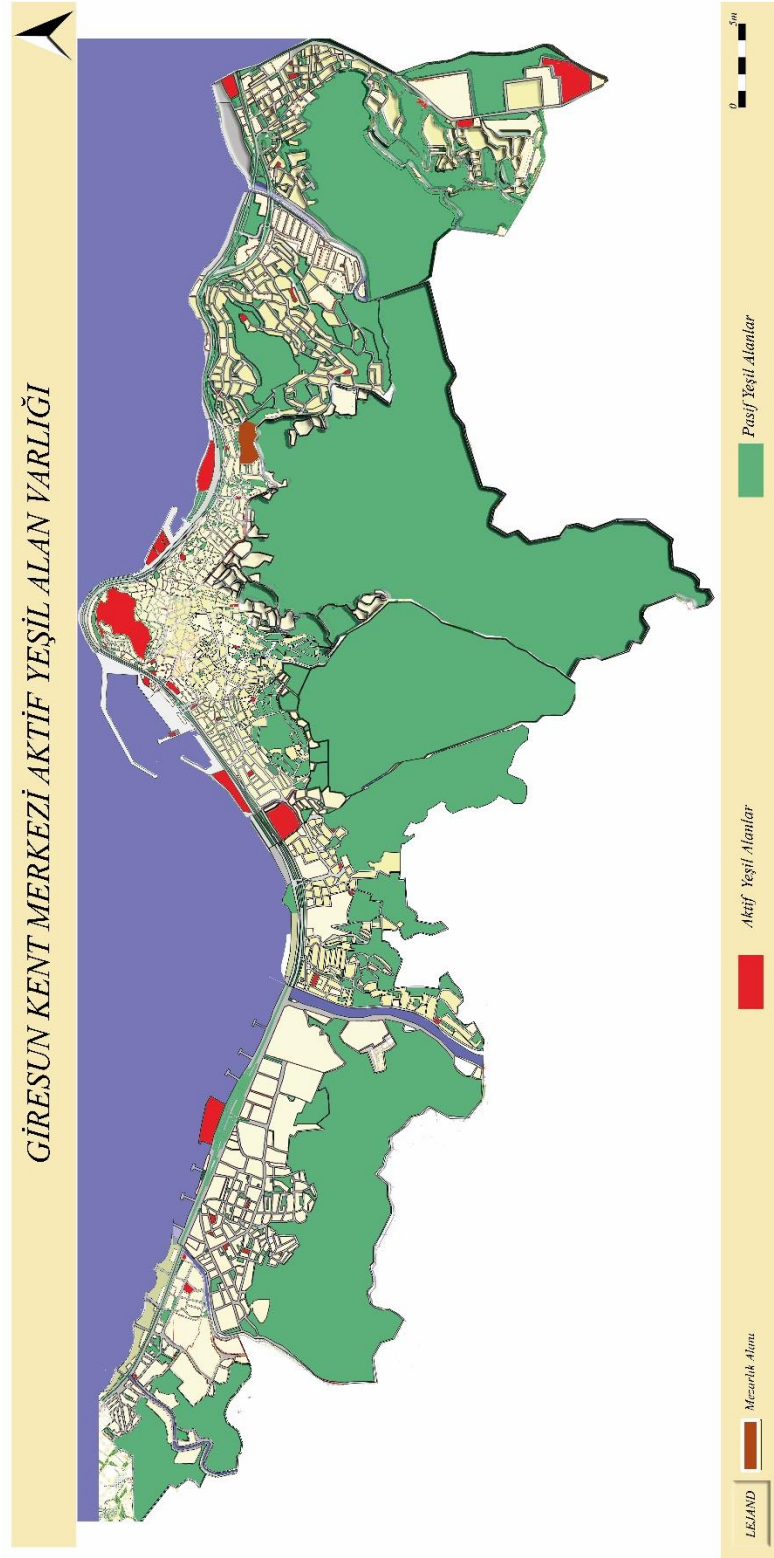
5.21.6 Ormanlık-Fındıklık Alan

Giresun kenti eğimli arazi yapısına sahip olduğundan, kent merkezi yerleşim alanı sahil şeridi boyunca üzerine konumlanmıştır. Kent merkezi içerisinde Gedikkaya Mahallesi, Gemilerçekeği Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 1 379.114 m² alanı kaplayan, içerisinde Fagus orientalis, pinus nigra vb. ağaçları barındıran ormanlık alan bulunmaktadır. Kent merkezi mahallelerinin çoğunda Giresun'un geçim kaynağı olan fındık arazisi bulunmaktadır. Kent merkezinde görülen pasif alanların çoğu da fındık arazisi olarak kullanılmaktadır.

5.21.7 Giresun Kent Merkezi Aktif Yeşil Alanlar

Giresun kent merkezini oluşturan 26 mahallenin, 20 tanesinde yapılan çalışmada, Giresun kent merkezi nüfusu 107 322 kişi olarak ele alınmıştır. Kent merkez nüfusunun yaşlara göre dağılımı; 16 578 kişi 0-14 yaş, 82 190 kişi 15-64 yaş, 8 554 kişi 656 yaş ve üzeri şeklindedir.

Giresun kent merkezini, %0.04'lük bölümünü mahalle parkı ve çocuk parkları, %0.007'lik bölümünü meydanlar, %0.04'lük bölümünü spor alanları, 0.01'lik bölümünü mesire alanı oluşturmaktadır (Şekil 5.50).

Şekil 5.50 Giresun Kent Merkezi Aktif Yeşil Alan Kullanımı Haritası

Yapılan çalışmalar doğrultusunda Giresun kent merkezinin aktif yeşil alanların mevcut ve imar planı üzerinde planlanan durumu incelenerek tablo oluşturulmuştur (Çizelge 5.24).

Çizelge 5.24 Giresun Kent Merkezi Aktif Yeşil Alan Mevcut Durumları

Alan Kullanımı	Bulunduğu Mahalle	Mahallede Kapladığı Alan (m²)	İmar Planında Ön Görülen Alan(m²)
Boğacık Yeşil Alan	Aksu Mahallesi	1 435	1 435
Abacıbüğü Çocuk Parkı	Aksu Mahallesi	560	750
Hayrettin Erkmen Çocuk Parkı	Aksu Mahallesi	2 612	2 573
Çotanak Stadyum	Aksu Mahallesi	76 788	76 788
Spor Sahası	Aksu Mahallesi	785	-
Spor Sahası	Aksu Mahallesi	722	722
Aksu Şenlik Alanı	Aksu Mahallesi	15 268	-
Çınarlar Parkı	Çınarlar Mahallesi	539	539
Çocuk Parkı	Çınarlar Mahallesi	387	-
Barış Manço Çocuk Parkı	Çıtlakkale Mahallesi	3 500	3 500
Sönmez Çocuk Parkı	Çıtlakkale Mahallesi	1 862	1 862
Çıtlakkale Çocuk Parkı	Çıtlakkale Mahallesi	1 210	1 210
Soyer Çocuk Parkı	Çıtlakkale Mahallesi	500	500
Çocuk Parkı	Çıtlakkale Mahallesi	900	900
23 Nisan Çocuk Parkı	Fevzi Çakmak Mahallesi	807	807
Harikalar Diyarı Parkı	Gaziler Mahallesi	1 153	1 153
Polis Lojmanı Parkı	Gedikkaya Mahallesi	670	670
Derya Sayın Çocuk Parkı	Gedikkaya Mahallesi	670	670
Mahalle Parkı	Gedikkaya Mahallesi	2 175	2 175
Nihat Şen Çocuk Parkı	Gedikkaya Mahallesi	1 200	1 200

Çizelge 5.24 Giresun Kent Merkezi Aktif Yeşil Alan Mevcut Durumları “(devamı)”

Sagae Çocuk Parkı	Gemilerçekeği Mahallesi	620	620
Tozlu Çocuk Parkı	Gemilerçekeği Mahallesi	243	243
Botanik Park	Gemilerçekeği Mahallesi	17 820	17 820
Can Yücel Parkı	Güre Mahallesi	3 168	3 168
19 Eylül Çocuk Parkı	Hacı Hüseyin Mahallesi	2 000	2 000
Set Üstü Parkı	Hacı Hüseyin Mahallesi	451	451
Giresun Lunapark ve 15 Temmuz Spor Kompleksi	Hacı Hüseyin Mahallesi	26 630	26 630
Kumyalı Cumhuriyet Parkı	Hacı Siyam Mahallesi	28 037	28 037
Topal Osman Ağa Anıt Parkı	Hacı Siyam Mahallesi	1 000	1 000
Sazbeyi Parkı	Hacı Siyam Mahallesi	1 770	1 770
Süleyman-Abdullah Bozbağ Parkı	Hacı Siyam Mahallesi	630	630
Atapark Meydan	Hacı Miktad Mahallesi	4 405	4 405
Zübeyde Hanım Çay Bahçesi	Kale Mahallesi	928	928
Giresun Kale Mesire Alanı	Kale Mahallesi	33 176	33 176
Seyid Vakkas Çocuk Parkı	Kapu Mahallesi	348	348
Aktif Alan	Kapu Mahallesi	100	100
Kubilay Güngör Çocuk Parkı	Nizamiye Mahallesi	690	690
Yenimahalle Çocuk Parkı	Osmaniye Mahallesi	1 177	1.177
Giresun Spor Alanı	Seldeğirmeni Mahallesi	46 588	46 588
Giresun Limanı Futbol Alanı	Sultan Selim Mahallesi	2 020	2 020
Taşbaşı Parkı	Sultan Selim Mahallesi	3 240	4 630
Cumhuriyet Meydanı	Sultan Selim Mahallesi	1 000	1 000

Çizelge 5.24 Giresun Kent Merkezi Aktif Yeşil Alan Mevcut Durumları “(devamı)”

Millet Bahçesi	Sultan Selim Mahallesi	1 416	2 770
Fiskobirlik Parkı	Teyyaredüzü Mahallesi	947	947
İl Gençlik Merkezi Alanı	Teyyaredüzü Mahallesi	25 270	25 270
Mehmet Yüksel Parkı	Teyyaredüzü Mahallesi	1 285	1 285
Mollaoğlu Çocuk Parkı	Teyyaredüzü Mahallesi	120	420
Mustafa Dağ Çocuk Parkı	Teyyaredüzü Mahallesi	550	550
Yaşlılar Parkı	Teyyaredüzü Mahallesi	1 187	1 187
Teyyaredüzü Parkı	Teyyaredüzü Mahallesi	1 822	1 822
Toplam Aktif Alan Miktarı (m ²)		395 795	284 873

Giresun kent merkezinde 5 adet spor alanı, 38 adet mahalle parkı ve çocuk oyun alanı, 6 adet meydan ve aktif yeşil alan, 1 adet mezarlık, 1 adet festival alanı ve 1 adet mesire alanı bulunmaktadır.

33 176 m² alanı kaplayan Giresun Kalesi içerisinde bulunan mesire alanı Giresun merkezinde ve aktif kullanımı yoğun olan alandır. Mesire alanı olarak kent nüfusunun ihtiyacını karşılamadığı görülmektedir.

Kent merkezinde 134 018 m² alanı kaplayan 5 adet spor alanı, kent merkezinin %0.04'lük alanını oluşturmaktadır. Giresun'un yeni stadyumu Çotanak stadyum, 2 adet halı saha Aksu Mahallesinde, 1 adet spor kompleksi Seldeğirmeni Mahallesinde, 1 adet Sultan Selim Mahallesinde bulunmaktadır. 25 adet mahalle parkında da spor sahaları bulunmaktadır.

Giresun kent merkezinde 132 010 m² alanı kaplayan 25 adet mahalle parkı ve 14 adet çocuk parkı bulunmaktadır. 38 adet mahalle ve çocuk parkı Giresun Kent merkezinin %0.04 m² alanını kaplamaktadır. Kent merkezinde 0-14 yaş çocuk nüfusu 16 578 kişi ve standartlar doğrultusunda olması gereken çocuk oyun alanı miktarı 49 734 m²'dir. Elde edilen verilerle standart veriler karşılaştırıldığında çocuk oyun alanlarının yeterli olduğu görülmekte fakat ulaşım ve kullanım açısından yeterli olmadığı görülmektedir.

107 322 kişiyi barındıran Giresun kent merkezinde standartlar doğrultusunda olması gereken aktif yeşil alan miktarı en az 1 073.220 m² olarak hesaplanmış ve mevcut durumda aktif yeşil alanın 360 478 m² olduğu tespit edilmiştir. Mevcut durumda 712 742 m² yeşil alana ihtiyaç duyulduğu görülmektedir.

Eğimli arazi yapısının sahip Giresun kent merkezinde 1 379.114 m² alanı kaplayan hatıra ormanı, ormanlık alanı bulunmaktadır. 128 925 m² alanı kaplayan Ordu-Trabzon karayolu üzerinde refüj alanı bulunmakta ve toplamda 965 027.573 m² alanı kaplayan ormanlık, kıyı şeridi dolgu alanı, refüj alanı, konut arası boş arazi, fındıklık, şevler ve kırsal alan bulunmaktadır.

6. TARTIŞMA ve SONUÇ

Giresun kenti, güneyde yamaç arazilerden kaynaklı eğimli yapısı nedeni ile kıyı boyunca yoğun bir yapılaşma gösteren, tipik bir Karadeniz kentidir. Karadeniz sahil yolu kıyı ve kenti birbirinden ayırmakta, yer yer soyutlamaktadır. Bunların yanı sıra kent içerisinde bulunan yoğun rekreasyon alanları ve kıyı rekreasyon alanları kent halkının ihtiyaçları doğrultusunda yetersiz kalmaktadır.

Kentin merkezi bir noktasında yer alan Giresun Kalesi ve etrafında bulunan doğal alanlar, doğal ve tarihi dokunun bir arada yer aldığı, kentin açık ve yeşil alan varlığına önemli katkılar sunabilecek, kentliler için ulaşılabilir mesafede, potansiyel bir kaynak olarak göze çarpmaktadır. Bu bağlamda Kale ve çevresinde sürdürülebilir planlama anlayışı içinde, koruma-kullanım dengesi gözetilerek rekreasyonel alan/alanlar oluşturulması önemli bir yaklaşım olabilecektir. Giresun Kalesi hem konumu, hem tarihi, hem de kente kattığı karakteristik özelliğinden dolayı önemli bir yere sahiptir. Kale içerisinde rekreasyon alanları mevcuttur. Giresun Kalesi halka açık olup, kentte yaşayan bireylerin günü birlik rekreasyon aktivitelerini gerçekleştirmek için tercih ettikleri alanlardandır.

Giresun Kalesi yerli halkın ve turistlerin ilgi odağıdır. Kentin merkezine konumlanmış olan Giresun Kalesi manzara seyir alanı olarak da ziyaretçilerin dikkatini çekmektedir. Her noktasında Giresun manzarasına hakim olan bu alan yaz aylarında yoğun ziyaretçi akınına uğramaktadır. Koruma altında olan bu alanın bilinçli kullanımını sağlamak adına korumaya yönlendirici, halkı bilinçlendirmek için kalenin yapısını bozmayacak uyarı levhaları yerleştirilebilir. Giresun Kalesi'nin temizliğine, bitkilerin bakımına, alanın bakımına özen gösterilmelidir.

Giresun Kalesi eteklerinde yer alan, Giresun'un ilk yerleşiminden olan ve günümüzde eski sokak kültürünü yansıtan Zeytinlik Mahallesi Mevkisi bulunmaktadır. Bu mevkiide dar sokaklar, avlulu evler ve tescilli yapılar bulunmaktadır. Alan içerisinde harabe alanlar yer almakta, bazıları ise yeni yapılar arasında sıkışıp kalmakta ve yok olma tehlikesi ile yüz yüze gelmektedir. Önemli tarihi niteliğe sahip ve yıkılma, yok olma tehlikesi altında kalan yapıların restore edilmesi, diğer harabe yapıların bir an önce kentsel dönüşüme alınması, özellikle güvenlik ile ilgili problemlerin ortadan

kalkmasını sağlayacak ve doğru planlamalarla açık-yeşil alan varlığını artıracak bir tedbir olarak görülmektedir. Giresun'da Giresun Evleri'nin de içinde olduğu 80 adet tescilli yapı bulunmakta ve bu alanların bazıları yeterince korunmamaktadır. Giresun kent kimliğinde önemli yeri olan Giresun Evleri'ni hem koruma hem tanıtma anlamında öne çıkararak gelecek nesillere aktarılması gerekmektedir. Koruyarak kullanımın en etkin koruma biçimi olduğu artık herkes tarafından kabul görmektedir. Bu bağlamda evlerin rekreasyonel ve kültürel anlamda çeşitli aktivitelere olanak sağlayacak şekilde, ancak yapısı, dokusu bozulmayacak şekilde kullanımı, onları yaşatmanın ve tanıtmanın en etkin yollarından olacaktır. Tek yapı ölçeği dışında, sokak dokularının korunması ve etkin kullanımının sağlanması da önemli bir araçtır.

Sahil kenti olan Giresun kentinin en önemli unsurlarından birisi, denize kıyısı olmasıdır. Hem yeşili hem mavisiyle Giresun kentinin doğal güzellikleri ön plana çıkmaktadır. Fakat doğal güzellikleri etkin kullanılmamakta, tanıtımı yapılmamaktadır. Sahile kıyısı olan bu kentte sahili öne çıkaracak rekreasyon alanı bulunmamaktadır. Mevcut durumda, bulunan alanların üç tanesinde yoğun işletmelerin bulunduğu, yeni yapılan Botanik Parkı'nın ise ihtiyaçları karşılamadığı görülmektedir. Kıyı şeridinde Giresun'un kimliğine katkı sağlayacak daha fonksiyonel, estetik ve ihtiyaçlara yönelik rekreasyonel alanların oluşturulması, önemli bir ihtiyaç olarak görülmektedir. Bu alanlara dahil edilebilecek, Giresun'un kent kimliğine katkı sağlayabilecek Aksu Mahallesi'nde bulunan Aksu Şenlik Alanı bulunmaktadır. Aksu şenlik alanının hemen batısında yer alan dolgu alanda Giresun'un katı atık depolama alanı yer almaktadır. Bu alanın Giresun kıyısına verdiği zararın boyutları da göz önüne alındığında, bölgeden uzaklaştırılması ve rekreasyona açılması ile kent önemli bir aktif yeşil alan alan potansiyeli kazanacaktır. Tüm bu veriler ışığında, Giresun kentinde kıyı şeridinin optimal kullanımının henüz sağlanmadığı görülmektedir. Kıyı kentlerinde, sahil boyunca uzanan doğru planlanmış rekreasyon alanları, kentin açık-yeşil alan sisteminin omurgasını oluşturabilmekte ve kent halkı için önemli odak noktası niteliği kazanabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında kentin bu denli değerli alanı bir an önce doğru kullanımlarla işlevlendirmesi ve kente kazandırması önemli bir yaklaşım olacaktır.

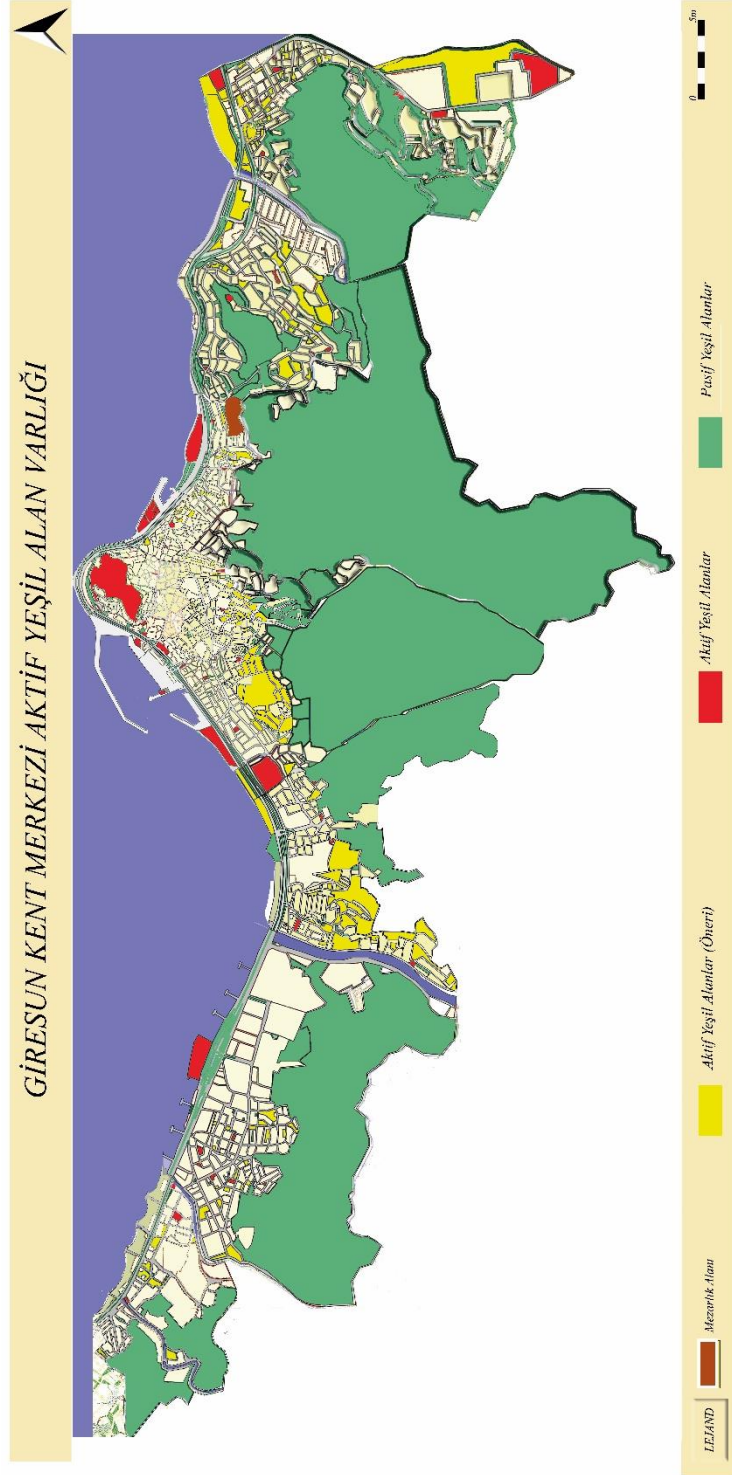
Mahalle parklarının çoğu yeni yapılan alanlar olup, bakımın az ve ekipmanların yetersiz olduğu görülmektedir. Mahalle ve çocuk oyun alanlarına bakıldığında, kentin kıyı şeridi boyunca belirli noktalarda toplandığı görülmektedir. Ulaşılabilirlik anlamında bakıldığında mahalle parkları için, tam anlamıyla ihtiyaçları karşıladığı söylenememektedir. Kişi başına düşen miktar açısından ise yeterli alanın bulunmadığı görülmektedir. Kent merkezi incelendiğinde, mahalle parklarının en çok Teyyaredüzü Mahallesi'nde bulunduğu görülmekte fakat alan ve ulaşılabilirlik açısından ihtiyacı karşılamadığı görülmektedir. Şeyhkeramettin Mahallesi'nde ise çocuk oyun alanı ve mahalle parkının olmadığı görülmektedir. Aksu Mahallesi'nde 3 adet mahalle parkı bulunmakta ve yetersiz kadığı görülmektedir. Kent geneline bakıldığında ise aktivite alanlarının mevcut olduğu fakat ulaşılabilirlik, alansal ve ekipman olarak yetersiz olduğu görülmektedir.

Giresun kent genelinde, alansal olarak en fazla aktif yeşil alana sahip mahalleler; Kale Mahallesi, Teyyaredüzü Mahallesi ve Sultan Selim Mahallesi'dir. Kale Mahallesi'nde kişi başına düşen aktif alan miktarı 16.15 m², Teyyaredüzü Mahallesi'nde 10.96 m² ve Sultan Selim Mahallesi'nde 16.64 m² olarak hesaplanmıştır. Fakat ulaşılabilirlik ve fonksiyonellik açısından bakıldığında bu mahallelerde aktif yeşil alanların eksik ve yetersiz olduğu görülmektedir.

Yapılan incelemeler ve hesaplamalar sonucunda Giresun kent merkez genelinde kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı 3.35 m² olarak hesaplanmış ve standart normların altında kaldığı görülmüştür. Kent genelinde 139 218 m² alan mahalle ve çocuk parkı olarak tespit edilmiş, Giresun 0-14 yaş çocuk nüfusu (16 578) dikkate alındığında 8.40 m² olarak hesaplanmıştır.

Yapılar çalışmaları sonucunda aktif yeşil alanların mevcut durumu tespit edilmiş ve standart normların altında kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Giresun kent genelinde bakıldığında geliştirilebilir alanlar tespit edilerek öneri aktif yeşil alan noktaları oluşturulmuştur (Şekil 6.1). Öneri aktif yeşil alan oluşturulurken; fındık arazileri, meyve bahçeleri, tarla vb. haricinde kalan atıl durumdaki, imar planında yapılaşmaya ayrılmamış boş araziler tercih edilmiştir.

Şekil 6.1 Giresun Kent Merkezi Aktif Yeşil Alan Öneri Haritası

Oluşturulan öneri haritasında kent genelinde gelişime açık alanlara aktif yeşil alan önerileri getirilmiştir. Bu alanlar erişilebilirlik, fonksiyonellik ve kent kimliğine katkı sağlamada yardımcı olacak noktalar dikkate alınmıştır. Aksu Mahallesi'nde bulunan 78 174 m²'lik dolgu alanı mevcut durumda katı atık alanı olarak kullanılmaktadır. Kent kimliğine katkı sağlaması ve kullanım açısından bu alan Aksu Şenlik alanı ile birlikte düşünülerek kıyı parkı niteliğinde kent kimliğine katkı sağlayacak ve daha fonksiyonel, estetik bir alan oluşturulabilecektir.

Kıyı kenti olan Giresun, mevcut durumda kıyı parkları ile yeteri derecede öne çıkmamaktadır. Kıyılarını kazandırmak, daha estetik bir görüntü sağlaması açısından Çıtlakkale Mahallesi'nde bulunan 13 000 m²'lik dolgu alanı aktif yeşil alan olarak planlanabilir. Ulaşılabilirlik açısından bakıldığında Gedikkaya Mahallesinde aktif alanların yetersiz olduğu görülmekte ve karayolları kenarında bulunan 28 482 m²'lik yeşil alan aktif yeşil alan olarak kullanıma açılabilceği görülmektedir.

Kent içerisinde bulunan fındıklık, meyve bahçeleri, tarlalar vb. haricinde, üzerinde yapılaşma bulunmayan 390 725 m² alan boş araziler fonksiyonellik kazanması açısından aktif yeşil alan olarak planlanabilir.

Yapılan öneriler dikkate alındığında aktif yeşil alan miktarı 786 520 m² olarak hesaplanmış ve kişi başına düşen alan miktarı mevcut durumda 3.35 m² iken 7.32 m²'ye yükselebileceği görülmektedir.

Bunların yanısıra, tüm mahalleler incelenirken göze çarpan en önemli unsurlardan birisi, otopark ihtiyacını karşılamak için, imar planında yeşil alan olarak öngörülen birtakım alanların halihazırda otopark alanı olarak kullanılması olmuştur. Otopark ihtiyacının farklı yollarla giderilmesi, hemen her mahallede yeni aktif yeşil alan potansiyeli oluşturacaktır. Bu bağlamda okul bahçelerinin, okul saatleri dışında ve yaz aylarında otopark olarak kullanılması, problemin çözümü için bir yaklaşım olabilecektir. Ayrıca yer sıkıntısı çeken kentlerde üstü yeşil alan olarak kullanılan yer altı otoparkları da maliyetli olmasının yanında, etkin bir çözümdür.

Ayrıca, kentin pek çok kesiminde yeni konut alanlarının hızla arttığı görülmektedir. Bu bölgelerde konut alanları planlanırken, açık ve yeşil alanlar da entegre biçimde planlamaya dahil edilmelidir.

Refüj ve bulvar ağaçlandırmaları ile kent içerisinde dağılmış olan açık yeşil alanların birbirine bağlanması, mümkün olan alanlarda yeni açık yeşil alanlar oluşturulması, bu alanların kent geneline homojen dağıtılması, tüm kent halkı için ulaşılabilir mesafelerde konumlandırılması, dolayısı ile Giresun kentinin kent içi açık yeşil alan sisteminin yeniden planlanması gerekmektedir.

7. KAYNAKLAR

- Akan, N. (2018). Mezarlıkların imar planlarındaki yeri, yeni mezar alanlarına yönelik ihtiyaç analizi ve mezarlık bilgi sistemi, istanbul örneği. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aksoy, Y. (2011). Çocuk oyun alanları üzerine bir araştırma İstanbul, Isparta, Eskişehir, Erzurum, Kayseri, Ankara, Zonguldak ve Trabzon İlleri Örneği. İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi 3 (11), 82-106.
- Akten, M.& Özkartal, N. (2016). İzmir İli Soğukkuyu Mezarlığının planlama kriterleri ve peyzaj tasarımı açısından irdelenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi Araştırma makalesi MBUD 2016*, 1(2):9-20. e-ISSN: 2548-0170.
- Akbulut, Ç. D. (2007). Aksaray Kenti Açık Yeşil Alanlarının Nitelik ve Nicelik Yönünden Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.
- Aksoy Y. (2001). İstanbul Kenti Yeşil Alan Durumunun İrdelenmesi. Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aksu, A. (2016). Atatürk Üniversitesi Açık-Yeşil Alandaki Fiziki Değişim Memnuniyetinin Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Erzurum.
- Albayrak, B. (2006). Çorum Kenti Mevcut Alan Kullanım Kararları ve Açık-Yeşil Alan Verilerinin Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Altıntaş, U. (2017). İstanbul İli Esenler İlçesi Kamusal Yeşil Alanlarının Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Tekirdağ.
- Anonim, (2014). Giresun İklim Verileri, <http://www.cografya.gen.tr/tr/giresun/iklim.html> (Erişim tarihi 03.07.2019).
- Anonim, (2015). Giresun Tarihçesi, <https://giresun.bel.tr/giresunun-tarihcesi/> (Erişim tarihi 03.07.2019).
- Anonim, (2017). Giresun Parkları, <https://giresunhaberci.com/giresun-belediyesi-8-yilda-23-park-yapti/> (Erişim Tarihi 03.07.2019)
- Ardalı, K. Z. (2018). Beylikdüzü İlçesi Açık-Yeşil Alan Sisteminin Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Tekirdağ.
- Atabeyoğlu, Ö. (2011). Ordu Kenti Yapısal Peyzaj Karakter Analizi ve Kentsel Planlama Stratejileri. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Erzurum.

- Aytaş, İ. (2017). Çankırı Kentsel Açık-Yeşil Alan Sisteminin Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Karatekin Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Anabilim Dalı, Çankırı.
- Aytatlı, B. (2013). Erzurum Kentindeki Kişi Başına Düşmesi Gereken Aktif Açık-Yeşil Alan Miktarının Matematiksel Modelle Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Erzurum.
- Ballıoğlu, S. (2015). Aydın kenti örneğinde gençlik parkı çocuk oyun alanının yeterliliği ve tasarım ilkeleri yönünden incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Budak, E. Z. (2010). Cumhuriyet döneminde Antakya Kenti Açık ve Yeşil Alan Sisteminin İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Hatay.
- Çatal, R. (2018). Peyzaj Tasarımı Açısından Kentsel Açık-Yeşil Alanlarda Kişisel Mekan Kavramının Meram Dere Kültür Park ve Evliya Çelebi Parkı'nda İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.
- Çulha, K. (2013). Kırklareli Kent Merkezi Açık Yeşil Alanlarının Nitelik ve Nicelik Açısından İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Edirne.
- Coşkun, E.B. (2015). Çocuk oyun alanı elemanlarının standartları üzerine bir inceleme. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Daloğlu, G. (2017). Isparta Kent Merkezi'nin Bazı Açık-Yeşil Alan Standartları Açısından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Isparta.
- Doygun, H.& Atmaca, M.& Zengin, M. (2015). Kahramanmaraş'ta kentleşme ve yeşil alan varlığındaki zamansal değişimlerin incelenmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Doğa Bilimleri Dergisi*, 18(4), 2015 KSU J. Nat. Sci., 18(4), 2015.
- Ertürk, F. (2017). Çanakkale Kent Merkezinin Son 15 Yıldaki Kamusal Açık Yeşil Alanlarının Değişimlerinin Kent Kimliği ve Kentsel Peyzaj Değişimi Üzerine Araştırmalar. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Ersoy, M. (1994). Kentsel Alan Kullanımları. Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, *Basın İş Birliği*, No: 90.02, Ankara, 301S
- Güçlü, K. & Yılmaz, S. & Yılmaz, H. (1996). Kentsel Yeşil Doku İçinde Mezarlıkların Yeri, Önemi ve Erzurum Örneği. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 27 (1), 1- 12.
- Gülçin, D. (2018). Yeşil Altyapı Bağlamında Açık-Yeşil Alan Sistemlerinin Uygulama Olanaklarının Araştırılması: Aşağı Büyük Menderes Havzası

- Örneği. Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Adana.
- Kalkan, N. (2013). Malatya Kenti Aktif Yeşil Alanlarının Nitelik ve Nicelik Açısından İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Adana.
- Karaoğlu, D. (2009). Kent mezarlıklarının yeşil doku içindeki önemi ve kullanıcı memnuniyetinin belirlenmesi – Karacaahmet Mezarlığı Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Müftüoğlu, V. (2008). Kentsel Açık Yeşil Alan Karar ve Uygulamalarının İmar Mevzuatı Kapsamında Ankara Kenti Örneğinde İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Özarslan, H.E. (2007). Mezarlıkların peyzaj planlanma ve tasarımı açısından incelenmesi: İstanbul Zincirlikuyu Mezarlığı Örneği. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özhancı, E.& Aklıbaşında, M. (2017). Kentsel peyzaj içinde mezarlıklar ve peyzaj mimarlığı açısından incelenmesi; Nevşehir Örneği. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 48 (2): 113-124 , ISSN : 1300-9036 .
- Şişman, E.E. & Özyavuz, M. (2010). Çocuk oyun alanlarının dağılımı ve kullanım Yeterliliği: Tekirdağ Örneği. *Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi* 7(2), 13-22.
- Uzun, M. (2018). Spor Alanlarının Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Teknikleri İle Coğrafi Dağılım Analizi: Karamürsel (Kocaeli) Örneği. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 37, 194-203.
- Yeşil, P. & Beyli N. K. (2018). Çocuk Oyun Alanlarında Detaylı Mekan Analizi: Akyazı Mahallesi (Ordu) Örneği. *Türk Tarım-Gıda Bilim ve Teknoloji Dergisi* 6(6):652-662.
- Yıldız, D. N. (2001). Kars Kentinin Peyzaj Planlaması Yönünden Yapısal Analizi. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Erzurum.
- Yılmaz, B. G. (2016). İstanbul/Sancaktepe İlçesi Kentsel Açık Yeşil Alan Sistemlerinin İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- Yücekaya, M. (2013). Kilis'te Açık Yeşil Alanlar ve Park Nitelikleri. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Kentsel Tasarım Bilim Dalı, Kayseri.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Betül Koç
Doğum Yeri	Gümüşhane
Doğum Tarihi	27.074.199227.074.1992
Uyruğu	☐ T.C. ☐ Diğer:
Telefon	
E-Posta Adresi	bbtlkoc28@gmail.com

Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Atatürk Üniversitesi
Fakülte	Mimarlık ve Tasarım Fakültesi
Bölümü	Peyzaj Mimarlığı
Mezuniyet Yılı	02.06.201502.06.2015
Yüksek Lisans	
Üniversite	Ordu Üniversitesi
Enstitü Adı	Fen Bilimleri Enstitüsü
Anabilim Dalı	Peyzaj Mimarlığı Anabilim DalıPeyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı
Programı	
Mezuniyet Tarihi	.....
Yayımlar	
Koç, B., Yeşil, P.(2017).Giresun Adası Ekotruzim Potansiyelinin Belirlenmesi, Uluslararası Turizm Sempozyumu, 23-24 Ekim, Prof. Dr. Osman Turan Kültür Turzım Merkezi, Tarabzon.	
Koç, B., Yeşil, P. (2018). İyileştirme Bahçeleri, Giresun Kent Merkezinde Bulunan Sağlık Merkezleri Üzerine Bir Araştırma. I.Uluslararası Teknoloji Bilimleri ve Tasarımı Sempozyumu, ITESDES 2018, Giresun.	